

EESTI KUNSTIAKADEEMIA MAJANDUSAASTA ARUANNE 2017

EKA
TULEB
2018

EESTI KUNSTIAKADEEMIA MAJANDUSAASTA ARUANNE 2017

Nimi	Eesti Kunstiakadeemia
Registrikood	74000624
Aadress	Estonia pst 7 / Teatri väljak 1, 10143 Tallinn
Telefon	372 626 7301
Faks	372 626 7350
Elektronpost	artun@artun.ee
Kodulehekülg	www.artun.ee
Põhitegevusala	Akadeemilise kunstikõrghariduse asutus
Majandusaasta	01.01.–31.12.2017
Rektor (Tegevjuht)	Professor Mart Kalm
Audiitorettevõtja	KPMG Baltics OÜ

Lisatud dokumendid	1. Sõltumatu vandeaudiitori aruanne
--------------------	-------------------------------------

SISUKORD

- 4 **REKTORI EESSÕNA**
- 5 **LÜHENDID**
- 6 **TEGEVUSARUANNE 2017**

9 **1. EESTI KUNSTIAKADEEMIAST ÜLDISELT**

- 1.1. Üldandmed 2015–2017
- 10 1.2. Juhtimisstruktuurid seisuga 31.12.2017
- 11 1.3. Juhtimine
- 12 1.4. Eesmärgid

16 **2. ÕPPETEGEVUS**

- 2.1. Vastuvõtt
- 18 2.2. Üliõpilased
- 21 2.3. Õppekavad
- 2.4. Üliõpilasvahetus
- 22 2.5. Paindlikud õppevormid (sh VÕTA ja sessioonõpe)
- 23 2.6. Üldteooria- (sh ettevõtlusõpe) ja vabaained
- 2.7. Õppekava täidetus ja nominaalajaga lõpetamine
- 24 2.8. Õpingute katkestamine
- 25 2.9. Üliõpilaste tagasiside
- 26 2.10. Vilistlaste tagasiside

29 **3. LOOME-, TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS 23**

- 30 3.1. Teadus- ja arendustegevuse tulud ja osakaal
- 31 3.2. Teadusprojektid
- 33 3.3. Publikatsioonid
- 3.4. Loometööde avalikud esitlused
- 34 3.5. Üliõpilaste näituse- ja loometegevus
- 3.6. Koostöö ettevõtetega
- 36 3.7. Üliõpilaste ettevõtlikkus
- 37 3.8. Doktoriope ja doktorikool
- 38 3.9. Välisdoktorantide osakaal, välisülikoolides õppimine, välisjuhendajad ja -oponendid
- 39 3.10. Raamatukogu
- 40 3.11. Kirjastamistegevus
- 41 3.12. Galerii
- 42 3.13. Eesti Kunstiakadeemia SA / Narva kunstiresidentuur

46 **4. EESTI KUNSTIAKADEEMIALT ÜHISKONNALE**

- 4.1. Loomes- ja näitustegevus
- 49 4.2. Osalemine ühiskonna kujundamises riigi- ja avaliku sektori kaudu
- 4.3. Sise- ja väliskommunikatsiooni juhtimine ja tegevuste populariseerimine
- 50 4.4. Ühiskonnale suunatud elukestva õppe võimalused

56 **5. LIIKMESKOND JA FINANTSÜLEVAADE**

- 5.1. Töötajad
- 57 5.2. Finantstegevus
- 59 5.3. 2017. aasta majandusaasta eesmärkide täitmine
- 5.4. 2018. aasta majandusaasta eesmärgid

60 **KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2017**

Rektori eessõna

Aasta 2017 möödus Eesti Kunstiakadeemias nagu linnulennul. Olime võtnud palju ette ja jõudsime ära teha vaata et rohkemgi.

Läbisime edukalt institutsionaalse akrediteerimise ja kunstide valdkonna õppekavade kvaliteedihindamise. See pidigi hästi minema, sest leidsime end esimest korda ka QS-i maailma tippülikoolide edetabeli 200 parima kunsti- ja disainikooli hulgast. Pealegi olime seal ainsana endisest idablokist. Ainus tagasilöök oli arhitektuuri doktoriõppe loast ilmajäämine, kuigi nüüdseks on seegi klaarunud. Väga edukas algatus oli Eesti Kunstiakadeemia esimene rahvusvaheline suvekool. Paranenud eelarve võimaldas paljudel palka tõsta, tänu millele ei jää meie palgatase enam maha teistest väiksematest ülikoolidest.

Aasta algas uue hoone ehitamise alustamisega. Ehitusprotsess on olnud pingeline nagu alati, aga nii Eesti Kunstiakadeemia kui ka ehitusettevõtte Astlanda on püüdnud anda endast parima, et saaksime alustada 2018. aasta sügisel õppetööd uues hoones.

Me tegime kõike, mida pidime, ja rohkemgi veel.

Head tutvumist!

Mart Kalm
rektor

Lugupidamisega

Mart Kalm
Rektor

LÜHENDID

AA	Eesti Kunstiakadeemia avatud akadeemia
BA	bakalaureus
D	doktoriõpe
EAL	Eesti Arhitektide Liit
EKA	Eesti Kunstiakadeemia
EKM	Eesti Kunstimuuseum
EL	Euroopa Liit
EMTA	Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
ERLÜ	Eesti Rakenduslingvistika Ühing
ESF	Euroopa Sotsiaalfond
ETAg	Eesti Teadusagentuur
ETIS	Eesti Teadusinfosüsteem
HITSA	Hariduse Infotehnoloogia SA
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
KUIM	Kultuuriministeerium
MA	magistriõpe
MKA	Muinsuskaitseamet
QS	QS World University Ranking 2016
RAM	Rahandusministeerium
RKAS	Riigi Kinnisvara AS
TA	teadus- ja arendustegevus
TAL	teadus-, arendus- ja loometegevus
TAO	Eesti Kunstiakadeemia teadus- ja arendusosakond
TLÜ	Tallinna Ülikool
TTÜ	Tallinna Tehnikaülikool
VÕTA	varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine
ÕIS	Eesti Kunstiakadeemia õppeinfosüsteem

TEGEVUS- ARUANNE 2017

EKA-lased Teeviida messil 2017. detsembris.
Foto: EKA arhiiv

Rahvusvahelises sisearhitektuuri suveakadeemia raames ehitati Soomaal valmis ujuvsaun. 2017 august.
Fotod: Karin Tõugu (ülemine) ja Mari Hunt (alumine)

1. EESTI KUNSTIAKADEEMIAST ÜLDISELT

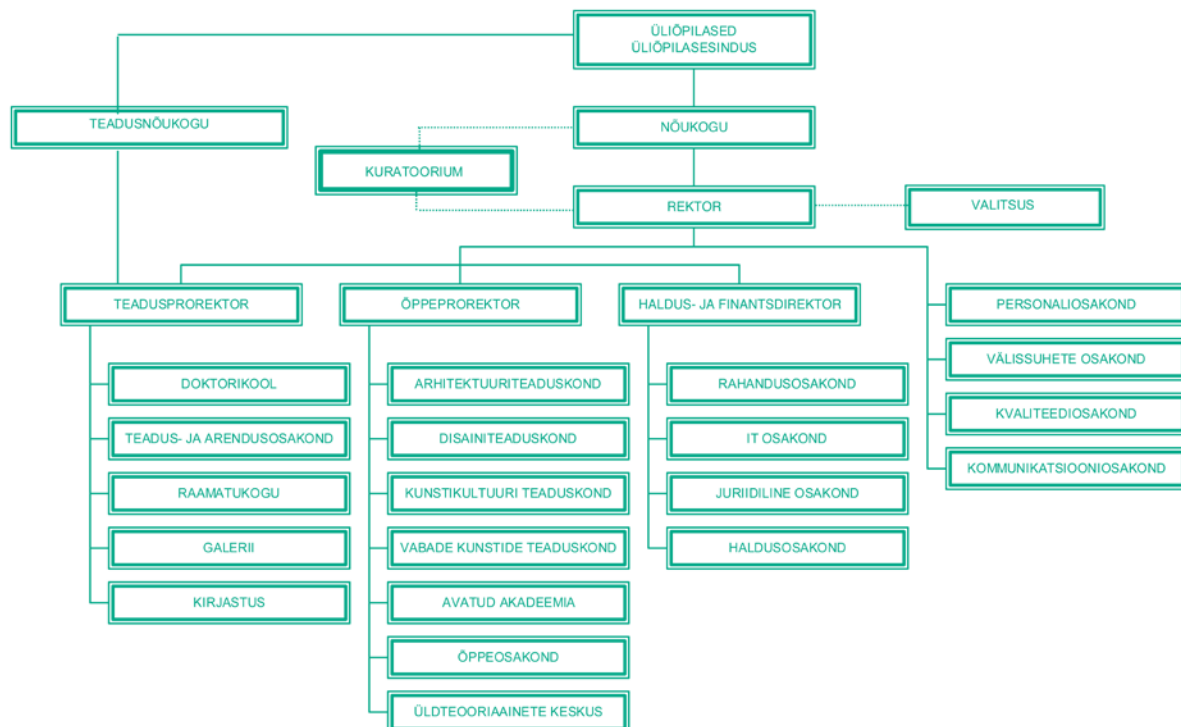
1.1. Eesti Kunstiakadeemia üldandmed 2015–2017

Tabel 0. Eesti Kunstiakadeemia üldandmed 2015–2017

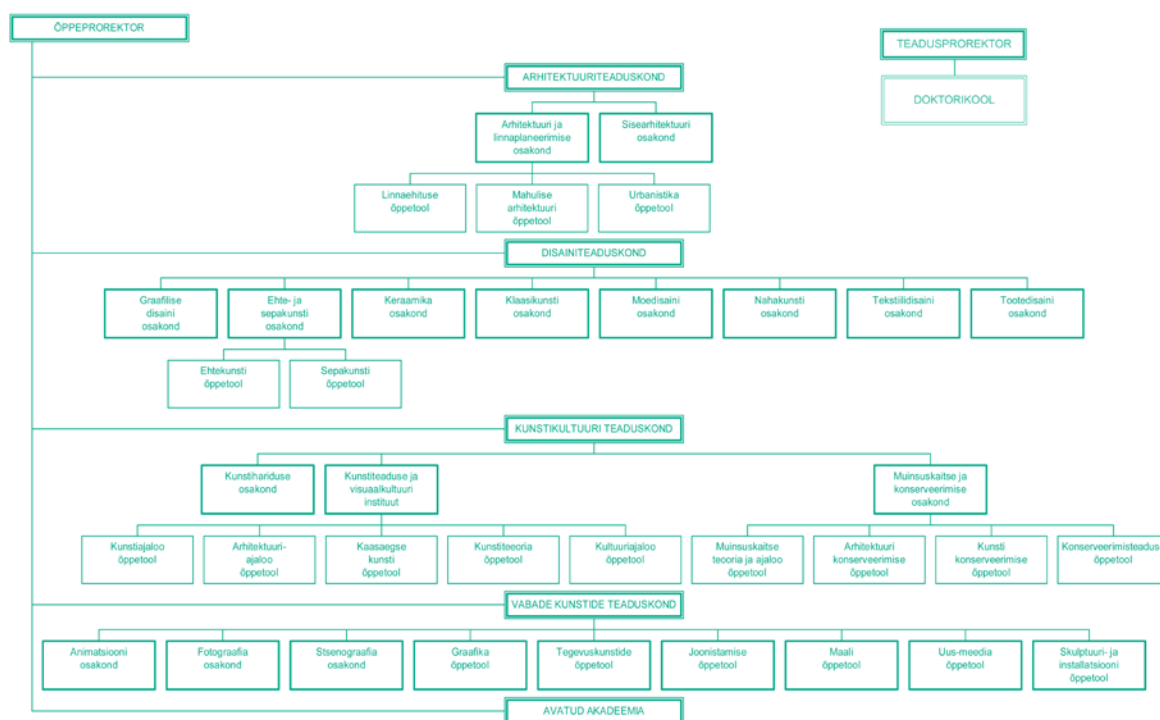
	2015	2016	2017
TÖÖTAJAD			
Töötajate arv täiskoormuse arvestuses	195	206	218
sh akadeemiliste töötajate arv	79	89	102
sh mitteakadeemiliste töötajate arv	116	119	116
Professorite arv	27	25	25
Välisõppejõudude ja -teadustöötajate osakaal töötajate hulgas	5%	7%	7%
ÜLIÕPILASED			
Üliõpilaste arv	1063	1080	1099
sh bakalaureuseõppes	23	610	605
sh integreeritud õppes	97	109	106
sh magistriõppes	291	303	331
sh doktoriõppes	52	58	57
sh võõrkeelsetel/rahvusvahelistel õppekavadel	75	104	148
Välisüliõpilaste arv	35	30	79
osakaal üliõpilastest	3,3%	2,8%	7,2%
Õpirändes olevate üliõpilaste arv	105 (9,9%)	115 (10,6%)	121 (11%)
Lõpetajate arv	227	227	215
ÕPPEKAVAD			
Õppekavade arv	32	35	33
sh bakalaureuseõpe	17	17	17
sh integreeritud õpe	1	1	1
sh magistriõpe	10	13	11
sh doktoriõpe	4	4	4
sh rahvusvahelised õppekavad	3	6	6
TEADUS- JA LOOMETÖÖ			
Publikatsioonide arv	195	157	186
sh rahvusvaheliselt eelretsenseeritavad (ETIS 1.1, 1.2, 2.1, 3.1) publikatsioonid	42	31	38
Näitused ja loometöö	149	180	154

1.2. Eesti Kunstiakadeemia juhtimisstruktuurid seisuga 31.12.2016

Eesti Kunstiakadeemia (edaspidi **EKA** või **akadeemia**) juhtimises lähtutakse ülikooliseadusele tuginevast põhikirjast, nõukogus kinnitatud struktuurist, struktuuriüksuste põhimäärustest, töötajate ametijuhenditest ja õigusaktidest (joonis 1).

Joonis 1. EKA üldjuhtimisstruktuur

Joonis 2. EKA akadeemiline juhtimisstruktuur

EKAs on neli teaduskonda: vabade kunstide teaduskond, arhitektuuriteaduskond, disainiteaduskond ja kunstikultuuri teaduskond. Neis saavad haridust kunstnikud, arhitektid, disainerid, kunstiteadlased, kunstiõpetajad ja muinsuskaitstjad-restaureerijad (joonis 2).

1.3. Juhtimine

Akadeemiat juhib ja esindab rektor, kes vastutab selle üldseisundi ja arengu ning raha õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest.

Rektori nõuandva organina tegutseb **rektoraat**, mille koosseisu kuulusid 2017. aastal rektor Mart Kalm, õppeprorektor Anne Pikkov, teadusprorektor Urve Sinijärv ning haldus- ja finantsdirektor Andres Tammsaar (joonis 1).

Rektor on operatiivseks juhtimiseks moodustanud akadeemia **valitsuse**, kuhu kuuluvad rektoraadi liikmed, dekaanid ja tugiüksuste juhatajad. Valitsusel on õigus teha ettepanekuid ning võtta seisukohti üksik- ja üldküsimustes. Valitsuse seisukohad on rektorile ja nõukogule soovituslikud.

Akadeemia **nõukogu** on kõrgeim kollegiaalne otsustuskogu, mis koguneb vähemalt neli korda aastas. Nõukogu moodustamise kord ja tegevuse alused on sätestatud akadeemia põhikirjas. Nõukogu tegevust ja toimimist reguleerib nõukogus kinnitatud **kodukord**. Akadeemia liikmeskonna esindajatena kuuluvad nõukogusse õppejõudude ja teadustöötajate esindajad, kes valitakse iga kolme aasta järel maikuus, ning üliõpilaste esindajad, kelle nimetab üliõpilasesindus üheks aastaks. Üliõpilaste esindusnorm on vähemalt üks viiendik nõukogu koosseisust; valitud esindus peab koosnema üliõpilasesinduse esimehest ja kõigi õppeastmete üliõpilaste esindajatest. Nõukogu istungitel osalevad kuratooriumi volitatud sõnaõigusega esindaja ja rektori määratud isikud.

Nõukogu kinnitab EKA arengu- ja õppekavad, õppetöö üldised eeskirjad, üksuste põhimäärused, eelarve jm. Nõukogu tegevust juhib ja otsuste täitmise tagab rektor. Nõukogul on 23 liiget, neist kaheksa (rektor, õppeprorektor, teadusprorektor, haldus- ja finantsdirektor, nelja teaduskonna dekaanid ja avatud akadeemia juhataja) kuulub sinna ametikoha järgi. Nõukogu koosseis oli 31.12.2017. a seisuga järgmine:

- rektor akadeemik professor Mart Kalm
- õppeprorektor professor Anne Pikkov
- teadusprorektor professor Urve Sinijärv
- haldus- ja finantsdirektor Andres Tammsaar
- arhitektuuriteaduskonna dekaan professor Andres Ojari
- disainiteaduskonna dekaan professor Kristjan Mändmaa
- kunstikultuuri teaduskonna dekaan filosoofiadoktor Lilian Hansar
- vabade kunstide teaduskonna dekaan professor Kirke Kangro
- avatud akadeemia juhataja Kristiina Krabi-Klanberg
- professuuri esindaja professor Hilka Hiiop
- nahakunsti osakonna juhataja professor Lennart Mänd
- moedisaini osakonna juhataja professor Piret Pupart
- kunstiteaduse ja visuaalkultuuri osakonna professor Virve Sarapik
- graafika osakonna juhataja professor Liina Siib
- ehte- ja sepakunsti osakonna juhataja professor Kadri Mälk
- emeritprofessorite ja -dotsentide esindaja Leonhard Lapin
- graafika osakonna dotsent Eve Kask
- vanemteadur Renee Puusepp
- doktorantide esindaja Ruth-Helene Melioranski
- üliõpilasesinduse esimees Tiiu Lausmaa
- üliõpilaste esindaja Johan Hallimäe
- üliõpilaste esindaja Kaspar Kuldkepp
- üliõpilaste esindaja Minni Tang

Kuratoorium on nõuandev kogu, mis seob akadeemiat ja ühiskonda ning selle liikmed kinnitab Vabariigi Valitsus. Kuratoorium teeb haridus- ja teadusministrile ning EKA nõukogule EKA arengut puudutavates küsimustes ettepanekuid. Samuti esitab kuratoorium üldsusele vähemalt üks kord aastas EKA kohta hinnangu. 2017. aastal oli kuratoorium 11-liikmeline ja sinna kuulusid järgmised tippeksperdid EKA-le olulistest valdkondadest:

Tallinna abilinnapea Taavi Aas
Tallinna Tehnikaülikooli professor Rainer Kattel
AS Smarten Logisticsi nõukogu esimees, kirjanik ja kunstikoguja Armin Kõomägi
Arhitektuuribüroo KOKO arhitektid OÜ partner ja loovjuht Andrus Kõresaar
Hooandja MTÜ, Fundwise OÜ, Community Tools OÜ ja Micronet OÜ juhatuse liige Henri Laupmaa
Baltika ASI ja Baltman OÜ juhatuse liige Maire Milder
Powerhouse OÜ juhataja ja konsultant Janek Mäggi (aseesimees)
OÜ Maria Mägi Advokaadibüroo juhatuse liige, partner ja vandeadvokaat Maria Mägi-Rohtmets (esimees)
kunstnik Kaido Ole
Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Laine Randjärv
Tallinna Ülikooli professor Marek Tamm

Üliõpilaskonna vastutav ja korraldav esindusorgan on **üliõpilasesindus**, kes esindab üliõpilaskonda suhetes akadeemiaga, Eesti ja rahvusvaheliste organisatsioonide, asutuste ja isikutega. Üliõpilasesindus valib üliõpilaskonna esindajad EKA nõukogusse ning teistesse EKA otsustus- ja nõuandvatesse kogudesse põhikirjas sätestatud alustel.

1.4. Eesmärgid

Eesti Kunstiakadeemia arengukavas aastateks 2016–2020 on EKA määratlenud oma missiooni, visiooni, strateegilised eesmärgid ja tegevussuunad aastani 2020. Arengukava lähtepunkt on 2016. aasta seis. Kavas arvestatakse riiklikes ja valdkondlikes strateegiates seatud eesmärgid ja prioriteete.

EKA **missioon** on toetada Eestit peamise kunsti-, disaini-, arhitektuuri-, kunstiteadus-, muinsuskaitse- ja kunstihariduse professionaalide koolitaja ning arendajana, visuaalkultuuri edendaja ja tutvustajana, olles ühiskonna oluline edasiviija. EKA missioon on olla oma õpetuses nüüdisaegne ja erialasid lõimiv, loomingu- ja uurimuslik.

EKA **visioon** on olla vilistlaste, õppejõudude ja üliõpilaste kaudu Eestis keskne ja rahvusvaheliselt arvestatav kunsti, visuaalkultuuri ja elukeskkonna looja, kujundaja ja mõtestaja ning kultuurikeskkonna ja elukvaliteedi oluline rikastaja.

EKA arengukava kohaselt on **eelisarendatavad akadeemilised vastutusvaldkonnad**

- sotsiaalselt osalev ja vabalt loov kunst,
- kaasav disain,
- elukeskkonna innovatsioon,
- nõukogude kultuuri uuringud,
- kultuuripärandi uuringud,
- kunstiharidus

Kehtivas arengukavas on seatud **kolm strateegilist eesmärki**:

- Tegutseda uues moodsas õppehoones valdkonnaüleselt, rahvusvaheliselt ja võrgustunult.
- Panustada ühiskonna arengusse akadeemiliselt ja loomingu- ja teaduslikult, olles õppijakeskne ning jätkusuutlik õppe- ja teadusasutus.
- Olla oma peamistes akadeemilistes vastutusvaldkondades juhtiv pädevuskeskus Eestis ja tunnustatud keskus rahvusvaheliselt.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri (EKKA) kõrghariduse hindamisnõukogu 29.09.2017. a otsuse kohaselt on EKA institutsionaalselt akrediteeritud seitsmeks aastaks. Rahvusvahelise komisjoni tehtud hindamisel toodi EKA tugevate külgedena esile põhjalik ja kaasav arendustegevus ning nii Eesti-sisene kui ka rahvusvahelise tasandi koostöö. Erilist tunnustust pälvis EKA innovaatiline koostöö ühiskonna sidusrühmade, riigiasutuste ja loomemajandussektoriga ([EKKA pressiteade](#)). EKA lähtub järgnevate aastate arendustegevuses peale arengukava ka EKKA hindamisotsuses nimetatud parendusvaldkondadest ja soovitudest.

Et 2018. aastal valmib EKA uus hoone, korraldati 2017. aasta sügisel n-ö kokkukolimise seminarid, kuhu olid kaasatud kõik juhid ja nende kaudu kogu töötajaskond. Seminaride eesmärk oli sõnastada üheskoos uued väärtused ja tegutsemispõhimõtted ning arendada koostöömimise kultuuri. Seminaridel osales ligikaudu 30 juhti, kes viisid arutelud ja mõtted osakondadesse edasiseks mõttevahetuseks. Seminaride tulemusel sõnastati akadeemia uued väärtused.

AED – õpiõnn

- Oleme toeks üliõpilasele tema arengu eest vastutuse võtmisel.
- Arendame õppekavasid osapoolte koosmõjus ja hoiame need elujõulistena.
- Loomme toetava ja positiivse õpikeskkonna ning soodustame koostööd.
- Ühendame teadmised ja loovuse.

KÖÖK – kindel siht ja tugi

- Meie juhtimiskultuur põhineb analüüsil ja on läbipaistev.
- Seame selged eesmärgid ja toetame nende saavutamist.
- Vastutame oma valdkonna ja kogu EKA arengu eest.
- Käitume üksteisega lugupidavalt, suhtleme avatult ja konstruktiivselt.

SAHVER – nutikas majandamine

- Väärtustame ja tunnustame oma inimesi.
- Jagame ühist ruumi, oskusi ja vahendeid ning säästame keskkonda ja ressursse.
- Hoiame ja mõtestame oma pärandit.
- Rakendame uusi lahendusi ja tehnoloogiaid.

KERIS – loomine

- Oleme ühiskonna visionäärid.
- Eksperimenteerime ja võtame eksimusi kogemustena.
- Julgustame üliõpilasi nende tee leidmisel.
- Anname sädet!

UKSED – panus ühiskonda

- Seisame akadeemilise vabaduse ja loomingu väärtustamise eest.
- Soosime kultuuride- ja valdkondadevahelist koostööd ning sellest tekkivat sünergia.
- Panustame ühiskonda kriitilise mõtlemise ja loominguiliste lahendustega.

Septembris 2017. aastal moodustati EKAs Rauaniidi töörühm, mille ülesandeks on EKA uue hoone ruumikasutuse analüüsimine ning parimate lahenduste leidmine õppetöö korraldamisel uues majas.

EKA arengukava eesmärkide saavutamist toetab teadus- ja arendusasutuste ning kõrgkoolide institutsionaalne arendusprogramm ASTRA. Programmi projekti „EKA LOOVKÄRG“ raames luuakse visuaal- ja ruumikultuuri erialasid ühendav, nüüdisaegse tehnilise varustatuse ning mõtlemisega õpi-, teadus- ja loomekeskkond.

3D saviprintimise rahvusvaheline suveakadeemia.
Foto: Renee Altrov

Nahakunsti töökojas.
Foto: EKA arhiiv

Arhitektuuri ja linnaplaneerimise tudengiprojektide hindamine.
Foto: EKA arhitektuuriteaduskond

2. ÕPPETEGEVUS

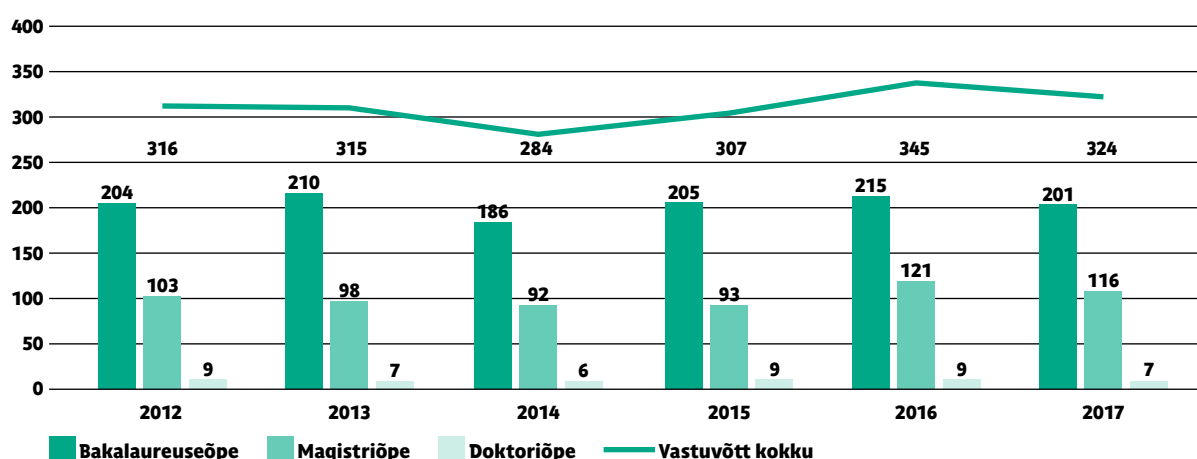
2.1. Vastuvõtt

2017. aastal avati üliõpilaste vastuvõtt 32 õppekaval: bakalaureuseõppes oli õppekavu 16, integreeritud õppes 1, magistriõppes 11 ja doktoriõppes 4. Selle tulemusena asus õppima 324 uut üliõpilast ja 38 ühisõppekavade üliõpilast. Võrreldes 2016. aastaga vähenes vastuvõetud üliõpilaste arv 6% (21 üliõpilase võrra).

Vastuvõtuks ei avatud animatsiooni bakalaureuseõppekava (otsus võeti vastu enne vastuvõtu-perioodi). Avalduste vähesuse tõttu ei avatud ka klaasikunsti ja disaini bakalaureuseõppe, tootedisaini magistriõppe ning arhitektuuri ja linnaplaneerimise doktoriõppe õppekavade esimest kursust.

Vastuvõetud üliõpilaste seas alustas õpinguid 37 välisüliõpilast. Nende põhilised päritoluriigid olid Venemaa (7 üliõpilast), Austraalia (3), Türgi (3), Ameerika Ühendriigid (2), Iraan (2), Jordaania (2), Kolumbia (2) ja Ukraina (2).

Vastuvõetute arvud haridustaseme kaupa aastail 2012–2017 on näha joonisel 3.

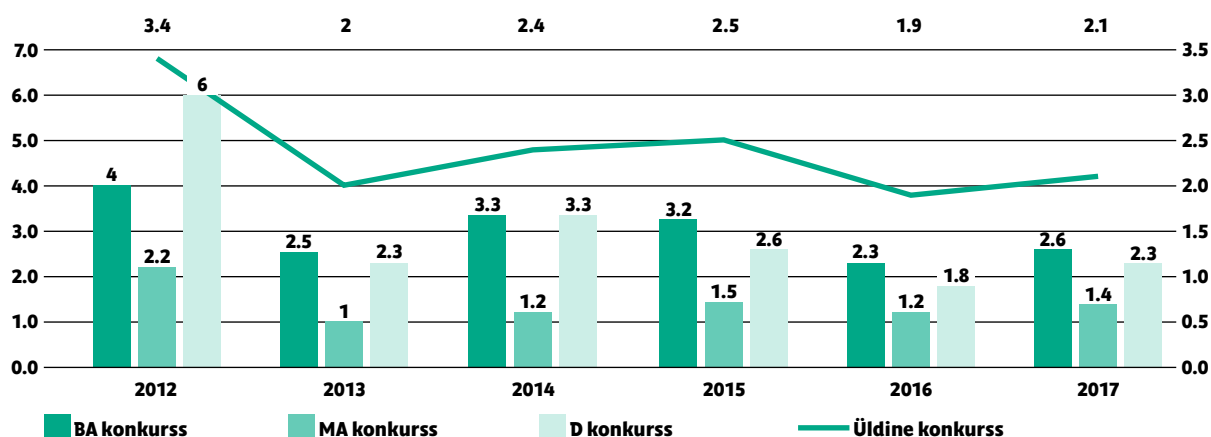
Joonis 3. Vastuvõetute arv haridustasemeti ja kokku 2012–2017

Esimest aastat toimus vastuvõtt magistriõppe rahvusvahelistele õppekavadele juba kevadel (1. märtsist 3. maini), et ühtlustada nende õppekavade vastuvõtuperioode teiste rahvusvaheliste ülikoolidega. Rahvusvaheliste õppekavade vastu kasvas huvi: avalduse esitajaid oli 54% (95 üliõpilase võrra) rohkem kui 2016. aastal. Kõige rohkem esitati avaldusi Bangladeshist (15), Venemaalt (15), Nigeeriast (15) ja Pakistanist (13). Kaugematest paikadest saab nimetada veel Afganistani (1), Bahreini (1), Brasiiliat (3), Kolumbiat (2), Lõuna-Aafrika Vabariiki (1), Palestiinat (2) ja Vietnami (1). Kinnitatud avaldusi oli võrreldes 2016. aastaga 37% (34) rohkem ja välisüliõpilasi immatrikuleeriti 27% (10) rohkem.

Aastatel 2012–2017 on EKA järjepidevalt panustanud võõrkeelsete õppekavade arendamisse ja väljatöötamisse, et suurendada välismaalastest sisseastujate arvu. On avatud uusi rahvusvahelisi õppekavu (integratsioonidisain, disain ja rakenduskunst erinevate õppesuundadega) ning tõhustatud rahvusvahelist turundust. See on suurendanud huvi EKA vastu.

2017. aastal näitas vastuvõtukonkurss väikest tõusutrendi. Analüüsi aluseks on võetud vastuvõtu-avalduste hulk ja EKA nõukogus vastuvõtuks kinnitatud õppekohtade arv õppekavadel.

Joonisel 4 on näidatud konkurss bakalaureuseõppes (BA), magistriõppes (MA) ja doktoriõppes (D) ning üldkonkurss aastatel 2012–2017.

Joonis 4. Vastuvõtukonkurss haridustasemeti ja kokku 2012–2017

Bakalaureuseõppe populaarseimad erialad on endiselt graafiline disain, fotograafia, moedisain ja sisearhitektuur (vt tabel 1).

Tabel 1. Bakalaureuseõppe populaarseimate erialade vastuvõtukonkurss 2013–2017

BA	2013	2014	2015	2016	2017
Graafiline disain	3,9	6,4	6,5	4,3	6,9
Fotograafia	5,5	5,8	6,1	4,1	3,6
Moedisain	5,7	4,7	6	3,4	5,4
Sisearhitektuur	3,9	7,6	7,2	3,5	4,3

EKA on laiendanud avalikkusele mõeldud turundustegevusi, korraldades erialasid tutvustavaid lühiajalisi seminare Eesti eri piirkondades. 2016. aastal pöörati suuremat tähelepanu Kirde-Eestile. 2017. aastal kasvas väljastpoolt Harjumaad sisseastujate osakaal, mida näitab bakalaureuseõppe esmakursuslaste päritolu maakonniti (vt tabel 2). Näiteks keskendub bakalaureuseõppe õppekava kujunduskunst, mille õppetöö toimub sessioonõppena, oma paindlike õpivõimalustega just töötavale ja Tallinnast kaugemal elavale üliõpilasele.

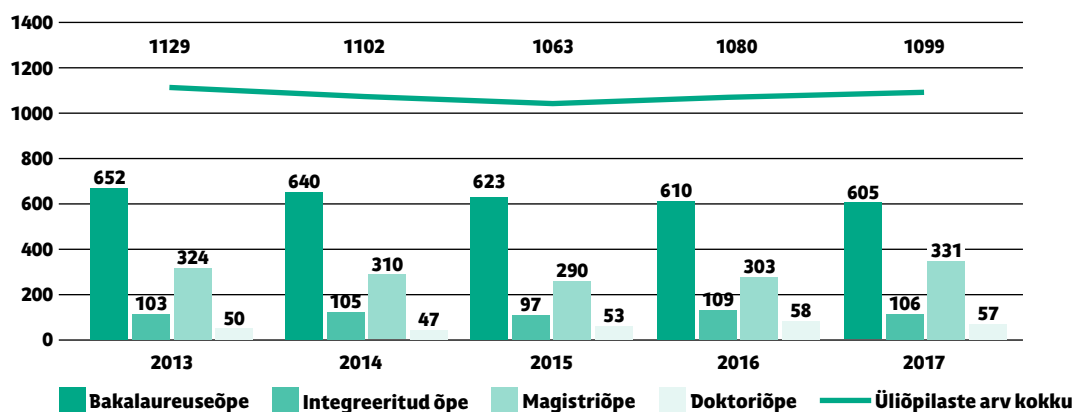
Tabel 2. Bakalaureuseõppe esimese kursuse üliõpilaste päritolu maakonniti 2015–2017

Maakond	2015	2016	2017
Harjumaa	65,0%	60,2%	56,8%
Hiiumaa	0,0%	0,0%	1,0%
Ida-Virumaa	4,5%	3,9%	4,2%
Jõgevamaa	1,0%	1,9%	1,0%
Järvamaa	0,0%	1,5%	1,0%
Lääne-Virumaa	5,5%	1,5%	2,1%
Läänemaa	2,5%	2,4%	1,6%
Põlvamaa	1,0%	0,5%	0,0%
Pärnumaa	4,5%	6,8%	5,2%
Raplamaa	0,0%	1,0%	0,5%
Saaremaa	2,5%	2,9%	4,2%
Tartumaa	11,5%	14,6%	17,8%
Valgamaa	0,5%	0,5%	0,5%
Viljandimaa	0,5%	2,4%	3,1%
Võrumaa	1,0%	0,0%	1,6%

Kõikidel õppekavadel korraldatakse endiselt erialased sisseastumiskatsed, et veenduda kandidaatide sobivuses. Suurema kaalu on vastuvõtuprotsessis saanud siiski vestlus, mis annab sisseastujast parema ülevaate. Selle aluseks on sisseastuja õpimotivatsiooni avav küsimustik, mille sisseastuja on täitnud enne vestlust.

2.2. Üliõpilased

2017. aasta 10. novembri seisuga õppis EKAs 1099 üliõpilast, mis on rohkem kui aasta tagasi. Disainiteaduskonnas õppis 490, vabade kunstide teaduskonnas 224, arhitektuuriteaduskonnas 204, kunstikultuuri teaduskonnas 124 ja doktorikoolis 57 üliõpilast. Joonisel 5 on esitatud üliõpilaste koguarv haridustasemeti aastail 2013–2017.

Joonis 5. Üliõpilaste arv haridustasemeti ja kokku 2013–2017. Allikas: HaridusSilm

Tabelis 3 on erialati esitatud üliõpilaste koguarv, akadeemilisel puhkusel viibivate üliõpilaste arv ja osakaal haridustasemeti 10. novembri 2017. aasta seisuga.

Tabel 3. Üliõpilaste jagunemine bakalaureuse- ja magistriõppe õppekavade arvestuses, sh avatud akadeemia (AA) üliõpilased ning akadeemilisel puhkusel (AP) viibivate üliõpilaste arv ja osakaal 10.11.2017. a seisuga

Teaduskond	Õppekava	Bakalaureuseõpe			Magistriõpe		
		Üliõpilasi	sh AP	AP %	Üliõpilasi	sh AP	AP %
Vabade kunstide teaduskond	Kunst	61	8	13%	62	12	19%
	Fotograafia	17	2	12%	-	-	-
	Stsenograafia	21	2	10%	11	3	27%
	Animatsioon	25	3	12%	27	5	19%
	Kokku	124	15	12%	100	20	20%
Disaini-teaduskond	Keraamika	22	3	14%	-	-	-
	Klaasikunst ja -disain	15	3	20%	-	-	-
	Ehte- ja sepakunst	33	5	15%	-	-	-
	Tekstiilidisain	21	3	14%	-	-	-
	Moedisain	34	3	9%	-	-	-
	Nahakunst, aksessuaari- ja köitedisain	21	0	0%	-	-	-
	Tootedisain	35	7	20%	5	1	20%
	Graafiline disain	46	6	13%	-	-	-
	Kujunduskunst	88	5	6%	-	-	-
	Meediagraafika (venekeelne)	49	3	6%			
	Kujunduskunst (AA)	3	3	100%			
	Moestilistika (AA)	4	3	75%			
	Disain ja rakenduskunst	-	-	-	75	20	27%
	Disain ja rakenduskunst (inglisekeelne)	-	-	-	12	0	0%
	Interaktsioonidisain	-	-	-	27	3	11%
	Kokku	371	44	12%	119	24	20%
Kunstikultuuri-teaduskond	Kunstiteadus ja visuaalkultuuri uuringud	29	9	31%	23	9	39%
	Muinsuskaitse ja konserveerimine	27	3	11%	38	13	34%
	Kunstiõpetaja	-	-	-	7	6	86%
	Kokku	56	12	21%	68	28	41%
Arhitektuuri-teaduskond	Sisearhitektuur	54	7	13%	-	-	-
	Arhitektuur ja linnaplaneerimine	50	5	10%	56	10	18%
	Sisearhitektuur (inglisekeelne)	-	-	-	18	4	22%
	Sisearhitektuur (eestikeelne)	-	-	-	11	9	82%
	Urbanistika	-	-	-	15	0	0%
	Kokku*	104	12	12%	100	23	23%

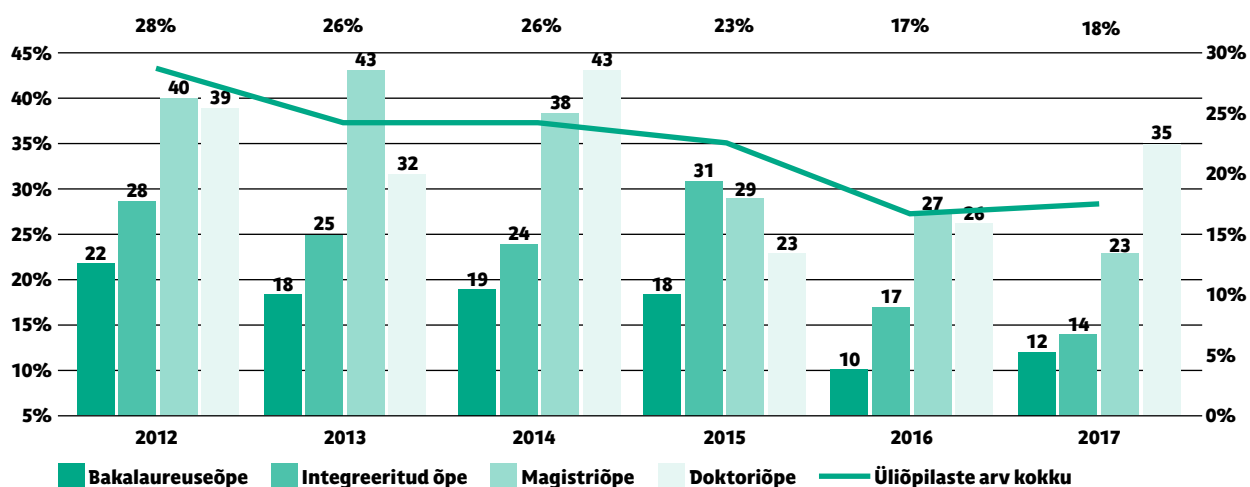
* Sisaldab arhitektuuri ja linnaplaneerimise integreeritud õppe esimese kolme kursuse bakalaureuseõppe ning kahe viimase kursuse magistriõppe üliõpilaste arvu.

Üliõpilaste jagunemine doktorikoolis on 10. novembri 2017. aasta seisuga näha tabelis 4 ja joonisel 6.

Tabel 4. Üliõpilaste jagunemine doktoriõppe õppekavade arvestuses ning akadeemilisel puhkusel (AP) viibivate üliõpilaste arv ja osakaal 10.11.2017. a seisuga

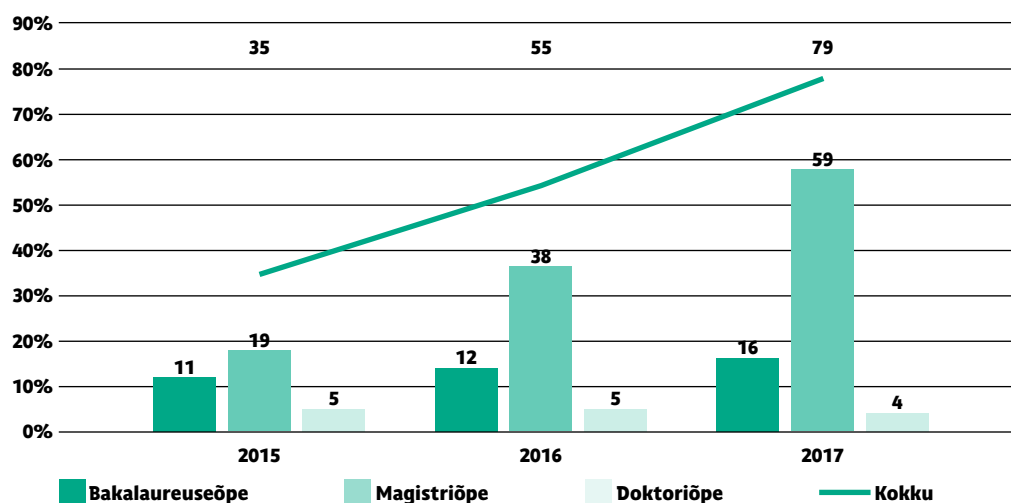
Doktoriõpe	Üliõpilasi	sh AP	AP %
Arhitektuur ja linnaplaneerimine	10	1	10%
Kunst ja disain	18	5	27%
Muinsuskaitse ja konserveerimine	16	8	50%
Kunstiteadus	13	6	46%
Kokku	57	20	35%

Akadeemilisel puhkusel oli 2017. aasta 10. novembri seisuga 18% üliõpilastest. Võrreldes eelmise aastaga oli akadeemilisel puhkusel viibivate üliõpilaste osakaal enam-vähem samal tasemel (vt joonis 6).

Joonis 6. Akadeemilisel puhkusel viibivate üliõpilaste osakaal haridustasemeti ja kokku 2012–2017

Viimastel aastatel on jõudsalt kasvanud välisüliõpilaste osakaal, mis jõudis 2017. aastal 7,2%ni üliõpilaste koguarvust. Kasvu üheks peapõhjuseks võib lugeda mitme uue rahvusvahelise õppekava avamise. Joonisel 7 on näha viimase kolme aasta kasv.

Joonis 7. Välisüliõpilaste osakaal haridustasemeti ja kokku 2015–2017

Rahvusvaheliste õppekavade alusel õppis 2017. aastal 148 üliõpilast, kellest 53,4% olid välismaalased. Ühisõppekavadel õppis 49 rahvusvahelist üliõpilast, neist suurim osa oli pärit Venemaalt (15). Lisaks olid esindatud Itaalia (5), Ukraina (5), Ameerika Ühendriigid (4), Türgi (4) ja Soome (4). Huvitavamatest päritolumaadest võib esile tuua Venezuela, Brasiilia, Taiwani, Hongkongi, Jordaania ja Kolumbia. Üks rahvusvaheline õppekava on loodud koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga (TTÜ) ja teine Tallinna Ülikooliga (TLÜ).

Tabel 5. Rahvusvahelised õppekavad ja nende alusel õppivate üliõpilaste arv 2012–2017

Õppekava	BA/MA	Õppekeel	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Meediagraafika	BA	vene	27	24	28	33	39	49
Animatsioon	MA	inglise	17	17	20	18	24	27
Urbanistika	MA	inglise	26	19	15	16	12	15
Sisearhitektuur	MA	inglise	-	-	-	8	7	18
Interaktsioonidisain	MA	inglise	-	-	-	-	16	27
Disain ja rakenduskunst	MA	inglise	-	-	-	-	6	12
KOKKU			70	60	63	75	104	148
<i>Disain ja tootearendus (TTÜga)</i>	MA	inglise	39	52	51	45	45	32
<i>Kirjandus-, visuaalkultuuri ja filmiteooria (TLÜga)</i>	MA	inglise	-	-	-	-	-	17

2.3. Õppekavad

2017. aastal sai EKAs õppida 33 õppekava (17 bakalaureuse-, 1 integreeritud, 11 magistri- ja 4 doktoriõppe õppekava) alusel ning 3 magistritaseme ühisõppekava alusel.

36 õppekavast 8 on rahvusvahelised. Need on venekeelne bakalaureuseõppe meediagraafika õppekava ning ingliskeelsed magistriõppe animatsiooni, urbanistika, sisearhitektuuri, interaktsioonidisaini ning disaini ja rakenduskunsti õppekava, samuti magistriõppe ühisõppekavadena disain ja tootearendus (koostöös TTÜga) ning kirjandus-, visuaalkultuuri ja filmiteooria (koostöös TLÜga).

Tabel 6. Vastuvõtuks avatud õppekavad haridustasemeti ja kokku 2013–2017

Vastuvõtuaasta	Integreeritud õpe	BA-õpe	MA-õpe	Doktoriõpe	KOKKU
2013	1	19	9	3	32
2014	1	16	9	4	30
2015	1	17	8	4	30
2016	1	17	11	4	33
2017	1	17	12	4	33

2.4. Üliõpilasvahetus

Mitmesuguste rahvusvaheliste programmide (ERASMUS+, NordPlus jm) raames ning stipendiumite toel on EKA üliõpilastel võimalus õppida ja sooritada praktikad välismaal. ERASMUS+ programmi reeglite alusel peavad välisõpingud kestma vähemalt kolm ja praktika vähemalt kaks kuud.

Lisaks saavad EKA üliõpilased osaleda Nordplusi kõrgharidusprogrammi võrgustike CIRRU, Nordic-Baltic Academy of Architecture, KUNO, EDDA ja DAMA lühiajalistel (alates ühest nädalast) kursustel ja suvekoolides ning lühiajalistel praktikatel.

Üliõpilaste mobiilsus on olnud kõige suurem ERASMUS+ programmi raames, mille kaudu on toetatud välisüliõpilaste õppimist EKAs ja EKA üliõpilaste õppimist välismaal. Tabelist 7 selgub, et 2017. aastal käis välismaal õppimas 11% EKA üliõpilastest, mis on märkimisväärselt suur osakaal. ERASMUS+ programmi vahendusel on välismaalt EKAsse õppima tulnute arv olnud suhteliselt püsiv.

Tabel 7. Üliõpilaste mobiilsus 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Üliõpilaste arv EKAs	1129	1102	1063	1080	1099
sh välisüliõpilaste arv ja osakaal	29 (2,5%)	28 (2,5%)	35 (3,3%)	57 (5,3%)	79 (7,2%)
sh välismaal õppivate EKA üliõpilaste arv ja osakaal (ERASMUS)	95 (8,3%)	128 (11,6%)	105 (9,9%)	115 (10,6%)	121 (11%)
Väliskülasüliõpilased (ERASMUS)	90	93	96	87	88

2.5. Paindlike õppevormide (sh VÕTA ja sessioonõpe)

Varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamist (VÕTA) kasutatakse kõige sagedamini pooleli-jäänud õpingute jätkamiseks samas või teises kõrgkoolis või õpingute kiiremaks ja sihipäraseks läbimiseks. Nii saab vältida omandatu kordamist ning keskenduda uute oluliste teadmiste ja oskuste omandamisele. VÕTA maht jäi 2017. aastal samaks kui 2016. aastal (tabel 8), ent sagesid välismaa ülikoolide õpingute arvestamise juhtumid. Näiteks võimaldati 2017. aastal EKAs õppekava osana arvestada varem välisõppeasutuses sooritatud õpinguid sellistes riikides nagu Saksamaa, Soome, Türgi, Kreeka, Pakistan ja Austraalia. Kokku arvestas VÕTA kaudu väliskõrgkoolides sooritatud õppeaineid oma õppekava täitmiseks 5 taotlejat 44 EAP ulatuses.

Alates 2017/2018. a sügissemestrist on VÕTA taotlemine, menetlemine ja hindamine lihtsam ning seda tehakse õppeinfosüsteemis (ÖIS). Samas on see toonud kaasa ebatäpseid taotlusi, kuna nende täitjad ei kasutanud nõustaja abi. Seetõttu on tagasilükatud taotluste arv kasvanud.

Tabel 8. VÕTA taotluste esitamine ja arvestamine 2013–2017

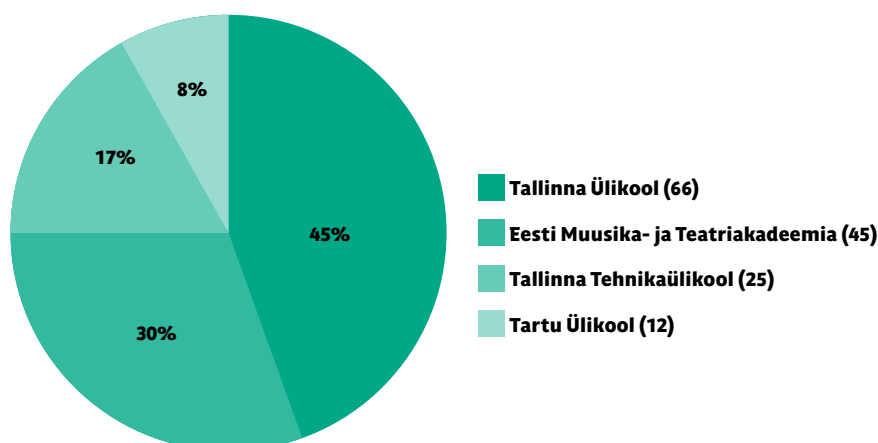
	2013	2014	2015	2016	2017
Taotluste arv	74	80	112	127	127
Taotluste maht (EAP)	1185	977,50	1592,75	1826,50	1389,95
Täielikult või osaliselt rahuldatud taotluste arv	66	71	102	123	115
Rahuldatud taotluste maht (EAP)	937	729	1405	1732,50	1300,65
Tagasilükatud taotluste arv	8	7	10	4	12

Teistes Eesti ülikoolides külalisüliõpilasena õppivate (tabel 9) EKA üliõpilaste arv oli aastail 2014–2017 keskmiselt 50 üliõpilast aastas.

Tabel 9. EKA üliõpilaste õppimine külalisüliõpilasena Eesti teistes kõrgkoolides 2014–2017

	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Tallinna Ülikool	31	13	22
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	18	11	16
Tallinna Tehnikaülikool	11	8	6
Tartu Ülikool	6	2	4
Kokku	66	34	48

Kõige rohkem õpivad EKA üliõpilased külalisüliõpilasena Tallinna Ülikoolis ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (tabel 9, joonis 8). Selle põhjused on valdavalt pragmaatilised: need õppeasutused asuvad EKA lähedal ja nii on üliõpilastel lihtsam jagada oma õppetööd mitme õppeasutuse vahel.

Joonis 8. EKA üliõpilaste külalisõpingud teistes Eesti ülikoolides 2014–2017

Sessioonõppe vormis saab EKAs õppida kahel õppekaval: bakalaureusetaseme kujunduskunsti ja magistritaseme interaktsioonidisaini õppekaval. Nende õppekavade alusel toimub õppetöö igal teisel nädalal kolmel päeval nädala teises pooles.

2.6. Üldteooria- (sh ettevõtlusõpe) ja vabaained

2017. aastal moodustati üldteooriaainete keskus (ÜTAK) sihiga arendada ja koordineerida üldteooria- ja vabaainete mooduleid õppekavades.

Üldteoreetiliste ainete eesmärk on toetada loovisiku kujunemist nii, et ta suudaks mõtestada oma praktikat nii tänapäeva kui ka ajaloolises plaanis, seostada seda ühiskondlike protsessidega ja sõnastada oma positsiooni. Lisaks soodustakse sellega õppijaid jätkama oma erialal aktiivselt tegutsemist ka pärast EKA lõpetamist. Üldteooriaainete moodulis on muu hulgas ettevõtlusõppe aine, mis on koostatud „Edu ja tegu“ programmis väljaarendatud loomemajanduse mooduli järgi.

Vabaaineid arendades korrastati koostööd teaduskondadega ja nende pakutavate vabaainete haldamise süsteemi alates info saabumisest ÜTAKile üliõpilaste registreerimiseks kuni semestri vältel aine toimumiseni. Lisaks korrastati vabaainete rahastamise süsteemi. Nüüd on igal teaduskonnal ja ÜTAKil kohustus pakkuda õppeaasta jooksul 15–30 EAP ulatuses vabaaineid, mida rahastatakse õppekorraldusfondist. Selle süsteemiga eristatakse paremini vabaained teaduskondade jaoks. ÜTAK korraldas üliõpilaste seas vabaainete teemal eesti- ja ingliskeelse veebiküsitluse ning plaanib selle põhjal korrastada vabaainete valikut nende huvidele vastavamaks.

2.7. Õppekava täidetuse ja nominaalajaga lõpetamine

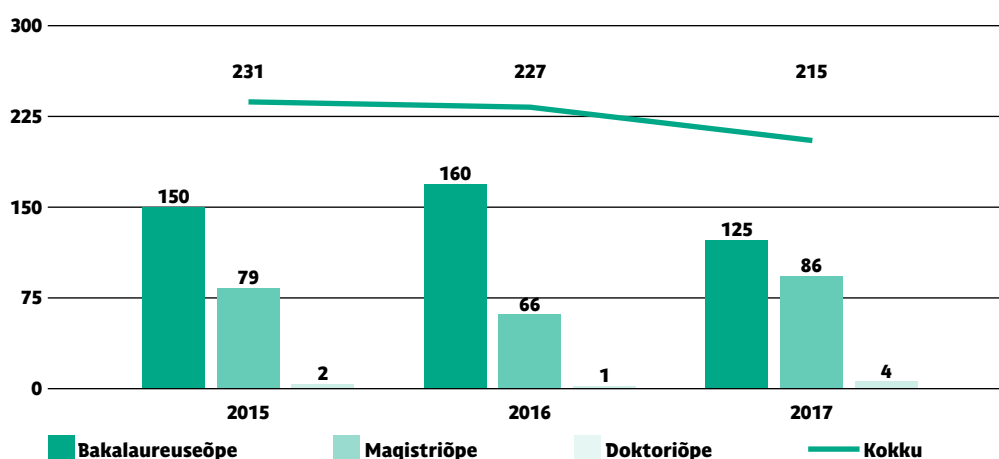
Alates 2013/2014. õppeaastast on ülikool kohustatud edastama iga semestri lõpus Eesti Hariduse Infosüsteemile (EHIS) üliõpilaste õppekava täidetuse andmed. 100%-lise või sellest suurema koormusega õppis 2016/2017. õa kevadsemestril 63,5% ja 2017/2018. õa sügissemestril 65,2% EKA üliõpilastest. Tabelis 10 on esitatud viimase kolme aasta õppekava täidetuse andmed.

Tabel 10. Õppekava täidetuse jagunemine semestriti 2015–2017

	2014/2015 ks	2015/2016 ss	2015/2016 ks	2016/2017 ss	2016/2017 ks	2017/2018 ss
100% ja rohkem	69,5%	67,9%	61,8%	68,2%	63,5%	65,2%
75–99%	27,9%	29,2%	34,1%	28,8%	32,1%	29,8%
50–74%	2,3%	2,0%	4,1%	2,7%	4,4%	4,5%
Alla 50%	0,2%	0,9%	0,0%	0,2%	0,0%	0,5%

Märkus: ks – kevadsemester, ss – sügissemester.

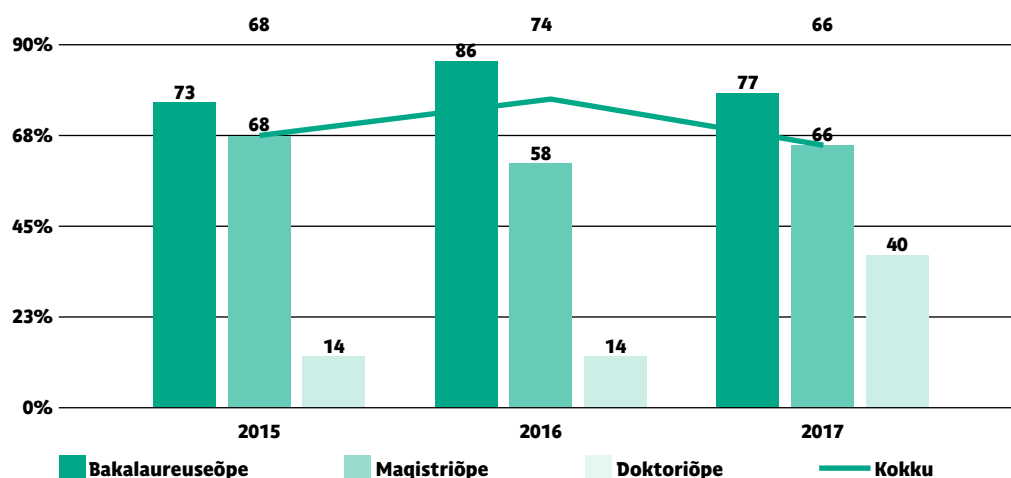
2017. aastal lõpetas EKA 215 üliõpilast: bakalaureuseõppe lõpetas 125 üliõpilast, magistriõppe ja integreeritud õppe 86 üliõpilast ning doktoriõppe 4 üliõpilast (joonis 9).

Joonis 9. Lõpetanute arv haridustasemeti ja kokku 2015–2017

Lõpetajate osakaalu arvutuste aluseks on kõikide õppekavade puhul nominaalaeg pluss ühe lisa-aasta ($n + 1$) võimalus. Näiteks 2016/2017. õa bakalaureuseõppe lõpetamise osakaal on saadud järgnevalt:

2016/2017. õa lõpetanute arv jagatud 2013/2014. õa vastuvõetud üliõpilaste arvuga (nominaalõppeaeg ja üks lisa-aasta).

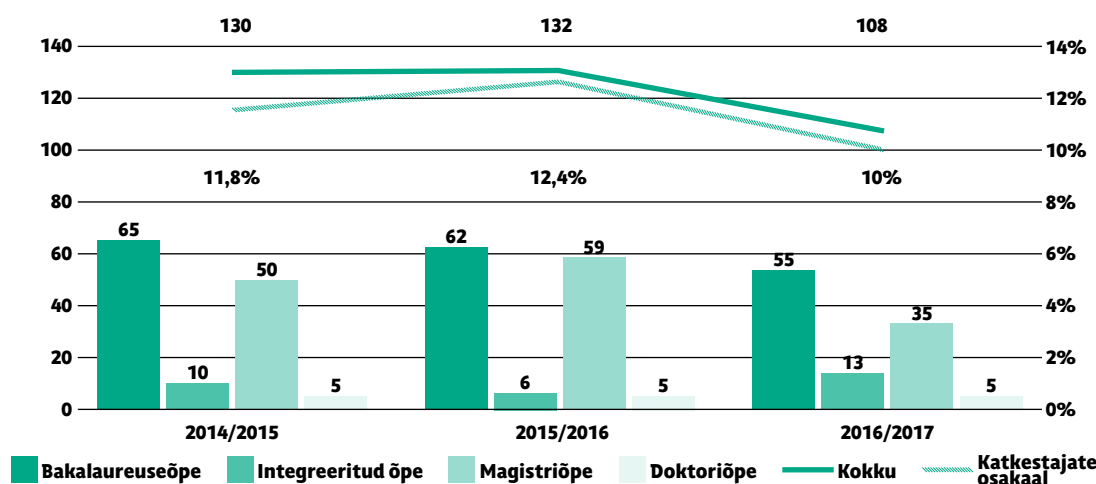
Joonis 10. Lõpetanute osakaal alustanute seas haridustasemeti ja kokku 2015–2017

2017. aastal lõpetas EKA *cum laude* 14 üliõpilast (5 bakalaureuseõppes ja 9 magistriõppes), mis moodustab 6,5% lõpetanutest.

2.8. Õpingute katkestamine

2016/2017. õppeaastal kahanes õppetöö katkestajate osakaal 2,4%, saavutades taseme 10% (vt joonis 11). Esimesel kursusel katkestas õpingud 12,4% üliõpilastest.

Bakalaureuseõppes on katkestamise peapõhjus eriala sobimatus (11 üliõpilast) ja majanduslikud põhjused (10). Eriala sobimatus (5) on põhipõhjus ka integreeritud õppes. Magistriõppes on levinuim põhjus nominaalse õppeaja ületamine (16) ning teisel kohal on omal soovil katkestamine (11), mille põhjused jaotuvad võrdselt majanduslike ja muude põhjuste ning välismaale õppima või elama mineku vahel. Nominaalse õppeaja ületamine (5) on levinuim katkestamispõhjus ka doktoriõppes.

Joonis 11. Õpingute katkestanute osakaal haridustasemeti ja kokku 2014–2017

Nagu jooniselt 11 on näha, on õpingute katkestajate arv kõige rohkem vähenenud magistriõppes (41%), ent tagasiminekut on märgata ka bakalaureuseõppes (11%). Selle üheks põhjuseks võib lugeda 2016/2017. õa tehtud muudatuse seoses lõpetamisega. Koostöös õppeosakonna ja teaduskonna koordinaatoritega loodi ühtne tabel, mis teeb lõpetajate jälgimise ja nõustamise lihtsamaks. Tänu sellele saadi juba varakult anda üliõpilastele, kelle lõpetamine ei olnud kindel, nõu, et nad võiksid õpinguid pikendada või võtta akadeemilise puhkuse.

2.9. Üliõpilaste tagasiside

Õppekvaliteedi üks mõõdik on üliõpilaste tagasiside õppetegevusele. EKA on üliõpilastelt tagasisidet küsinud alates ÕISI loomisest 2012. aastal, ent vastanute osakaal on olnud üsna väike.

2017. a alustati tervikliku tagasisidesüsteemi loomist. Tutvuti sellealase praktikaga nii Eestis kui ka välismaal. Huvirühmi (üliõpilased, õppejõud) kaasates asuti tagasisidesüsteemi parendama nii, et tagasisidest saaks arvestatav infoallikas õppekvaliteedi arendamisel. 2017/2018. a sügissemestril tehti ÕISI tagasisideküsitluses muudatused eesmärgiga lihtsustada üliõpilaste jaoks vastamist ja suurendada nii küsitluses osalejate arvu.

ÕISI ainemonitooringu moodulisse kuuluv tagasisideküsitlus koosneb kolmest osast: „Õppeaine on minu eriala ja/või arengu seisukohalt oluline“ (1483 vastust); „Mulle oli selge, mida pean õppeaine jooksul tegema (ülesanded, lõpptulemus, hindamiskriteeriumid)“ ning „Tundsin, et õppejõupoolsed tgevused (õppemeetodid, õppematerjalid, juhendamine, tagasiside jms) toetasid minu õppimist ja arengut“.

Sügissemestril oli üle 700 aine, millest tagasisidet anti ÕISIS ligikaudu 500-le. Kõige rohkem tagasisidet anti üldteooriaainetele. Näiteks aine „Kunst ja ühiskond 20. sajandini“ kohta andis tagasisidet 40 üliõpilast 153st.

Kõikidest tagasisideküsimustele vastanutest arvas 72%, et õppeaine on tema eriala/või arengu seisukohalt oluline, ning 63%, et neile oli selge, mida nad peavad õppeaine jooksul tegema. 59% vastanutest tundis, et õppejõu tegevused toetasid tema arengut ja õppimist.

Lisaks on üliõpilastel võimalus anda õppetöö kohta vabas vormis kommentaare. Tagasiside tulemusi arvestatakse aasta õppejõudude valimisel ja õppejõudude tagasivalimisel.

Seoses uude õppehoonesse kolimisega aastal 2018 sai õppeosakond ja Rauaniidi töörühm ülesande valmistada ette õppetöökorraldus uues hoones, et see hakkaks oma eesmärgi täitma võimalikult parimal moel.

2017/2018. a sügissemestril kutsuti ka kõik üliõpilased küsitluse kaudu kaasa mõtlema. Küsitlusele vastas 338 üliõpilast, kellest 233 töötab osalise või täistööajaga. Vastanutest oli 55 üliõpilasel lapsi kuni põhikooliea vanuseni.

Pakutud neljast valikust eelistasid üliõpilased 249 korral seda, et loengud toimuksid kontsentreeritult kolmel kindlal nädalapäeval ajavahemikus kl 9–17.30. Teise eelistusena kujunes välja loengute jaotumine esmaspäevast reedeni ajavahemikule kl 9–19. Magistriõppe puhul eelistati loengute kontsentreeritult toimumist neljapäeval, reedel ja laupäeval. Ainult 21 korral valisid üliõpilased loenguajaks ajavahemiku kl 11–21 esmaspäevast laupäevani.

Avatud küsimusele vastas 338 üliõpilasest 84. Peamiselt tegid nad ettepanekuid õppetöö korralduse, loenguaegade, uue hoone ruumide, teaduskondade koostöö ja õppimise kohta.

Igal aastal korraldatakse veel üliõpilaste rahulolu-uuring seni läbitud õppekava, õppejõudude taseme ja õppetöö korralduse kohta. Et saada tagasisidet õppekava toimimisele tervikuna, tehakse bakalaureuse- ja magistritaseme lõpetajatega fookusrühma intervjuud. Samuti on mitmes osakonnas semestri lõpus kavas üliõpilaste ja osakonnajuhatajate tagasisidekohtumine.

2.10. Vilistlaste tagasiside

Vilistlased on kaasatud EKA otsustuskogudesse, näiteks teaduskonna õppekavakomisjoni, hindamiskomisjonidesse, lõputööde kaitsmise komisjonidesse ja kuratooriumisse. Lisaks uuritakse vilistlaste rahulolu nii üle-eestiliste kui ka EKAsiseste vilistlasuuringute kaudu ning erialati (õppekavapõhised uuringud).

Tööandjatelt ja vilistlastelt saadakse tagasisidet vahetu suhtluse teel, sest vilistlased on enamasti tegevpraktikud ja kuuluvad ka erialaliitudesse. Samuti puutuvad õppejõud loometöö käigus kokku kolleegidega, kes on tihti EKA vilistlased, ning vilistlased on huvitatud EKA pakutavast erialasest täienduskoolitusest.

Vilistlased ootavad EKA-lt uusi koostööviise, senisest suuremat kaasatust EKA kogukonda (ühissündmusi lisaks vilistlaspäevale) ja spetsialiseeritud fookusega ettevõtluse täienduskoolitusi (nt „Raamatupidamine väiketootjale“, „Uued programmid arhitekti igapäevatöös“, „Turundus moedisainerile“).

**Toomikiriku altari tellingud. Muinsuskaitse ja konserveerimise, sisearhitektuuri ning graafilise disaini osakondade ühisprojekt Christian Ackermanni loomingu uurimiseks.
Foto: Tõnu Tunnel**

Põhjalik ja kirglik teadustöö pälvis olulise Europa Nostra auhinna, mille võttis vastu EKA muinsuskaitse ja konserveerimise osakonna dotsent dr. Hilikka Hiiop, teadusprojekti üks eestvedaja.
Foto: EKA arhiiv

Arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala hindamine.
Foto: EKA arhitektuuriteaduskond

3. LOOME-, TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Teadus- ja arendustegevuse (TA) vallas tähendas 2017. aasta Eesti Kunstiakadeemia jaoks nii tegevuste ja rahastuse kasvu kui ka hindamisprotsesside edukat läbimist.

EKA läbis edukalt institutionaalse akrediteerimise ning TA evalveerimise humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnas. Institutsionaalse akrediteerimise komisjon tõi EKA kohta oma hindamisraportis TA-valdkonnas positiivsena esile tiheda koostöö ettevõtete ning erasektoris tegutsevate professionaalide, disainerite ja arhitektidega. Samuti tunnustati EKA pakutavat tuge üliõpilaste ettevõtlusalgatustele ja teadmussiirde korraldamisele ning EKA kirjastuse tegevust. Nii institutsionaalse akrediteerimise kui ka TA evalveerimise raport tõstis positiivsena esile EKA TA tegevuse ühiskondliku mõju ja tugeva seotuse ühiskonna vajadustega.

Mõlemad komisjonid juhtisid oma lõppraportis tähelepanu murettekitavale olukorrale loomepõhise uurimuse valdkonnas, mille tulemusi ei tunnustata riiklikul tasandil teadustegevusena. Seetõttu puudub loomepõhise uurimusega doktorantuuri lõpetanud võimalus jätkata uurimistööd teadustöö kontekstis ja konkureerida teadusrahastusele. Valdonna potentsiaalset ja arengust annab siiski tunnustust asjaolu, et Carla Castiajo väitekiri „Puhtus ja promiskuiteet. Uurimus juustest kui materjalist kunstis ja ehtekunstis“ („Purity or Promiscuity? Exploring hair as a raw material in jewellery and art“) pälvis üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil ühiskonnateaduste ja kultuuri valdkonnas doktori tasemel 1. preemia. See on esimene nii kõrgelt pärjatud loomeuurimus Eestis.

Eesmärk 2017: uurimisrühmade tugevdamine ning teiste teadusasutustega tehtavate koostööprojektide toetamine

EKA teadus-, arendus- ja loometegevuse (TAL) strateegias on seatud võtme-eesmärgiks jõuda sidusamate uurimisrühmadeni, mille esmaseks sammuks on saavutada piisav mehitatus. Suurenenud riikliku baasrahastuse toel loodi 2017. aastal kaks uut disainiteaduskonnaga seotud teadurikohta kogumahu 1,0 FTE. Kristi Kuuse uurimistöö keskendub interaktiivsetele tekstiilidele ja tekstiilitööstuse uuendamisele ning Ruth-Helene Melioranski uurib disaini potentsiaali üleilmsete probleemide lahendamisel.

2017. aastal teaduse baasfinantseerimise toel (osaliselt) rahastatud uurimisteemad olid järgmised:

- (1) Tehniline kunstiajalugu: uurimisprojekt „Christian Ackermann – Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas“.
- (2) Eesti 20. sajandi ehitatud keskkonna uuringud.
- (3) Digitehnoloogia ja visuaalkultuur: tähendusloome digitaalses kunstis, mängudes ja uurimuslikus kunstis.
- (4) Arhitektuur ja linnaplaneerimine: uurimisprojekt „Lõpetamata linn“.
- (5) Parameetiline arhitektuur ja projekteerimise automatiseerimine.
- (6) Interaktiivsed tekstiilid ja tuleviku materjalid.
- (7) Jätkusuutlik disain ja ettevõtlus.

Eesmärk 2017: loomepõhise uurimuse jätkuv arendamine ning tutvustamine, samuti selle tulemite arvestamise ja info kogumise põhimõtete väljatöötamine

26. septembril toimus Tallinnas Von Krahli teatris EKA teaduskohvikute sarjas teine populariseeriv aruteluring „Tekstiili tulevik“, mis tutvustas EKA loomeuurimust tekstiiliuuringute valdkonna

kaudu. Esinesid moedisainer ja EKA vanemteadur dr Reet Aus ning EKA doktorandid tekstiilidisainer Miina Leesment ja tekstiilikunstnik, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna juhataja Ave Matsin ning teatrikunstnik, EKA kunsti ja disaini doktorikava juht Liina Unt.

27. oktoobril valiti Eesti Teaduste Akadeemia korraldatud Eesti noorteadlaste kolme minuti loengute konkursi finaalis võitjateks teiste seas EKA kunsti ja disaini õppekava doktorant ja lektor Fideelia-Signe Roots teemaga „Naistraktorist – poeetiline kanglane“ ning EKA vabade kunstide teaduskonna dotsent ja nooremteadur Oliver Laas teemaga „Virtuaalsus = tegelikkus?“.

Loomevaldkonna andmete kogumine on kavandatud osana akadeemilise töötaja aruande süsteemist, mis on väljatöötamisel (plaanitav valmimisaeg september 2018). Liidetud ETISega teadusandmete osas on töös mais 2018. Tööde venimine on peamiselt olnud seotud arendajate ülekoormusega. Projekti juhib EKAs Karin Oolu personaliosakonnast ja loomeandmete analüüsiga tegeleb alates 2017. aastast galerist Keiu Krikmann.

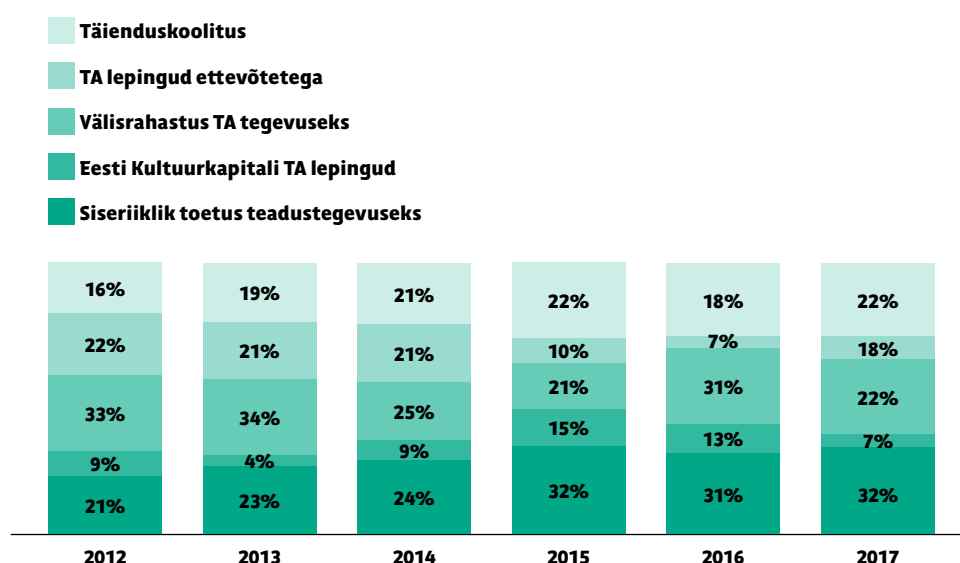
Eesmärk 2017: teadus- ja arendusvaldkonnas tugiteenuste kvaliteedi ja efektiivsuse tõstmine, sh personali projektijuhtimise ja administreerimise pädevuse suurendamine

Veebruaris 2018 korraldati projektijuhtimise töötoad, kus läbiti projekti kavandamise ja elluviimise peamised etapid. Doktorantidele pakub väitekirja kirjutamiseks lisatuge doktorikooli teaduskoordinaator.

3.1. Teadus- ja arendustegevuse tulud ja osakaal

EKA kogutulu oli 2017. aastal üle 15 miljoni euro, millest märkimisväärse osa (üle 6 miljoni euro) moodustasid uue õppehoone ehituseks mõeldud sihtrahastused. Ilma uue hoone ehituseks ettenähtud sihtrahastuseta oli kogutulu 2017. aasta kohta üle 9 553 000 euro, sh TA valdkonna tulud üle 1 177 000 euro. Seega moodustasid TA valdkonna tulud kogutulust 12,3%, mis tähendab 11% kasvu võrreldes eelmise aastaga.

Välisrahastus on kahanenud, sest lõppes arhitektuuri doktoriõppe mahukas projekt „Adapt-R“ ja vähenes Eesti Kultuurkapitalist toetavate TA lepingute maht. Seevastu kasvas ettevõtetega sõlmitava lepingulise koostöö, Eesti-sisese toetuse (sihtrahastus, sh teaduse baasrahastus) ja täienduskoolituse maht (vt joonis 12).

Joonis 12. Teadus- ja arendustöö valdkonna tulude komponendid eurodes 2012–2017

3.2. Teadusprojektid

Tabel 12. EKA teadusprojektid 2017. aastal

Nr/tunnus	Projekti nimi	Projekti algus ja lõpp	Kogusumma (summa aasta kohta) EUR	Projekti põhitäitja(d)	Vastutav täitja	Rahastaja
IUT32-1	<u>Eksperimentaalsed praktikad ja teooriad 20. ja 21. sajandi Eesti visuaal- ja ruumikultuuris</u>	01.01.2015 – 31.12.2020	268 000 (2017. a 67 000)	Eva Näripea, Katrin Kivimaa, Mari Laanemets, Epp Lankots, Andres Kurg	Mart Kalm	HTM
PUT788	<u>Kunsti ajaloostades: kunstiajaloo- alane teadmislõome Eestis muutuvate ideoloogiate ja distsiplinaarsete arengute ühisväljal</u>	01.01.2015 – 31.12.2018	178 400 (2017. a 44 600)	Krista Kodres, Virve Sarapik	Krista Kodres	HTM
MOBJD203	Pilt või märk: Pildilise representatsiooni fenomenoloogiline analüüs	01.09.2017– 31.08.2019	60 249	Regina-Nino Mion	Regina-Nino Mion	ETAg
MOBERC2	<u>Eesti nüüdiskultuuri arengumustrid: ERC projekti ettevalmistamine</u>	01.01.2016 – 30.06.2017	105 000	Virve Sarapik, Mari Laaniste	Virve Sarapik	ETAg
PR95024 / PR04014	<u>Christian Ackermann – Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas I osa</u>	01.10.2016 – 31.12.2020	21 244	Hilkka Hiiop, Anneli Randla	Hilkka Hiiop	EKA, MKA
1-19/39 ARH2016/XVI (7-1.1/28-16)	Ehitusliku prototüüpimise ja arvutusliku prognoosimise võimekuse tõstmine arhitektuuri ja linnaplaneerimise erialal	01.04.2016– 31.05.2017	27 000	Andres Ojari, Toomas Tammis	Martin Melioranski, Renee Puusepp	HITSA
2.1-8/1114	Tallinna kesklinna jalakäijate liikuvusuuring	17.10.2016– 17.04.2017	8000	Renee Puusepp	Renee Puusepp	Eesti Arhitektuuri keskus
1-19/57 ARH2016/XV (M11049/16)	<u>Tellija kaasamine energiatõhusate hoonete kavandamisse</u>	01.03.2016 – 30.04.2017	5520	Renee Puusepp	Renee Puusepp	EKA, RKAS
PR 05006	Lõpetamata linn: Tallinna linnaehituslikud visioonid ja ruumilised stsenaariumid	08.03.2017– 31.12.2019	424 000	Toomas Tammis, Andres Ojari, Andres Alver, Johan Tali	Toomas Tammis, Andres Ojari, Andres Alver, Johan Tali	E.L.L. Kinnisvara, Merko Ehitus
PR04010	<u>Arhitektuuri oskussõnastiku (AOS) koostamine ja publitseerimine</u>	01.03.2015 – 31.12.2018	62 064 (2016. a 17 530)	Kristo Kooskora, Anneli Randla, Oliver Orro, Epp Lankots, Jaan Tiidemann	Lilian Hansar	EKA, ERLÜ, KulM, Kulka
BF 2015	<u>Eesti 20. sajandi ehitatud keskkonna uuringud</u>	01.09.2015 – 01.09.2020	74 400	Maris Mändel Oliver Orro	Anneli Randla	EKA
EKE II	<u>Eesti kirikute ehitusloo, konserveerimise ja uuringute andmebaasi väljatöötamine, arendamine ja täitmine II</u>	01.01.2014 – 31.12.2018	20 000	Anneli Randla, Hilkka Hiiop	Anneli Randla, Hilkka Hiiop	MKA
TKA	<u>Tehnilise kunstiajaloo kui distsipliini arendamine kultuuripärandi analüüsiks Eestis</u>	01.01.2015 – 31.12.2020	43 380	Anneli Randla	Hilkka Hiiop	EKA, EKM (Kumu)
	Tähendusloome digitaalses kunstis, mängudes ja uurimuslikus kunstis	01.01.2017– 31.12.2020	18 792	Raivo Kelomees, Oliver Laas	Raivo Kelomees	EKA
Kügelgen	F. G. von Kügelgeni „Kuulsate kaasaegsete galerii“ teaduslik-tehnilised võrdlusuuringud	01.01.2017– 31.12.2018	2400	Hilkka Hiiop	Hilkka Hiiop	EKA

Märkus. HTM – Haridus- ja Teadusministeerium, ETAg – Eesti Teadusagentuur, MKA – Muinsuskaitseamet, HITSA – Hariduse Infotehnoloogia SA, RKAS – Riigi Kinnisvara AS, ERLÜ – Eesti Rakenduslingvistika Ühing, KulM – Kultuuriministeerium, EKM (Kumu) – Eesti Kunstimuuseum (Kumu).

Septembris alustas EKA kunstiteaduse ja visuaalkultuuri instituut Eesti Teadusagentuuri (ETAg) väljaantava Mobilias Plussi järel doktoritoetusega (välisriigis doktorikraadi kaitsnud teadlasele) uuringuid Regina-Nino Mion projektis „Pilt või märk: Pildilise representatsiooni fenomenoloogiline analüüs“ („Image or Sign: A Phenomenological Study of Pictorial Representation“). Regina-Nino Mioni juhendaja on professor Virve Sarapik. Projekt keskendub Edmund Husserli pildilise representatsiooni teooriale.

Algas ka nelja-aastane (2017–2020) interdistsiplinaarne uurimisprojekt „Christian Ackermann – Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas“. Mitme asutuse koostöös elluviidava projekti eesmärk on äratada unustusehõlmast Eesti barokkajastu skandaalseim ja andekaim skulptor Christian Ackermann, kelle töökojas valmisid aastail 1680–1710 kõik Põhja-Eesti tähelepanuväärseimad kirikute sisustuselemendid. EKA, Eesti Kunstimuuseum ja Eesti Evangeelne Luterlik Kirik allkirjastasid uurimisprojekti teostamiseks koostööleppe. EKA-poolsed täitjad on Hilka Hiiop ja Anneli Randla. Projekti käigus on juba loodud uurimistulemusi koondav ja tutvustav silmapaistev teadusveeb aadressil www.ackermann.ee

Arhitektuuriteaduskond alustas tänu ASi Kapitel (endine E.L.L. Kinnisvara) toetusele suuremahulist linnauuringute projekti „Lõpetamata linn“, kuhu on koostööpartnerina kaasatud Tallinna linn. Keskendutakse Tallinna linnaehituslike visioonide ja ruumiliste tulevikutsenaariumite uurimisele. Kolme aasta jooksul panustavad E.L.L. Kinnisvara AS ja Merko Ehitus koostööprojektidesse enneolematult suure eratoetusena kokku pool miljonit eurot.

Tunnustused EKA 2017. aasta teadus- ja arendustegevusele

- Rode altari uurimis- ja konserveerimisprojekt „Rode altar lähivaates“ (2013–2016) võitis 2017. a kevadel rahvusvahelise „Loova Euroopa“ ja Europa Nostra muinsuskaitseauhinna teadusuuringute kategoorias. Professor Hilka Hiiop pälvis projekti juhtimise eest Kultuuriministeeriumi teadusürituse aastapreemia. Projekti oli kaasatud mitu EKA üliõpilast ja vilistlast.
- Emeriitprofessor Jaak Kangilaski koostatud „Eesti kunsti ajalugu 1940–1991. 6. köide, II osa“ (peatoim. EKA professor Krista Kodres) pälvis Eesti 2016. aasta ajalookirjanduse preemia, mis anti üle 26. mail 2017.
- Nooremteadur Ingrid Ruudi pärjati nüüdiskunsti avalikku ruumi toomise ja arhitektuuriuurimises uute teemade avamise eest perekond Kreisi arhitektuuripreemiaga.
- Carla Castiajo väitekirj „Puhtus ja promiskuiteet. Uurimus juustest kui materjalist kunstis ja ehtekunstis“ („Purity or Promiscuity? Exploring hair as a raw material in jewellery and art“) pälvis üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil ühiskonnateaduste ja kultuuri valdkonnas doktoritasemel esimese preemia.
- Elnara Taidre väitekirj „Mudel, metafoor, mäng: omamütoloogiline tervikkunstiteos visuaalkunstis 20. sajandi paradigmatavahetuse kontekstis“ sai üliõpilaste riikliku teadustööde konkursil ühiskonnateaduste ja kultuuri valdkonnas doktoritasemel teise preemia. Taidre pälvis ka Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu aastapreemia.
- Arhitektuuri ja linnaplaneerimise viienda kursuse üliõpilane Märten Peterson pälvis Baltikumi parima noore arhitekti magistratöö preemia. Seda annab välja Baltimaade Arhitektide Liitude Assotsiatsioon (BAUA). Samuti sai ta oma magistratöö „Kaasaegsete tehnoloogiatega vernakulaarsuse otsingutel“ edasiarendamiseks Riigi Kinnisvara ASi stipendiumi.
- EKA teadusnõukogu andis graafikadotsendile ja nooremteadurile Oliver Laasile kõrgetasemeliste teadusartiklite eest 2017. a teaduspublikatsiooni preemia.
- EKA rakenduslike teadus- ja arendustööde 2017. a konkursil premeeriti Johanna Jõekalda majandustegevust tõhustava väljundiga magistratööd „Elamusandmed ruumi kujundajana“, Katrin Kabuni ühiskondlikku heaolu ja/või elukeskkonda parendava potentsiaaliga tööd „Kasutamata ressursist interjööri lahenduseni“ ning Maret Martsepa tugevat disaini uurimulikke tööd „Ultrawide-Band Technology In Medicine – Finding The Need And Value From A User's Perspective For Eliko“ uue tehnoloogia kasutamise võimaluste teemal.

3.3. Publikatsioonid

2017. aastal ilmus EKA liikmete osalusel 186 teaduspublikatsiooni, neist 38 olid kõrgetasemelised (vt tabel 13).

Tabel 13. Kõrgetasemelised teaduspublikatsioonid 2013–2017

Klassifikatsioon	2013	2014	2015	2016	2017	KOKKU
1.1	15	14	9	12	11	61
1.2	19	13	23	10	13	78
2.1 (2.2)	5	5	1	2	6	19
3.1	5	9	4	6	8	32

3.4. Loometööde avalikud esitlused

2017. aastal näidati EKA töötajate loometöid avalikult 48 korral, sh 36 korral Eestis ja 12 korral välismaal. Valdkonniti jagunesid esitlused järgnevalt: 28 esitlust kunsti-, 17 disaini- ja 2 arhitektuurivaldkonnas ning 1 väljaspool neid valdkondi. Üliõpilased osalesid 106-l loometööde avalikul esitlusel, sh 13 esitlusel välismaal ja 93-l Eestis. EKA enda näitusepindadel korraldati 15 näitust. Valdkonniti jagunesid need järgmiselt: kunstivaldkonnas oli 51, disainivaldkonnas 40 ja arhitektuurivaldkonnas 12 näitust ning muus valdkonnas 1 näitus.

Esiletoomist väärib nii töötajate kui ka üliõpilaste aktiivne osalemine Eesti kunsti-, disaini- ja arhitektuurielus. Mõlemad on tihedalt seotud paljude kunstiinstitutsioonidega üle Eesti, st peale Tallinna tegutsetakse ka näiteks Tartus, Narvas, Kuressaares ja Haapsalus. Lisaks isikunäitustele korraldamisele võetakse aktiivselt osa valdkonda ühendavatest rahvusvahelistest üritustest.

Eesti kunstivaldkonna 2017. aasta üks laiema haardega üritusi oli fotokuu, kus esitlesid oma loomingut näiteks EKA fotoosakonna juhataja ja professor Marge Monko ning dotsent Laura Kuusk (viimane kureeritud peanäitusel Tallinna kunstihoones). Disaini- ja rakenduskunsti alal tõusis esile iga-aastane disainiöö. Selle peanäituse disainikoolide väljapanekul osales EKA disainiteaduskond ja oma loomingut näitas ka EKA vanemteadur Reet Aus.

7. rahvusvahelisel Tallinna rakenduskunstitriennaalil osalesid taas nii EKA üliõpilased kui ka töötajad. Peanäitusele valiti näiteks ehte- ja sepakunsti osakonna dotsendi Nils Hindi ning tekstiilidisaini osakonna dotsendi Krista Leesi tööd. Satelliitnäitustel osalesid ehte- ja sepakunsti eriala üliõpilased ja tekstiilidisaini osakonna assistent Piret Valk.

2017. aasta Tallinna arhitektuuri biennaalil (TAB) oli EKA traditsiooniliselt esindatud koolide väljapanekul, eestvedajad olid arhitektuuriteaduskonna dekaan Andres Ojari ja professor Toomas Tammiss. EKA kahe silmapaistva loometeaduri tegevus on samuti seotud arhitektuuri-valdkonnaga: nooremteadurid Sille Pihlak ja Siim Tuksam kureerisid nii TAB 2017 installatsiooni-programmi kui ka pälvisid 2017. aasta noore arhitekti preemia.

Rahvusvahelisel tasandil tegutsevatest kunstnikest, kes osalevad ka väljaspool Eestit regulaarselt näitustel ja kunstimessidel, võib nimetada EKA fotoosakonna professorit Marge Monkot (nt näitus „Summer of Love“ Art Space Pythagorionis Kreekas), maaliosakonna külalisdotsenti Merike Estnat (nt näitus „Fragments of a Shattered Toe“ Londoni Kunstraumis) ning doktorant Jaanus Sammat (näitus „The Work of Love, The Queer of Labor“ Franklin Street Worksis USAs).

3.5. Üliõpilaste näituse- ja loometegevus

Üliõpilaste osalusel oli 2017. aastal loometööde avalikke esitlusi 106, neist 93 Eestis ja 13 välismaal. EKA näitusepindadel korraldati 15 näitust. Valdkonniti jagunesid need järgmiselt: kunstivaldkonnas oli 51 näitust, disainivaldkonnas 40 ja arhitektuurivaldkonnas 12 näitust ning muus valdkonnas 1 näitus.

EKA pakub üliõpilastele võimalust eksponeerida oma loomingut mitmesugustel pindadel Tallinnas: Vabaduse väljak 6/8 asuvas EKA galeriis, Estonia pst 7 fuajee galeriis, TTÜ Mektory keskuses ja EKA jaoks aasta olulisimal väljapanekul, lõputööde näitusel „TASE“. Lisaks korraldavad osakonnad iseseisvalt üliõpilaste näitusi ning üliõpilasi kaasatakse Eesti kunsti elu suurüritustele ja festivalidele (vt alaptk „Loometööde avalikud esitlused“). Nii EKA kui ka paljud EKA partnerid annavad välja üliõpilastele mõeldud auhindu ja stipendiumeid.

EKAt lõpetavatele üliõpilastele on mõeldud neli preemiat: noore kunstniku preemia ja noore tarbekunstniku preemia (mõlemad nii bakalaureuse- kui ka magistritasemel). 2017. aastal võitsid noore kunstniku preemia Ann Pajuväli (MA) ja Ave Vellesalu (BA) ning noore tarbekunstniku preemia Katrin Kabun (MA) ja Kristiina Veinberg (BA). Magistritaseme preemiatega kaasnevad näitusevõimalused Eesti Kunstnike Liidu galeriides (HOP / Hobusepea/Draakoni galerii).

Lisaks on EKA keraamika- ja klaasikunsti üliõpilastel võimalik pälvida Ott Kikkase sihtstipendium, mille 2017. aastal said Kateriin Rikken ja Kristel Ojasuu. Skulptuuri- ja installatsiooniosakonna väljaantava noore skulptori preemia laureaadid olid 2017. aastal Johannes Luik ja Siim Elmers. Nende näitus korraldati Evald Okase muuseumis.

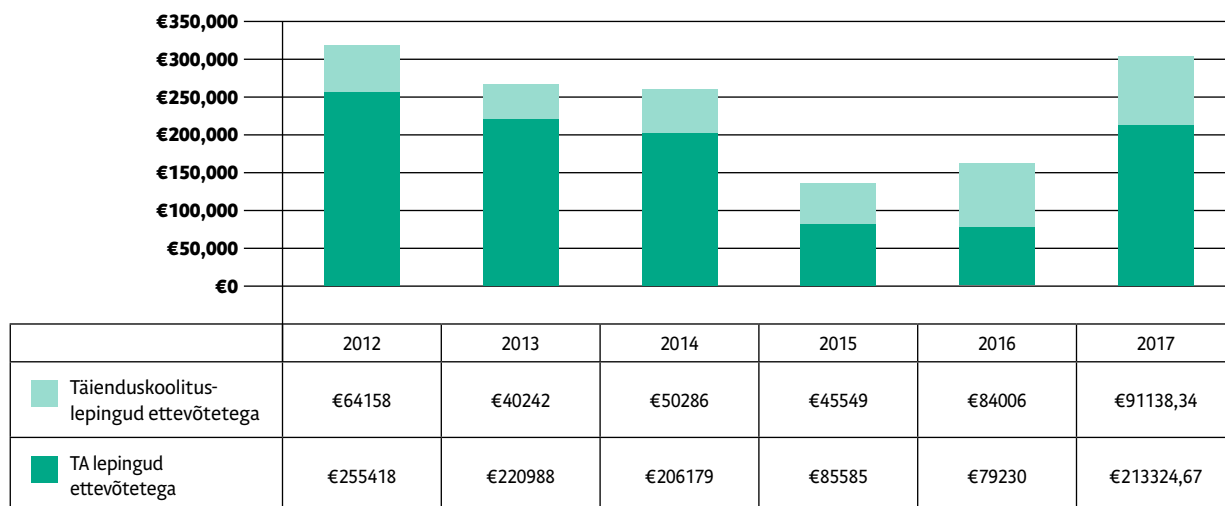
EKA üliõpilaste rahvusvaheline loometegevus hõlmas näitustel ja konkurssidel osalemist. Alo Valge (maal) pääses Young Painter Prize'i finalistide hulka. Kunsti ja disaini õppekava doktorant Varvara Guljajeva osales „Data Soupi“ näitusel ArtDealProjecti galeriis Barcelonas ja „Kameeleoni“ näitusel Abello Muuseumis Mollet del Valles Hispaanias. Märten Peterson (arhitektuur) pälvis Baltikumi parima noore arhitekti magistritöö preemia. Annika Mätlik (klaasikunst) pääses Stanislav Libensky nimelise auhinna rahvusvahelisele konkurssnäitusele Prahas. Maarja Mäemets (klaasikunst) võitis Saksamaal Bild-Werk Frauenau üliõpilastööde rahvusvahelise konkursi ja Mariliis Niine (moedisain) Lätis noorte moedisainerite konkursil „Habitus Baltija“ parima noore moedisaineri preemia. Samal konkursil pälvis EKA ka parima moekooli tiitli (moedisain).

3.6. Koostöö ettevõtetega

Eesmärk 2017: koostöö tihendamine ettevõtetega, pakutavate teenuste edasiarendamine. Teaduskondade huvist ja võimalustest lähtuva raamistiku loomine koostööks ettevõtetega

2017. a teostati hulk arenduskoostööprojekte ja sõlmiti pikaajalisi koostöölepinguid. EKA koostööpartnerite ring on lai, hõlmates ettevõtteid ja organisatsioone erinevatelt aladelt, sealhulgas avalikust sektorist. Sel aastal tehti koostööd näiteks Eesti Rahva Muuseumi, Eesti Kunstimuuseumi, Ettevõtluse Arendamise SA, Muinsuskaitseametiga, Aitan Lapsi SA, TLÜ Eesti Pedagoogika Arhiivmuuseumi, Põhja-Eesti Pimedate Ühingu, Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Tallinna Loomaaia, Tallinna Botaanikaaia, Eesti Rahvusraamatukogu, Maaeluministeeriumi, Häirekeskuse, Tallinna Kaubamaja Grupp ASi, Viru Keskus ASi ja Solaris Keskus ASiga.

Võrreldes eelneva paari aastaga tihenes 2017. aastal taas koostöö ettevõtetega: suurenes nii täienduskoolituse lepingute tulu (u 8%) kui ka ettevõtetega sõlmitud TA lepingute tulu (u 37%). Kuigi lepingute arv on vähenenud (2016. a 24 vs. 2017. a 18), on lepingud olnud suuremamahulised. Samal ajal kasvas täienduskoolituse lepingute arv aastaga 86 võrra (Joonis 13).

Joonis 13. Lepinguline koostöö ettevõtetega 2012–2017 eurodes

Arhitektuuriteaduskonna projektidest on mahukaim „Lõpetamata linn“ ning märkimisväärne on ASi Merko toetus arhitektuuri ja linnaplaneerimise osakonna energiatõhususe professorile. Jätkuva hea koostöö toel õpetasid arhitektuuri ja linnaplaneerimise osakonnas Austria arhitekt, energiatõhususe tippeksper Bernhard Sommer ning arhitekt ja energiadisaini lektor Galo Moncayo.

Jätkus viljakas koostöö Riigimetsa Majandamise Keskusega (RMK). **Tuhu raba matkaraja ääres** avati uus trepp-vaatetorn, mille kavandasid ja ehtasid sisearhitektuuri osakonna üliõpilased. Augustis 2017 korraldati Soomaal koostöös RMKga rahvusvaheline suvekool, kus 13 riigist pärit üliõpilased mõtlesid välja ja ehtasid valmis ujuvsauna Vala. See on mõeldud peatus- ja puhkepaigaks kohalikele elanikele ning looduses matkajatele. Ujuvsaun ootab külastajaid ja on nüüd RMK hoole all matkaradade võrgustiku osana, nagu ka kaks aastat tagasi valminud **metsaruuporid** Pähnis Võrumaal ja 2016. aasta suvekooli käigus valminud ujuvobjekt **Veetee**. Eriilmeliste ja erineva funktsiooniga matka-väikeobjektide läbimõtlemine, projekteerimine ja ehitamine on osa sisearhitektuuri õppekavast.

Disainiteaduskond teostas koostöös ettevõtetega mitu arendusprojekti. E-residentsuse töörühma jaoks uurisid interaktsioonidisaini üliõpilased e-residentide kasutuskogemust ja pakkusid välja lahendusi selle uuendusliku teenuse parendamiseks. Töörühm otsustas jätkata mitme üliõpilase ideed ning nende 2018. aastal valmivad uuendused põhinevad mitmes aspektis just EKA projektis väljatöötatud ettepanekutel.

Materjalipõhistest projektidest tõuseb esile 3D-prinditud savinõude projekt: esimest korda EKA ajaloos seostati keraamika printimise tehnoloogia toidunõudega. Üliõpilastele ettevõttega reaalse koostöökogemuse pakkumise eesmärgil löödi käed restoraniga Ribe. Kolme kuu jooksul pandi osakonna saviprinterid korralikult proovile ja katsetuste käigus arendati nii kavandeid kui ka printereid. Eduka koostöö tulemusena valmisid ajaga kaasaskäivale kliendile sobivad praktilised disainnõud.

Samuti said teoks innovatsiooniprojektid Swedbanki ja Alexelaga, Jätksuutliku Disaini Labori ja Eesti Kaitsetööstuse Liidu koostööprojekt. Parneriteks olid ka Elisa Eesti AS, Lilleoru Keskus ja Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus.

Rõõmustav lisa tuli ettevõtete rahastatavate stipendiumite vallas. Baltikumi suurim kangakaupluste kett AS Abakhan Fabrics Eesti pani moe- ja tekstiilieriala üliõpilastele välja kaks stipendiumi (2000 euro suurune Abakhan Creative Award ja 1000 euro suurune „ERKI moe-show

2017“ stipendium). Abakhan Creative Awardi stipendiumi pälvis EKA üliõpilane, noor moedisainer Mariliis Niine. Uue stipendiumi loomine on eriti tervitatav moevaldkonna esindajate jaoks, sest sellist rahalist stipendiumi pole noortele moedisaineritele varem antud.

2017. aastal muutis EKA *spin-off*-koostööpõhimõtteid. Selle valdkonna koostöölepingute sõlmimisel lähtub EKA nüüd TAL strateegias seatud eesmärgist siduda TAL tihedalt innovatsiooniahelaga ning panustada suure lisandväärtusega teenuste, toodete, äriprotsesside ja -mudelite loomisesse ja arendamisesse.

2017. aastal sõlmiti EKAs esimene mahuka teadmussiirde potentsiaaliga *spin-off*-koostööleping ettevõttega Creatomus Solutions OÜ, mis arendab tehnoloogiat arhitektuuri masskohandamiseks. Koostöös peituvast potentsiaalist annab aimu USA juhtiva 3D-disaini ja inseneeria tehnoloogia tarkvaraarendusettevõtte Autodesk Inc huvi teostada Creatomus Solutioni tarkvara alusel katseprojekt ning selleks eraldatud arendustoetus.

3.7. Üliõpilaste ettevõtlikkus

Eesmärk 2017: EKA tudengite ettevõtlikkuse toetamine (ettevõtlusnõustamise ja eelinkubatsiooni juhendamise tagamine)

EKA jätkas partnerina HTMi ellukutsutud ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe parendamise projektis „Edu ja tegu“ (2016–2018). Lisasime bakalaureuseõppekavadesse kohustusliku õppeaine „Loovus ja majandus“ (3 EAP), millega rakendame projektis loodud loomemajanduse baasmoodulit. Magistritasemel jätkatakse ettevõtlusteadmiste omandamist valdkonnaspetsiifilistes ainetes.

Osaleme „Edu ja tegu“ projekti praktilises ideede arendamise õppeprogrammis „STARTERcreative“, mis toimub Tallinna Ülikooli juhtimisel ning koostöös Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Estonian Business Schooli ja Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainoriga. EKA üliõpilaste huvi selle programmi vastu on suur: 2017. aastal läbis programmi seitse EKA meeskonda, mis ületas nii projekti eesmärgi kui ka korraldajate ootused. EKA üliõpilane Liisbet Linntamm võitis „STARTERcreative“i kevadprogrammi dekoratiivsete juhtmete arendamise ideega, millest on nüüdseks võrsunud ettevõtte FabWire OÜ.

Üliõpilaste ettevõtlikkuse toetamiseks ja lõputöödele praktilise väljundi leidmiseks tööturul korraldasime „Loovkärje“ projekti jm toel hulga sündmusi.

- **Portfolio Cafe** käigus saavad üliõpilased oma portfooliote tagasisidet kriitikutelt Euroopast. Üliõpilastel on ürituse vastu suur huvi: soovijaid on rohkem kui kohti. Enamik neist olid fotograafia, maali, graafilise disaini ja uusmeedia erialalt.
- **Rakenduslike teadus- ja arendustööde konkursi** korraldas EKA koostöös Tallinna Ettevõtlusametiga. Uuendati konkursi statuuti. 2017. aastal osales konkursil 27 võistlustööd, esindatud oli kõik EKA teaduskonnad. Osalejate arv kasvas hüppeliselt võrreldes eelmise aastaga, mil esitati vaid 6 võistlustööd.
- **Lõputööd Liftis** esitles 8 EKA üliõpilast oma lõputööd 7 minuti jooksul ettevõtetele ja seotud organisatsioonidele, ERR.ee portaali ülekandena ka laiemale avalikkusele. Eesmärk oli viia kokku võimalikud tööandjad ja talendid, anda üliõpilastele praktiline kogemus nn liftikõne pidamisest ning suunata neid mõtestama oma uurimistööd praktilise väljundi kaudu, mis lihtsustab tööturule sisenemist.
- **Häkaton Garage 48 Hardware&Arts** toimus EKA kaaskorraldusel neljandat korda. See üritus annab suure panuse professionaalse tootedisaini ning disaini ja tehnoloogiavaldkonna koostöökultuuri.

3.8. Doktoritööde ja doktorikool

EKA doktoritööde pakettidel on võimalik kaitsta doktoritööd nii loomeprojektina (ingl *artistic research, design research*) kui ka tekstipõhise uurimusliku väitekirjaga neljal õppekaval: kunst ja disain, arhitektuur ja linnaplaneerimine, kunstiteadus ja visuaalkultuuri uuringud, muinsuskaitse ja konserveerimine. Doktoritööde fookuses on avalikult kaitstav doktoritöö, mida toetavad üld- ja erialaõpe ning valikained.

2017. aastal mõtestati ümber doktorikooli konverentsi formaat. Konverents nihutati jõulueelselt ajalt aprillikuusse. Doktorantidele antakse ettekande struktuuri kohta täpsemad juhtnöörid, soodustatakse tihedamat koostööd juhendajaga ja tähtaegade abil parendatakse doktorantide ajaplaneerimist. Esinev doktorant kehastub kaasesineja oponentiks: igal ettekandel on oma diskussant, kes hoiab üleval arutelu. Konverentsi eel kommenteerib ettekande teksti teaduskoordinator. Lisaks kutsutakse paar esinejat väljastpoolt doktorikooli, sest nii püsib tase kõrgel ja ürituse vastu tekib laiem huvi. Konverentsi korraldamises saab kätt proovida mõni doktorant, kelle õppekava (kunstiteadus, muinsuskaitse) järgi on selline praktika vajalik.

Dokoritööde kaitsmine ja õpingute pikkus

Aastail 2013–2017 kaitsti EKAs 13 doktoritööd, sh 2017. aastal 3 tööd.

- (1) Tüüne-Kristin Vaikla kaitses doktoritöö „**Re-purposing Space: the Role and Potential of Spatial Intervention**“ („Ruumi ümbermõtestamine. Ruumilise sekkumise roll ja võimalus“).

Juhendajad: prof dr Ranulph Glanville (Royal College of Art, London)

ja prof dr Mart Kalm (EKA)

Eelretsensendid: dr Suzie Attiwill (RMIT University, Melbourne) ja dr Lilian Hansar (EKA)

Oponent: prof Morten Lund (Chalmers University of Technology, Göteborg)

- (2) Erki Kasemets kaitses doktoritöö „**Väljaspool tavalist: pidu, prügi ja polügoonteater. Brikolaaž kui loome- ja uurimisviis**“ („Outside the Ordinary: Party, Garbage and Polygon Theatre. Bricolage as a Creative and Research Method“).

Juhendajad: dr Juha Varto (Aalto University School of Arts, Design and Architecture, Helsingi), dr Aili Aareleid-Tart (TLÜ) ja dr Liina Unt (EKA)

Eelretsensendid: dr Luule Epner (TÜ) ja dr Anu Allas (Eesti Kunstimuuseum)

Oponent: dr Luule Epner (TÜ)

- (3) Fideelia-Signe Roots kaitses doktoritöö „**Naine kui kangelane**“ („Woman as a Hero“).

Juhendajad: dr Tiina Ann Kirss ja prof dr Katrin Kivimaa (EKA)

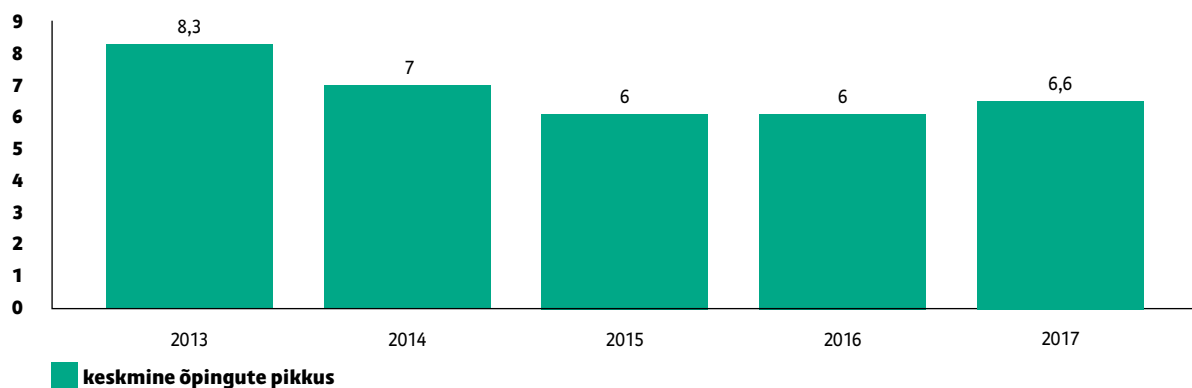
Konsultant: Marko Mäetamm

Eelretsensendid: dr Eve Annuk (Eesti Kirjandusmuuseum) ja dr Margus Ott (TLÜ)

Oponent: dr Eve Annuk (Eesti Kirjandusmuuseum)

Tüüne-Kristin Vaikla (kaitses eksternina), Fideelia-Signe Roots ja Erki Kasemets (kaitses eksternina) õppisid kunsti ja disaini õppekaval.

Aastail 2013–2017 lõpetas EKA doktoritööde 13 inimest. Nende keskmise õpingute pikkus kokku oli 6,78 aastat (joonis 14).

Joonis 14. Doktoritööde keskmine pikkus aastates 2013–2017

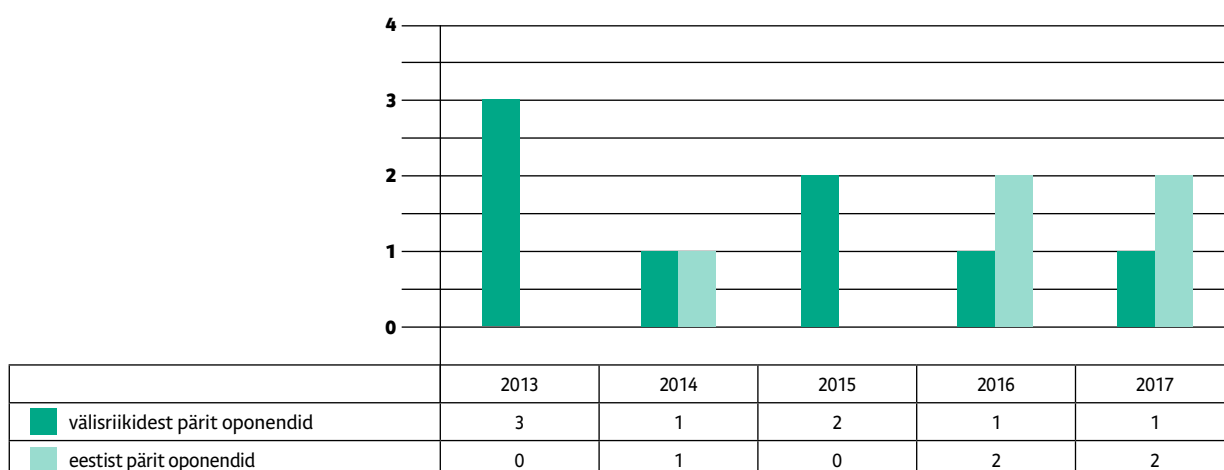
3.8. Välisdoktorantide osakaal, välisülikoolides õppimine ja välisjuhendajad ja -oponendid

10. veebruari 2018. aasta seisuga doktorikooli nimekirjas olevast 55 doktorandist on välisdoktorante 5: kunsti ja disaini õppekaval on neid 3 ning muinsuskaitse ja konserveerimise õppekaval 2.

Vähemalt ühe semestri välismaal õppinud doktorantide osakaal on väike. Õppeaastal 2013/2014 õppis välismaal 3 doktoranti (sh oli 1 doktorant ERASMUSE praktikal). Õppeaastal 2015/2016 õppis välismaal samuti 3 doktoranti ja 2016/2017. õa suundus välismaale õppima 2 doktoranti.

10. veebruari 2018. aasta seisuga doktorikoolis õppivate doktorantide 44 juhendaja hulgas on 27 EKA-välist juhendajat, 16 (kaas)juhendajat teistest Eesti ülikoolidest või TA-asutustest ja 11 välisriigist pärit (kaas)juhendajat.

Aastail 2013–2017 kaitstud 13 doktoritööd 13 oponendist 8 oli välismaalt (joonis 15).

Joonis 15. Välisriikidest ja Eestist pärit doktoritööde oponentide arv 2013–2017

Programm „Dora Pluss“

Kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamise programm „Dora Pluss“ algas 2016. aastal ja selle viib ellu SA Archimedes hariduse rahvusvahelistumise agentuur, partnerina kaasatakse Eesti kõrgkoolid, sh EKA. Programm viiakse ellu „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020“ prioriteetse suuna 4 „Kasvuvõimeline ettevõtetus ja

rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline teadus- ja arendustegevus“ meetme „Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üleeuroopalistes teadusalgatustes“ raames. Programmi tegevuse sihtrühm on nii juba õppivad ja töötavad kui ka potentsiaalsed Eesti kõrgkoolide magistrandid, doktorandid, noorteadlased ja õppejõud.

Tegevuse 1 alategevuse 1.1 „Lühiajalise õpirände toetused“ eesmärk on parandada noorteadlaste ja magistrantide teadlikkust õppe- ja teaduspraktikatest ning nende osalemist rahvusvahelistes koostööprojektides, suurendada doktoriõppe tõhusust ning tugevdada Eesti ülikoolide doktoriõppe vastavust uuendusliku doktoriõppe põhimõtetele. Toetuse abil on Eesti kõrgkoolide noorteadlastel ja magistrantidel võimalik osaleda välismaal toimuval erialasel konverentsil, seminaril, kursusel või muus erialases tegevuses. EKA-le eraldatud kvoodi alusel käis selle stipendiumiga 2017. aastal välismaal 18 doktoranti, 6 magistranti ja 4 õppejõudu/noorteadlast.

Tegevuse 1 alategevuse 1.2 „Doktorantide õpirände toetused“ eesmärk on parandada teadlikkust õppe- ja teaduspraktikatest ning nende osalemist rahvusvahelistes koostööprojektides, suurendada doktoriõppe tõhusust ning tugevdada Eesti ülikoolide doktoriõppe vastavust uuendusliku doktoriõppe põhimõtetele. Toetatakse õpirännet välisriigi ülikooli või teadusasutusse. 2017. aastal käis selle stipendiumiga välismaal õppimas 2 EKA doktoranti.

Tegevuse 2 alategevuse 2.1 „Välismagistrantide ja -doktorantide õpirände stipendium“ kaudu makstava stipendiumi eesmärk on suurendada välismagistrantide ja -doktorantide osakaalu Eesti kõrgkoolides, parandada Eesti kõrgkoolide võimekust kaasata välisüliõpilasi ning tugevdada siinse doktoriõppe vastavust uuendusliku doktoriõppe põhimõtetele. 2017/2018. õa saavad selle tegevuse raames doktoranditoetust 2 EKA välisdoktoranti.

3.10. Raamatukogu

EKA raamatukogu lähtus oma tegevuses arengukavas sätestatud ja raamatukogu nõukogus kinnitatud tööplaanist, milles seatud ülesanded täideti. Avaliku teadusraamatukoguna pakuti laia valikut teenuseid EKA liikmeskonnale ja avalikkusele. Jätkusid teatavad nihked selles, kuidas lugejad raamatukogu kasutavad; see on osa pikemaajalisest protsessist, mis kaasneb muudatustega tänapäeva infotarbimises. Näiteks väheneb iga aastaga paari tuhande eksemplari võrra kojulaenutuste arv. Küllastuste arv kahaneb väiksemas ulatuses. Raamatukogu kasutatakse üha rohkem kohapeal õppimiseks ja e-info hankimiseks.

Raamatukogu töötajad osalesid ELNETi konsortsiumi, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu töörühmades, seminaridel ja konverentsidel ning täiendasid kursustel oma võõrkeeleskust.

Teabe igapäevase kogumise, talletamise ja jagamise kõrval tegelesid töötajad intensiivselt uude õppehoonesse tuleva raamatukogu ettevalmistamisega. See hõlmas raamatu- ja perioodikafondi sisulist ülevaatamist, vananenud ja õppetööks mittevajaliku kirjanduse ulatuslikku mahakandmist ning raamatute füüsilist korrastamist. Ühes mitme osakonna käsikogude (2500 eksemplari) liitmisega raamatukogu fondidega korregeeriti komplekteerimise strateegiaid.

Kuna kolimisprotsess tuleb väga keeruline, koostati üksikasjalik logistikaplaan. Koostöös IT-osakonnaga tegeleti digiressursside hoiustamise ja kättesaadavaks tegemise lahendustega lähitulevikuks. Uues majas on uus kogu raamatukogu taristu (nii sisustus kui ka tehnika). Komplekteerimisel suureneb pikemas plaanis e-raamatute, andmebaaside, veebiajakirjade ja vabade programmide (Open Access) osakaal. EKA kolimisel tagasi ühte hoonesse muutub raamatukogu ühise õpikeskkonna orgaaniliseks osaks, kus avaneb võimalus suhelda lugejatega tihedamalt ja paindlikumalt.

Avaliku teadusraamatukoguna pakub EKA raamatukogu ka tulevikus teenuseid praegustele lugejatele väljastpoolt EKAt, sh gümnaasistidele. Uus asukoht võimaldab kaasata lugejaskonda veel rohkem nii Tallinna Telliskivi loomelinnaku asukaid kui ka Kalamaja elanikke. See toob kaasa uusi tegevusi, pikemaid lahtiolekuaegu ja paremaid võimalusi populariseerida kunsti. Raamatukogu eesmärk on olla heal tasemel avaliku teadusraamatukoguna kunstikultuuri, disaini ja arhitektuuri info kogumise ja kättesaamise pädevuskeskus (tabel 15).

Tabel 15. Raamatukogu üldandmed 2013–2017

Raamatukogu	2013	2014	2015	2016	2017
Lugejate arv	5 000	5 284	5 366	5 699	5 653
Kogukulude maht (EUR)	93 300	95 536	95 536	97 108	154 837
Andmebaaside kasutusõiguseid	6	6	6	7	7
Vahendeid raamatukogu teadusinformatsiooni hankimiseks (HTM) (EUR)	26 000	26 000	25 000	24 500	25 500
Vahendid EKA eelarvest (EUR)	43 014	38 993	36 700	31 000	50 275
Raamatuid	73 018	74 028	75 388	75 494	71 444

Raamatukogu tegevuste statistilised näitajad 2017. a kohta olid järgmised.

HTMist teadusinfole eraldatud summa: 25 500 eurot.

- Uuendusena sai lugejaks registreerida esimest korda ka interneti kaudu.
- Külastusi: 134 200.
- Kojulaenutusi: 12 467.
- Perioodika aastakomplekte: 4566.
- Mahakantud kirjandus: 4050 raamatut ja 525 perioodika aastakäiku.
- Käsikirju (teadustööd): 2514.
- Graafikateavikuid: 14 394.
- Audiovisuaalseid teavikuid: 2525.

3.11. Kirjastamistegevus

EKA kirjastamistegevuse eesmärk on avaldada akadeemilisi kunstikultuurilisi ja -hariduslikke tekste, et tagada Eesti kunstikultuuri järjepidevus ja kunstihariduse kvaliteet. Eesti kunsti, visuaalkultuuri ja keskkonna peamise kujundaja ja mõtestajana kuulub kirjastamine EKA missiooni hulka. Selleks publitseerib EKA nii tõlkekirjandust kui ka algupärast kunstimõtet, mille taseme üle otsustab kirjastamiskomisjon.

Kirjastamistegevus allub teadusprorektorile ja seda viib ellu kirjastaja. Kirjastamistegevuse alus on nn projektide portfell, mis koostatakse teaduskondade ja erialade esindajate esitatud ettepanekute põhjal. Ettepanekuid ja projekte võivad esitada ka spetsialistid väljastpoolt EKAt. Seejuures üritatakse leida tasakaal nüüdisaegsete uurimuste ja klassikaliste tekstide vahendamise vahel. Trükki lubatakse ainult kirjastamiskomisjoni protseduurid läbinud tekstid.

Tabel 16. Kirjastustegevuse maht ja tulu 2013–2017

Kirjastustegevus	2013	2014	2015	2016	2017	KOKKU
Kirjastatud teaduskirjanduse trükised	9	9	7	9	14	48
sh doktoritööd	3	2	2	3	3	13
Kirjastustegevuse tulu (EUR)	18 647	19 532	25 745	15 414	16 379	101 823

2017. aasta jooksul andis kirjastus välja 12 raamatut, millest 3 olid doktoritööd, lisaks vihikuid arhitektuuri ja linnaplaneerimise osakonna aastaraamatu sarjast (Tabel 16).

- (1) „Kunstnike ruumid: 16 stuudiovisiiti“, koostanud Merilin Talumaa ja Annika Toots.
- (2) „Artists' Spaces: 16 studio visits“, koostanud Merilin Talumaa ja Annika Toots.
- (3) Gilda Williams „Kuidas kirjutada kaasaegsest kunstist“.
- (4) Jacques Rancière „Esteetika kui poliitika: valik esseid“.
- (5) Pier Vittorio Aureli „Vähem on piisav: arhitektuurist ja askeesist“.
- (6) „Signaalid perifeeriast“, toimetanud Elisabeth Klement ja Laura Pappa.
- (7) „Signals from the Periphery“, toimetanud Elisabeth Klement ja Laura Pappa.
- (8) „EKA nahakunst 100“.
- (9) „Järelevastamine. Kaur Altoale“, toimetanud dr Anneli Randla.
- (10) Tüüne-Kristin Vaikla doktoriväitekiri „Re-purposing Space: The Role and Potential of Spatial Intervention“, Dissertationes Academiae Artium 22.
- (11) Erki Kasemetsa doktoriväitekiri „Väljaspool tavalist: pidu, prügi ja polügoonteater“, Dissertationes Academiae Artium 23.
- (12) Fideelia-Signe Rootsi doktoriväitekiri „Naine kui kangeline“, Dissertationes Academiae Artium 24.

Merilin Talumaa ja Annika Toots koostasid noorema põlvkonna (sünd 1980–1990) kunstnikest kõneleva intervjuuraamatu „Kunstnike ruumid: 16 stuudiovisiiti“, mis keskendub nende loomingu materiaalsetele tingimustele, eriti ruumidele, kus töö teostatakse. Raamat sisaldab hulgaliselt visuaalset materjali ja sellest ilmus ka ingliskeelne variant.

Elisabeth Klement ja Laura Pappa koostatud kogumik „Signaalid perifeeriast“ käsitleb graafiliste disainerite tänapäeva loomepraktikaid ja -seisukohti. Teos täiendas suvel Tallinna kunstihoones toimunud samanimelist näitust ning ilmus eri väljaannetena eesti ja inglise keeles.

Tõlkeraamatutest ilmusid Gilda Williamsi käsiraamat „Kuidas kirjutada kaasaegsest kunstist“, kogumik Jacques Rancière'i valitud kunstifilosoofilistest esseidest „Esteetika kui poliitika“ ning Pier Vittorio Aureli raamat „Vähem on piisav: arhitektuurist ja askeesist“.

Muinsuskaitse ja konserveerimise osakonnal ilmus Kaur Altoale pühendatud kogumik „Järelevastamine. Kaur Altoale“. Nahakunsti osakonna 100 aasta juubelit tähistavas teoses „EKA nahakunst 100“ heidetakse muu hulgas pilk osakonna 2012.–2017. a tegevusele.

Lisaks ilmus koostöös SAGA Kultuurileht järjekordne köide „Eesti kunsti ajaloo“ sarjast (3. köide), mille koostas professor Juhan Maiste. Sarja peatoimetaja on professor Krista Kodres.

3.12. Galerii

EKA peamine näitusepind on Tallinnas Vabaduse väljak 6/8 asuv EKA galerii. Selle programm koostatakse osalt kutsutud projektide, suuremalt jaolt aga avatud kutse alusel.

2017. aastal korraldati galeriis 9 näitust, sh 4 üliõpilasnäitust ja 5 välisosalejatega näitust. Võimaluse korral on nendega kaasnenud üritus, näiteks vestlusring või giidituur. Galerii osaleb Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse korraldatavatel galeriituuril Tallinna Teisipäevadel, mis 2017. aastal toimusid 28. märtsil, 13. juunil ja 26. septembril.

Peale selle on EKA-l näitusepind Tallinnas Estonia pst 7 fuajees, kus esitletakse lühiajalisi projekte ja kursusetöid. 2017. aastal korraldati 9 kunsti-, disaini- või arhitektuurinäitust.

TTÜ Mektory keskuse *show*-ruumis Tallinnas näitavad EKA üliõpilased Kärt Ojavee ja Annika Kaldoja eestvedamisel korraldatud eksperimentaalsete materjalide kursuste tulemusi.

EKA õppeaasta suurim näitus on lõputööde väljapanek „TASE“, kus osalevad kõikide teaduskondade magistritaseme lõpetajad ja vabade kunstide teaduskonna bakalaureusetaseme lõpetajad. 2017. aastal toimus „TASE“ Tallinnas Noblessneri kvartalis endises valukoja hoones ja sellel osales 115 üliõpilast. Näitus oli avatud 31. maist 12. juunini, külastajaid käis u 1400. Nagu igal aastal saatis näitust ka seekord lisaprogramm, kuhu kuulusid avalikud loengud, lõputööde kaitsmised, filmilinastused, eriüritused, giidituurid jms.

3.13. Eesti Kunstiakadeemia SA / Narva kunstiresidentuur

2017. aasta oktoobris asus Narva kunstiresidentuuri juhatajana tööle Ann Mirjam Vaikla. Kunstiresidentuurile otsustati luua eraldi kodulehekülge aadressil nart.ee, et parandada selle nähtavust, lihtsustada suhtlust ja jõuda sihtrühmadeni. Sellega seoses kujundas graafiline disainer Jaan Evert kunstiresidentuurile omanäolise graafilise identiteedi (logo, visiitkaardid, flaietid, plakatid, blanketid, sotsiaalmeedia tunnusvisuaalid jm).

Institutsioon nimetati EKA Narva kunstiresidentuurist ümber Narva kunstiresidentuuriks, mida saadab tunnuslause „Narva kunstiresidentuuri eestvedaja on Eesti Kunstiakadeemia koostöös Narva Gate’iga ning selle tegevust toetab Kultuuriministeerium“.

Residentuuriprogramm

Tabel 17. 2017. aastal elluviidud projektid

Kestus	Projekt
Jaanuar	Mirjam Matiisen: dokumentaalfilmiprojekt ja välitööd Sirgalas. Film
Veebruar	Fotograaf Evita Goze (Läti): välitööd Sillamäel
Veebruar–juuni	Residentuuri kinoklubi: 1) dokumentaalfilmide konkurss kahes kategoorias (noored ja täiskasvanud); konkursil osalemist toetavad dokumentaalfilmi meistriklassid Narvas, Sillamäel ja Kohtla-Järvel; 2) filmilinastused koostöös Meelis Muhu ja Kristina Normaniga. Projekti toetab Briti Nõukogu
Märts	Kaisu Koivisto (Soome) jälgib aasta jooksul Narvas toimuvad muutusi (1. osa)
Aprill	Patrick McGinley (USA/Eesti) ja Daniel Alleni (Suurbritannia/Eesti) filmiprojekt „Mill“, mille üks osa filmitakse Kreenholmi vabrikutes (1. osa)
Mai–juuni	Louisa Marie Summeri fotonäitus „Piirilõhnid“ programmis „Saksa kevad“
Mai	Seminar „Noorsootöötajate koolituse arendamine“
Mai	Rima Najdi kunstiresidentuuris
Juuni	VI rahvusvaheline kaasaegse kunsti festival. Peterburi kultuurikomitee kunstiresidentuuris
Juuni	Kunstikooli suvepraktika Kreenholmis ja residentuuris
10. juuni	Konkursi „Siin ja praegu“ lõputseremoonia
Juuli	Patrick McGinley (USA/Eesti) ja Daniel Alleni (Suurbritannia/Eesti) filmiprojekt „Mill“, mille üks osa filmitakse Kreenholmi vabrikutes (2. osa)
Juuli–august	EKA graafika- ja skulptuuriosakonna suvepraktika
August–september	Maria Kapajeva residentuuris
September	Maria Kapajeva näitus „Unistus on helge, veel ebaselge“ fotokuu raames
September–oktoober	Ellen Henriette Suhrke ja Hans Kristian Hansen (NO) residentuuris
Oktoober	Põhja- ja Baltimaade fotograafide näitus „Ögonblick“
Detsember	05.12.2017–31.01.2018 Ben Crawshaw (Suurbritannia) ja Szymon Kula (Poola) 22.12 EKA heategevusüritus Narva kunstikooli õpilastele ja õpetajatele

I Rahvusvaheline tasand

Ann Mirjam Vaikla arutas oktoobris New Yorgis koostöövõimalusi International Studio & Curatorial Programi (ISCP) ning Arts Letters and Numbersi residentuurikeskustega. Ta osales ka rahvusvahelisel kahepäevasel sümposionil „Mariannelund Syndrome: Off the Radar Residencies“ Mariannelundis Rootsis 22.–23. novembril. Lisaks külastas ta HISKi residentuuri Ghentis Belgias ning kohtus Narva tulevaste residentide ja programmi eestvedaja Isabel Devriendtiga ning kunstnike töötamisvõimaluste ja stuudiotega residentuuri kompleksis.

II Kohalik tasand. Narva lõimumine kunsti ja kultuuri kaudu

Narva kunstiresidentuuri, EKA ja Narva Gate'i koostöös korraldati 22. detsembril heategevusüritus, Narva kunstikooli õpilastele ja õpetajatele. Oma loomingut tutvustasid residendid Ben Crawshaw ja Szymon Kula.

Residentuurihoones toimusid korra kuus kohaliku noorteorganisatsiooni Vita Team eestvedamisel noorte luuleõhtud. Samas korraldas õpilastele fotokursusi Irina Kivimäe fotostuudio POSITIIV.

**EKA avatud uste päev. Huvilised katsetavad tekstiilidisaini siiditrükikojas siiditrüki tehnikat.
Foto: EKA arhiiv**

**Disainiteaduskonna esmakursuslaste tuur tekstiilidisaini kangakudumistöökotta.
Esiplaanil Triin Talts, 3. kursuse tekstiilitudeng. Foto: Marek Metslaid**

Rahvusvahelise Suveakadeemia tootedisaini kursus “Mänguasjad elefantidele” Tallinna Loomaaias 2017 suvel.
Fotod: Merike Rehepapp

4. EESTI KUNSTIAKADEEMIALT ÜHISKONNALE

4.1. Loom- ja näitustegevus

Loom- ja näitustegevus on õppetegevuse kõrval EKA põhitegevus. Nii toimus 2017. aastal hulgaliselt erialaosakondade korraldatud kursusetööde näitusi, traditsiooniline iga-aastane lõputööde näitus-festival „TASE“ Tallinnas Noblessneri valukojas, ERKI moe-*show* 30 aasta juubeli *show* EKA ajaloolisel asukohal, eriilmelisi loomeprojekte, häkatone, avatud loenguid jpm.

Kokku toimus teaduskondadel 203 näitust, sh 103 vabade kunstide, 15 kunstikultuuri-, 12 arhitektuuri- ja 63 disainiteaduskonnas ning lisaks 10 ühist loomingu avalikku väljapanekut (vt tabel 18).

EKA üliõpilased ja vilistlased osalevad juba aastaid maailmas valdkonna olulistel rahvusvahelistel sündmustel, näiteks Veneetsia biennaalil, Frieze ja Brüsseli kunstimessil ning Milano EXPO-l. 2017. a osalesid üliõpilased Veneetsia kunstibiennaalil praktilisel koostöös Kaasaegse Kunsti Eesti Keskusega (KKEK). Samuti kaasasid paljud õppejõud oma üliõpilasi kohalikele ja rahvusvahelistele näitustele. Näiteks ehte- ja sepakunsti osakonna professor Kadri Mälk ja tema üliõpilased valiti 2016/2017. õa taas Saksamaal tiheda konkursiga rahvusvahelisele ehtekunstinäitusele „Schmuck“, kuhu kandideerib aastas u 900 ehtekunstnikku üle maailma.

Üliõpilaste algatusvõime ja ühiskondlik tegevus paistab silma ka Eestis, kus juba õpingute ajal osaletakse peamiste nüüdiskunsti-, disaini- ja arhitektuurigaleriide näitustel nii isiku- kui ka grupinäitustega.

Nii jätkus dotsent Hilka Hiiopi juhendamisel suurejooneline Christian Ackermanni projekt koostöös EKMiga, mille käigus püstitati Tallinna toomkirikusse muinsuskaitse- ja konserveerimise, sisearhitektuuri ja graafilise disaini osakonna üliõpilaste ühistööna valminud tellingud. Need võimaldasid vaadelda kiriku altarit lähivaates. Uuringuprojekti olid kaasatud Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku kultuuriväärtuste komisjon ja kogudused, Muinsuskaitseamet, Maksu- ja Tolliamet, TÜ analüütilise keemia osakond ja geograafia osakond, Eesti Keskkonnauuringute Keskus, Tallinna Linnaarhiiv, Archaeovision OÜ, Watson OÜ ning Tallinna Linnaplaneerimise Ameti muinsuskaitse osakond. Projekt algas Ackermanni töökojas valminud Tallinna toomkiriku altari seinana (1694–1696, kujuri tippteos) uuringutega ning jätkus Juuru, Järva-Madise, Rapla, Simuna, Vigala kirikus jt Eesti kirikutes, kus leidub Ackermannile omistatud teoseid. Ainuüksi Tallinna toomkiriku altarit külastas aasta jooksul üle 3000 inimese.

Tabel 18. Teaduskondade näituste arv 2013–2017

Korraldatud näituste arv	2013	2014	2015	2016	2017
Vabade kunstide teaduskond	14	20	19	74	103
Kunstikultuuriteaduskond	5	14	10	12	15
Arhitektuuriteaduskond	13	15	16	30	12
Disainiteaduskond	52	42	45	63	63
Ühisnäitused					10
KOKKU	84	91	90	189	203

EKA suurim igakevadine näitus-festival on „TASE“, mille ajal toimuvad lõputööde näitused, ERKI moe-show, lõputööde avalikud kaitsmised, üliõpilaste omaalgatuslikud näitused ja tudengifilmide linastused (TASE Film) koostöös kino Sõprusega. Toimus ka Portfolio Café, kus kohalikud ja rahvusvahelised kunsti- ja disainiekspertid andsid üliõpilaste portfooliatele tagasisidet. Festivali eesmärk on tutvustada üliõpilaste loomingut avalikkusele ning populariseerida EKA tegevust nii avalikkuse kui ka võimalike üliõpilaste hulgas. Lisaks aitab „TASE“ luua kontakte üliõpilaste ja kunstiekspertide ning tööandjate vahel, mis on oluline kohalike ja rahvusvaheliste sidemete loomiseks. Festivali külastas u 5000 inimest nii Eestist kui ka välismaalt.

Festivali juhatab tavaliselt sisse ERKI moe-show kui Eesti suurim avalik üheöhtune moeüritus, mis toimus 2017. aastal juba 30. korda. Juubeli puhul valiti asukohaks ajalooline EKA asukoht Tallinnas Tartu maanteel, kuhu tuli üle 1200 vaataja. Üritus pälvis suure meediatähelepanu.

EKA lõputööde festivali ja näituse „TASE '17“ avamisel 30. mail kuulutati taas välja noore kunstniku preemia võitja, seekord pälvis preemia graafika eriala magistrant Ann Pajuväli. Samas kuulutati teist korda välja noore tarbekunstniku preemia laureaati, kelleks sai tekstiilidisaini magistrant Katrin Kabun. Komisjon tõi esile ka kolme noore kunstniku (Liisi Eelma, Karl Saks ja Kadri Ploom) tööd ning noore tarbekunstniku Geidi Heina lõputöö. Noore kunstniku ja noore tarbekunstniku preemia laureaadid valiti nende lõpetajate seast, kes esinesid oma töödega „TASE '17“ peanäitusel Noblessneri valukojas. Auhindadele kandideerisid magistristaseme üliõpilased vabade kunstide ja disainiteaduskonnast.

Preemiaid antakse välja Eesti Kunstiakadeemia SA-le laekunud toetustest, kummagi preemia suurus on 1500 eurot. Auhindu toetab ka Eesti Kunstnike Liit: kujutava kunsti preemiale lisandub näituseaeg Tallinnas Hobusepea või Draakoni galeriis ja tarbekunsti auhinnale näituseaeg Hop-galeriis.

„TASE-l“ esitletud magistritööd võistlesid ka teist korda toimunud konkursil „Best Young Talent of the Baltics“, mida korraldavad koostöös EKA, Läti Kunstiakadeemia, Vilniuse Kunstiakadeemia, Noar.eu ja Läti Kaasaegse Kunsti Muuseumi Fond. Konkursi Eesti-poolne partner on ka Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus.

Lisaks annab EKA teadus- ja loomepreemiaid oma töötajatele. 2017. aasta tegevuse eest võitsid loomepreemia:

- arhitektuuriteaduskonna teadus- ja arendusprojektide koordinaator Pille Epner ning õppejõud Kaja Pae näituse „Kes loob linna?“ kureerimise eest;
- klaasikunsti professor Mare Saare 2017. aasta aktiivse näitusetegevuse ja Eesti klaasikunsti pikaajalise järjepideva arendamise eest;
- fotograafia dotsent Reimo Võsa-Tangsoo isikunäituse „Vahetu vaevatasu / Immediate Gratification“ ja pedagoogilist tööd toetava loomingu eest.

EKA teadusnõukogu andis neljandat korda välja teaduspublikatsiooni preemia. Selle pälvis graafika dotsent, nooremteadur Oliver Laas 2017. aastal ilmunud kõrgetasemeliste teadusartiklite eest.

EKA liikmete panus ühiskonna visuaalkultuuri ja elukeskkonda ei jäänud märkamata ka riiklikul tasemel. Eesti Kultuurkapitali aastapreemiast pälvis mitu EKA liiget, vilistlast ja kauaaegset õppejõudu. Neid on tutvustatud järgnevalt.

Kujutava ja rakenduskunsti valdkonnas said Eesti Kultuurkapitali aastapreemia Karin Laansoo ja Kadri Laas Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse viljaka juhtimise ning paljude Eesti kunsti rahvusvahelistumisele kaasa aidanud projektide algatamise ja elluviimise eest.

Eesti Kultuurkapitali elutööpreemia laureaat arhitektuuri valdkonnas oli EKA emeriitprofessor Mait Summatavet, keda tunnustati erakordselt pika ja viljaka loometeega disainerina, kes on ühesuguse virtuoossuse ja detailitäpsusega loonud nii mahukaid interjööriahendusi, unikaalset mööblidisaini kui ka julgeid näitusekujundusi. Elutööpreemiaga tunnustati kujutava ja rakenduskunsti valdkonnas EKA emeriitprofessorit Tiit Pääsukest viie aastakümne pikkuse kvaliteetse, omanäolise ning kaasaega kõnetava maaliloomingu eest, mis on mõjutanud Eesti maalikunsti arenguid ning mõtestamist väga erinevatelt positsioonidelt. Pääsukese käe all on õppinud mitu põlvkonda Eesti maalikunstnikke.

Eri valdkondades pälvisid Eesti Kultuurkapitali preemia EKA vilistlased ja üliõpilased Sandra Jõgeva, Holger Loodus, Mari-Leen Kiipli, Rebeka Põldsam, Ketli Tiitsar ja Kristi Paap.

EKA arhitektuuriteaduskonna eelmist dekaani ja praegust professorit Toomas Tammist tunnustas Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapital tegevuspreemiaga. „Töötades EKA arhitektuuriteaduskonna dekaanina andis ta noortele arhitektidele kaasa teadmise: iga hoone, iga ehitis, iga planeering peab muutma RUUMI paremaks. Parema RUUM muudab meid kõiki,“ selgitas komisjon. Peale selle pärjati Tammis Roosi tänava kavandamise eest Tartus nii Eesti Kultuurkapitali kui ka Eesti Maastikuarhitektide Liidu aasta avaliku ruumi kategooria preemiaga.

Eesti Kultuurkapitali tegevuspreemia said gümnaasiumiastme arhitektuuri valikaine ja õpetajaraamatu koostajad, EKA õppejõud Kadri Klementi ja Kaire Nõmm ning professorid Toomas Tammis ja Hannes Praks (EKA sisearhitektuuri osakonna juhataja) koostöös Eesti Arhitektuurikeskusega. Eesti Sisearhitektide Liidu ja EKA sisearhitektuuri osakonna koostöös väljaantava Vello Asi nimelise tudengipreemia pälvis EKA sisearhitektuuri eriala bakalaureusetudeng Elin-Harriet Helemäe.

Maastikuarhitektuuri aasta teo 2017. aasta preemia said näituse „Kes loob linna?“ loojad, teiste seas Pille Epner (EKA arhitektuuriteaduskonna teadus- ja arendustegevuse koordinaator), Kaja Pae (TÜ nooremteadur ja EKA arhitektuuriteaduskonna õppejõud) ning kujundaja Paco Ulman (EKA arhitektuuriteaduskonna õppejõud).

Moodsa Kodu veebikeskkonnas toimunud hääletuse tulemusel valiti Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali valdkonnaüleses kategoorias publiku lemmikuteks EKA sisearhitektuuri üliõpilaste omaalgatuslik projekt „LasnaVILJAmägi“, mille autorid olid Andrea Tamm ja Ann Press. Publikuhääletuses osales 3509 inimest, neist 2011 hääletas sisearhitektuuri kategoorias.

Kunstivaldkonna aasta ühe suurima preemia pälvis EKA maalikunsti osakonna värske dotsent, kunstnik Kristi Kongi isikunäituste „Aberratsioon. Harjutused valguse ja varjuga“ (Tallinnas Vaala galeriis) ning „Kas oled end näinud?“ (Hobusepea galeriis) eest.

Eesti Rahvuskultuuri Fondi Roman Tavasti allfondi halduskogu valis 2017. aasta stipendiaadiks EKA magistrandi Anneli Oppari terasest 3D-prinditud kõrvaehete sarja „MÕÕN“ eest. Lisaks märgiti ära EKA ehte- ja sepakunsti eriala teise kursuse üliõpilane Erki-Eric Pillmanni ning kullassepameister Jens A. Clauseni tööd.

EKA skulptuuriõppejõud Art Allmägi võitis Ado Vabbe kunstipreemia. Eduard Wiiralti nimelised stipendiumid pälvisid EKA tekstiilidisaini vilistlane Eva Mustonen ning graafilise disaini vilistlane ja õppejõud Mirjam Reili. Abakhan Creative Awardi stipendiumi pälvis moedisaini üliõpilane Mariliis Niine. Oliver Orro koostatud raamat „Kopli sonaat. Vene-Balti laevatehas“ võitis Muuseumiroti teadusauhinna.

EKA üliõpilaste ja töötajate ühisjõul saadi Garage48 häkatonil mitu auhinda.

Jaanuaris toimunud meelelahutuse ja digitaalse innovatsiooni ühendanud kolmanda Loomehäki võitjaks tuli meeskond Thank You eesotsas NO99 teatri juhi Paul Aguraiujaga. EKAst aitas idee arendamisele kaasa disaini ja rakenduskunsti moesuunal õppiv Susanna Peters. Teise koha pälvis meeskond Wear My Closet (EKAst kuulus meeskonda moestilistika eriala juht Piret Mägi), kes lõi rõivarendiplatvormi, mis pakub võimaluse oma rõivad ajutiselt välja üürida. Kolmanda koha sai meeskond Fashlab (EKAst kuulusid meeskonda sisearhitektuuri üliõpilane Anni Kotov, video autorina graafilise disaini üliõpilane Kaspar Kuldkepp ning moedisaini üliõpilased Nele Kurvits ja Edvard Hiitam), kes rajas täisteenuse, mis aitab moetööstusel jõuda kiiresti ideest tooteni.

4.2. Osalemine ühiskonna kujundamises riigi- ja avaliku sektori kaudu

EKA esindajate osalemine ministeeriumite – KuM, MKM ja HTM – komisjonides ning osalemine Eesti Kultuurkapitali nõukogudes ja loomekonkursside žüriides jätkus ka 2017. aastal. Suur osa õppejõude ja üliõpilasi kuulub mitmesugustesse otsustuskogudesse, eriala- ja loomeliitidesse (sh Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Arhitektide Liit, EDL, EKL), mille kaudu nad osalevad eestvedajatena poliitilistes aruteludes ning seisavad kultuuripärandi säilitamise ja arendamise eest, võtavad sõna meedias ja otsustuskogudes ning korraldavad näituseid, sümposioone ja aktsioone, mida on tunnustatud riiklike kultuuripreemiatega.

Riin Alatalu valiti ICOMOSi juhatusse. Professor Krista Kodres on esindatud üle-euroopalises naistippteadlaste võrgustikus AcademiaNet. Jätkus koostöö Eesti Disainikeskuse ja Eesti Arhitektuurikeskusega.

Oluline ja rohke publikuga üritusesari on EKA avatud loengud, kus esinevad teaduskondade kutsutud valdkonna tippteadlased ja -praktikud nii Eestist kui ka välismaalt. Teaduskonnad korraldasid 2017. aastal 89 avatud loengut ja neid külastas üle 8000 inimese. Loengud toimusid Tallinnas EKAs, Kanuti Gildi saalis, Eesti Teaduste Akadeemias jt avalikes asutustes ning olid osalejatele tasuta.

2017. aastal toimus teine EKA teaduskohvik, kus käsitleti tekstiili tuleviku teemat. EKA doktorandid osalesid Eesti Teaduste Akadeemia noorteadlaste teaduse populariseerimise konkursil „Teadus kolme minutiga“, kus finaalis olid võidukad Fideelia-Signe Roots ja Oliver Laas.

Märten Peterson pälvis Baltikumi parima noore arhitekti teadustöö preemia. Üliõpilaste teadustööde konkursil said doktorandid Carla Castiajo ja Elnara Taidre nii esimese kui ka teise preemia.

4.3. Sise- ja väliskommunikatsiooni juhtimine ja tegevuste populariseerimine

Sisekommunikatsioon on põhitegevuste populariseerimisel esmatähtis. EKA-l on ligikaudu 2000 liiget, sh üliõpilased, õppejõud ja tugipersonal ja vilistlaskond, kes kõik on EKA häälekandjad. Sisekommunikatsiooni ja infovahetuse kanaliteks olid 2017. aastal endiselt koosolekud, veebiplatvormid ja e-posti loendid.

Uuendati EKA kodulehekülge aadressil www.artun.ee, tõhustades selle struktuuri ja kujundust loetavuse ja info leidmise parandamise eesmärgil. Võrreldes 2016. aastaga kasvas kodulehekülge kasutajate hulk 23,51% (sh 22,8% uusi kasutajaid): 2017. aastal oli 179 565 ja 2016. aastal 145 389 kasutajat. Kodulehekülge vaadati 1 115 277 korda, mis on 11,66% rohkem kui aasta tagasi. Suurim hulk huvilisi (68%) külastab kodulehekülge Eestis, teisel kohal olid Türgi huvilised, kolmandal USA ja neljandal Soome kasutajad. Türgi huviliste fenomeni võib seostada seal korraldatud rahvusvaheliste õppekavade reklaamikampaaniaga.

Kommunikatsioonikanalitena kasutati veebis ka Facebooki-lehte (7724 jälgijat 2017. a vs. 6230 jälgijat 2016. a), Facebooki-gruppi (2762 liiget 2017. a), erialaosakondade Facebooki-lehti

ning kontot Instagramis (2251 jälgijat 2017. a vs. 1651 jälgijat 2016. a), Vimeos ja Flickris. Sotsiaalmeediakanalites kasvab EKA tegevuse jälgijate arv jõudsalt.

EKA talletab ja eksponeerib üliõpilastöid virtuaalsetel platvormidel digiteek.artun.ee (muinsuskaitse ja konserveerimise osakonna repositoorium ja digitaalne töökeskkond) ning metfond.artun.ee (üliõpilas- ja lõputööde repositoorium, asut 2016).

Üliõpilaste ja õppejõudude aktiivsest avalikkusele suunatud tegevusest teavitatakse eri kanalites. Turunduskommunikatsioon ja mainekujundus jätkus 2017. aastal meediasuhtluse, regulaarsete meediakajastuste, arvamused artiklite, sotsiaalmeediakanalite, avalike loengute, näituste ja üritusesarjade kaudu.

Et avalikkusele mõeldud sündmusi oli rohkesti, saatis EKA välja palju pressiteateid ja 35 nädalakirja. Neist suur osa leidis kajastust nii juhtivate päevalehtede artiklites, Eesti Rahvusringhäälingus, veebimeedias kui ka sotsiaalmeedias.

Kommunikatsiooni tulemuslikkust mõõdeti töötajate rahuloluküsitlusega ja jooksvalt teostas meediamonitooringut EKA raamatukogu. Meediakajastused on leitavad EKA koduleheküljel. 2017. aasta kohta loetleti 605 meediakajastust, kuid see pole kogu mainingute arv, sest ei kajasta kõiki raadio- või telesaateid, kus EKA on spontaanselt mainitud, vaid peamiselt veebi- ja trükipressi artikleid ning uudistesateid televisioonis, mille kohta on EKA-l andmed. Viimati tegi professionaalne uuringufirma meediamonitooringu 2012. aastal, seda on 2018. aastal kavas korrata. Ametliku uuringuga on varem tuvastatud meediakajastusi mitu korda rohkem, kui bibliograafide igapäevane ülevaade seda suudab. Siiski saab väliskommunikatsiooni tõhusust hinnata suure huvi ja osalejate arvu kaudu avatud loengutel, näitustel ja kodulehekülje kasvava külastatavuse järgi.

Uute võimekate üliõpilaste värbamise eesmärgil korraldati ka 2017. aastal Eesti koolides töötube ja loenguid ning osaleti maakondlikel messidel. EKAs võõrustati karjäärispetsialiste, huvijuhte, kooligruppe jt. Jätkus EKA õpilasakadeemia tegevus, mis annab noortele võimaluse tutvuda EKA erialadega stuudiote, ettevõtte- ja muuseumikülastuste, loengute, filmide ja töötubade kaudu.

Märtsis osales avatud uste päeval kuni 1000 inimest. Küsitlusankeetidest nähtub, et külastajaid oli vanuses 14–40 a üle Eesti. Peamine kanal, kust nad ürituse kohta infot said, oli EKA kodulehekülg, kuid infot saadi ka õpetajatelt, sõbradelt ja Facebookist ning välimeediast.

Aasta jooksul võimaldati huvilistel olla tudengivarjuks. Seda tegevust koordineeriti erialade kaupa eraldi.

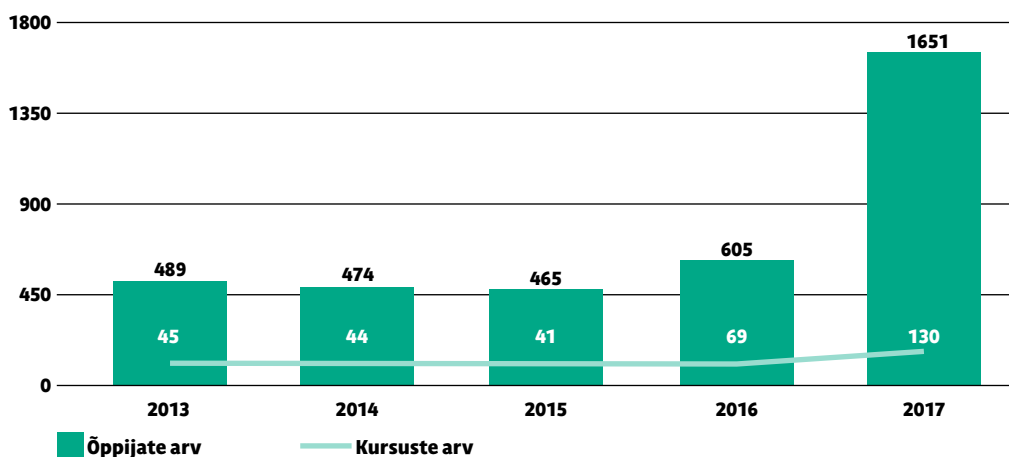
Suurest demograafilisest langusest gümnaasiumi lõpetavate noorte vanuserühma (u –30% viimase 10 aasta jooksul) on sisseastujate arv püsinud EKAs võrdlemisi stabiilne. 2017. aastal esitas sisseastumisavalduse 864 inimest, mis oli 79 avaldust rohkem kui eelneval aastal. Kasvav trend on vanemaealised sisseastujad, kes tulevad omandama teist kõrgharidust.

4.4. Ühiskonnale suunatud elukestva õppe võimalused

2017. aastal suurendas EKA märkimisväärselt täienduskoolituste ja koolituste pakkumist. See tugines strateegilisele valikule koondada valdkonna tegevuste andmed ja täienduskoolituse sihipärasele arendustööle. Peamised arendussuunad olid laste, noorte ja sisseastujatega tegelemine, projektide toel rahvusvahelistumine, et pakkuda arvestatavat arenguvõimalust valdkonna professionaalile (tulevastele ja praegustele vilistlastele, kunstiõpetajatele), ning koolitused õppejõududele.

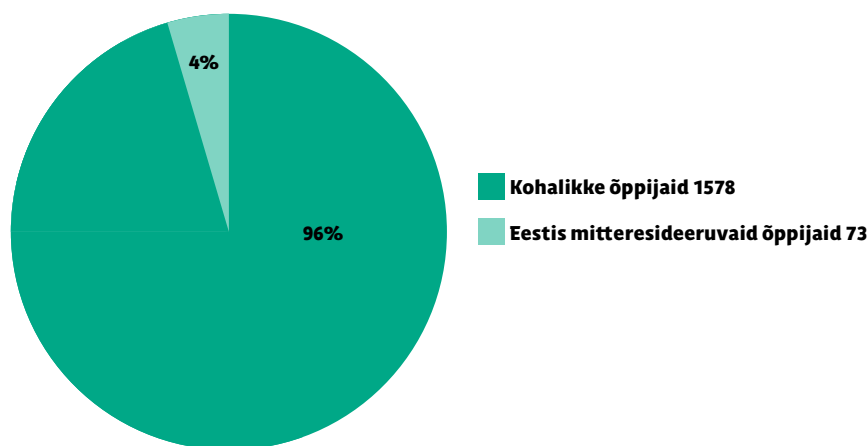
TAL arengukavas on seatud eesmärgiks, et aastal 2020 on EKAs täienduskoolituses õppinud 830 õppijat ja täienduskoolituse tulu on 250 000 eurot.

Aastaks 2020 EKA täienduskoolitusele seatud siht ületati 2017. aastal 821 õppija võrra: õppijaid oli 1651 (2016. a 605) ja kursusi 130 (2016. a 69) (vt joonis 16). Õppijate arvu juurdekasv võrreldes 2016. aastaga on 173% ja kursuste juurdekasv oli 88%. Esimest korda ületab täienduskoolituses õppijate arv EKA üliõpilaste arvu: iga üliõpilase kohta on täienduskoolituses 1,5 õppijat.

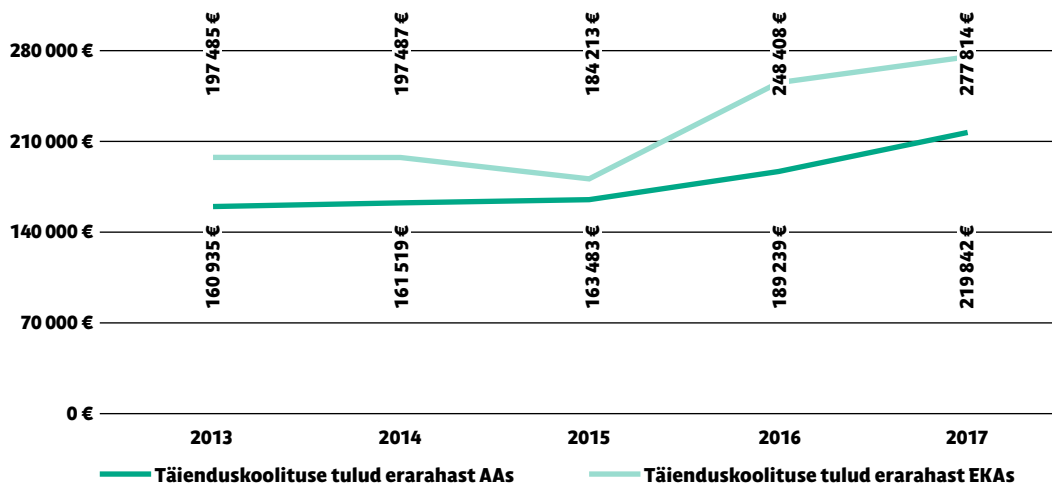
Joonis 16. Õppijate ja kursuste arv täienduskoolituses 2013–2017

Osalejate elukoha alusel on kahe andmestiku põhjal näha, et esimest korda on täienduskoolituses rahvusvaheliste õppijate osakaal 4% õppijatest (joonis 17).

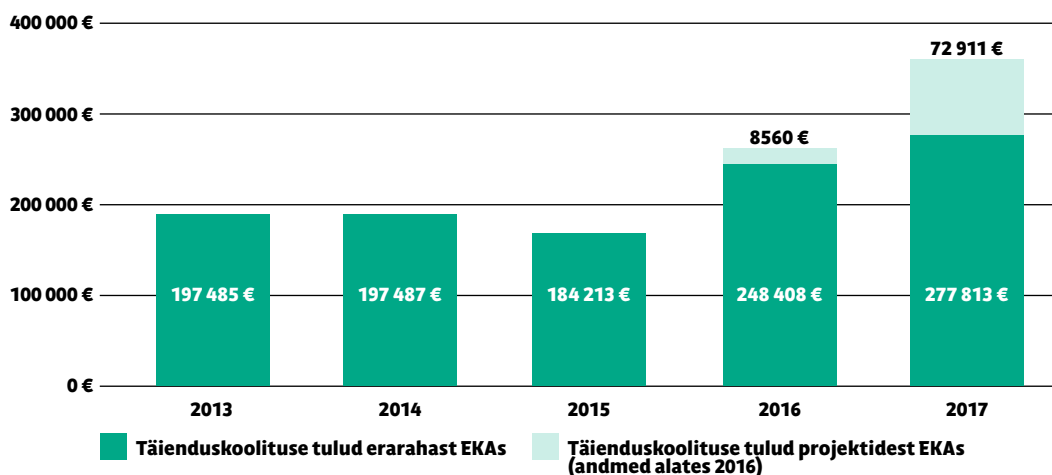
Joonis 17. Täienduskoolituse õppijate jaotus elukoha järgi 2017

Täienduskoolituse erarahast laekunud sissetulekute juurdekasv on EKAs olnud 12%, st 248 408 eurolt 277 814 euronni (joonis 4). Avatud akadeemia real on erarahast laekumise juurdekasv olnud aastaga 12% (189 239 eurolt 219 842 euronni).

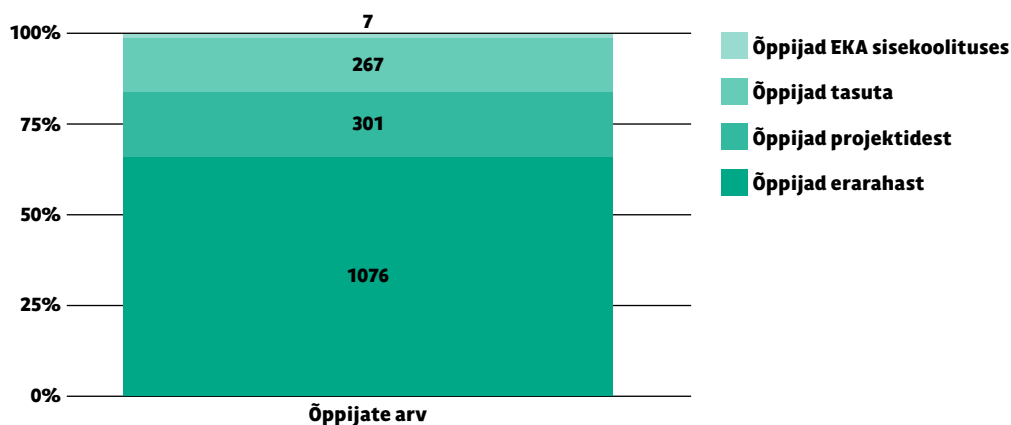

Joonis 18. Täienduskoolituse tulud avatud akadeemias (AA) ja EKAs kokku (sh AA) eurodes 2013–2017

2017. aastal suurenesid täienduskoolituse tulud projektidest märkimisväärselt (joonis 5, ei sisaldu summas 277 814 eurot). Euroopa Liidu meetmetest rahastati täienduskoolituse projekte 72 912 euro ulatuses (2016. a 8560 eurot), sellest oli avatud akadeemia projekte 55 942 euro ulatuses (2016. a 6070 eurot). Aastate 2013–2015 kohta andmed puuduvad.

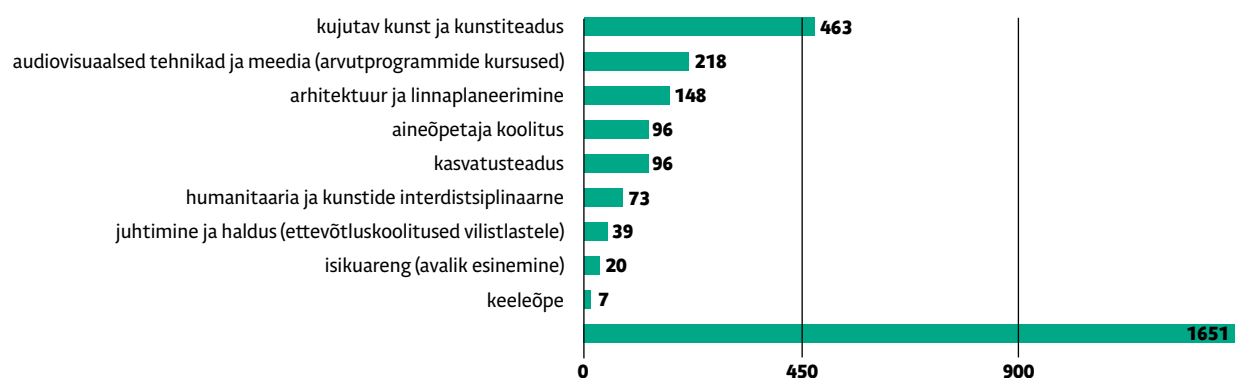

Joonis 19. Täienduskoolituse tulud, sh projektid, eurodes 2013–2017

Joonis 20. Täienduskoolituses õppijate jaotumine rahastamisallika järgi 2017

Täienduskoolituse õppekavarühmiti (need muutusid 2017. a) on kõige rohkem õppijaid disaini suunal ning kujutava kunsti ja kunstiteaduse suunal (joonis 21).

Joonis 21. Täienduskoolituses õppijate arv õppekavarühmiti 2017

**Esmakursuse disainitudengid siiditrüki tehnikat katsetamas.
Foto: Marek Metslaid**

**Disainiteaduskonna esmakursuslaste tuur töökodadesse.
Foto: Marek Metslaid**

Võidukas professor Andres Alver arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala hindamisel.
Foto: EKA arhitektuuriteaduskond

EKA moedisaini eriala hindamine. Esiplaanil moedisaini professor Piret Puppert.
Foto: Tõnu Tunnel

5. LIIKMESKOND JA FINANTSÜLEVAADE

5.1. Töötajad

2017. aastal oli EKA-l 218 töötajat, neist 102 akadeemilist ja 116 mittakadeemilist töötajat. Akadeemias töötas 25 professorit. Välismaa kodakondsusega töötajate arv moodustas akadeemilise personali koguarvust 7%. Akadeemiliste töötajate keskmine vanus oli 44 ja tugipersonali keskmine vanus 45 aastat. Professorite keskmine vanus oli 52 aastat.

2017. aastal valiti 2 professorit ja 1 juhtivteadur, kõik asusid sellele ametikohale esimest korda.

Töötajate toetamine ja arendamine

Arengukava eesmärk aastaks 2020: „Töötame välja uute töötajate sisseelamissüsteemi“

2017. aastal töötati välja uute töötajate sisseelamise toetamise programm, mis aitab neil saada EKA tegevustega tuttavaks kiiresti ja turvaliselt. Peale vahetute juhtide suurema panuse uute töötajate toetamisse hakati korraldama vähemalt kaks korda aastas uute töötajate infopäevi. Esimesel infopäeval osales 13 uut töötajat 21st EKAse tööle tulnust.

Arengukava eesmärk aastaks 2020: „Koolitame õppejõude muutunud õpikäsituse, õppejõu pädevuste ja kaasaegsete õpimeetodite teemal“

2017. aastal toimus õppejõududele 6 koolitust-seminarisarja, kus osales kokku 199 inimest. Eelkõige keskenduti EKA õppe aluspõhimõtete, ettevõtlikkuse ja keeleõppe teemadele. Sügisel algasid hea õpetamise seminarid, mis pälvisid kolleegide tunnustuse. Õppejõudude koolitamiseks on saadud toetust Euroopa Liidu projektidest. Projekti „EKA LOOVKÄRG – Eesti visuaal- ja ruumikultuuri õppe- ja teaduskeskus“ rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond ning Euroopa Sotsiaalfondi projekt „Edu ja tegu“.

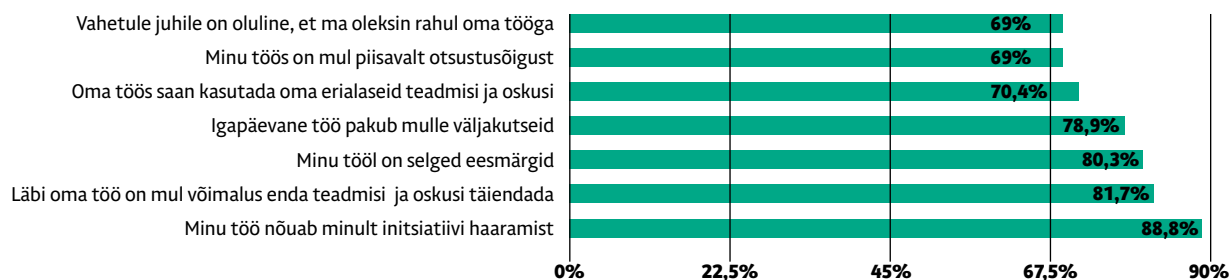
Igal aastal on akadeemilisel personalil võimalik osaleda kõrgkoolididaktika kursustel. 2017. aastal läbis selle koolituse 6 akadeemilist töötajat.

Arengukava eesmärk aastaks 2020: „Kaardistame EKA töötajate võõrkeeleskuse taseme ja arenguvajadused ning toetame töötajate keeleõpet“

2017. aastal toimus järjepidev ja läbi aasta kestev inglise keele täiendusõpe tasemele B1 ja B2. Kursustel osales ligikaudu 30 töötajat. Lisaks osales kevadel kursusel „Õpetamine inglise keeles“ 8 akadeemilist töötajat.

Tööga rahulolu

EKA jaoks on oluline, et töötajad oleksid oma tööga rahul. 2017. aasta rahulolu-uuringu tulemuste järgi leidis 80,3% vastanutest, et nende töö on akadeemia jaoks oluline, ja 70,4% vastanutest olid uhked, et töötavad EKAs.

Joonis 22. Töötajate töörahulolu uuringu tulemused 2017

5.2. Finantstegevus

2017. aasta majandusaasta aruandes on konsolideeritud Eesti Kunstiakadeemia, Muusa Majutus OÜ ja Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutuse finantsnäitajad.

Muusa Majutus OÜ on üliõpilaselamu Tallinnas, Kuhlbari tn.1. Eesti Kunstiakadeemia osalus Muusa Majutus OÜ osakapitalist moodustab 62,96% ja ülejäänud osa 37,04% kuulub Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiale.

Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutus asutati Eesti Kunstiakadeemia poolt 2013.aastal.

Konsolideeritud 2017. majandusaasta tulem on 5,82 miljonit eurot. 2016. aasta tulem oli 1,78 miljonit eurot. Suur positiivne tulem kujunes uue õppehoone sihtfinantseerimise tuludest, mida finantseeris SA Archimedes ASTRA programmi raames. Kui uus õppehoone on valmis ja võetakse bilansis arvele, tekib negatiivne tulem järgmiste aastate tulemis.

Võrreldes 2016. aastaga tulud suurenesid 55,3%, 10,4 miljonilt eurolt 16,2 miljoni euroni. Peamine suurenemine toimus admin -haldustegevuse sihtfinantseerimise tulude arvelt. Põhjuseks oli uue õppehoone sihtfinantseerimine ASTRA programme raames.

Õppetegevuse tulud suurenesid 4,2% 7,9 miljonilt eurolt 8,3 miljoni euroni. Eesti Kultuurkapitali toetused kahanesid 201 tuhandelt eurolt 111 tuhande euroni. Tulude suuremad muutused võrreldes 2016. aastaga olid:

- Tasulise tasemeõppe tulude suurenemine 31,4%
- Täienduskoolituse tulude suurenemine 11,9%

Tulude märgatav uus kõrgem tase võimaldas EKA-l 2017.aastal viia edasi eelarve reformi, mille tõttu tegevuskulud kasvasid 8,8% 8,08 miljonilt eurolt 8,79 miljoni euroni.

Kulud kasvasid mõlemas suuremas kulude grupis tööjõukuludes ja majanduskuludes.

2017. aasta septembris tõsteti töötate töötasusid. Tööjõukulud kasvasid kokku 6,8%.

Majanduskulud kasvasid 11,5%. Suurim kulude tõus oli hoonete ja ruumide üüri ning halduskuludes, kasv 21%. Uues õppehoones 2018.aastal tekib ruumide üüri kuludes märgatav kokkuhoid.

Intressikulud vähenesid seoses inventeerimislaenulepingu lõppemisega 31. oktoobril 2017.aastal. Oluliselt paranesid 2017.aastal peamised finantsnäitajad. Laenude suhe tegevustuludesse paranes ehk vähenes 62%. Käibevara suhe lühiajalistesse kohustustesse on 23%. Laenude suhe bilansimahtu on vähenenud 59%.

Tänu finantsolukorra normaliseerumisele 2017. aastal sai Eesti Kunstiakadeemia investeerimislaenu summa 946 tuhat eurot tagasi maksta SEB pangale. Konsolideerimisgruppi kuuluva Muusa Majutus OÜ laenujääk oli 31.12.2017 1,6 miljonit eurot, tagastamise tähtaeg 01.06.2026.a.

2017. aastal suurimad kordaminekud finantsvaldkonnas olid:

- SA Archimedes finantskorrektsiooni tühistamisotsus seoses uue õppehoone projekteerimislepinguga;
- Uue õppehoonega seotud käibemaksu kompenseerimise lepingu sõlmimine;
- Uue hankekorra kehtestamine;
- Kinnistu Kotzebue tn.6A Tallinna linnalt kingiks saamine
- Negatiivsete jääkidega osakondade arvu märgatav vähendamine
- Müügiarvete väljastamise automatiseerimine

Tabel 19. EKA konsolideeritud peamised finantsnäitajad

Peamised finantsnäitajad	2015	2016	2017
Tegevustulud	11 307 263	10 424 202	16 187 885
Tegevuskulud	7 314 300	8 080 835	8 792 850
Finantstulud ja -kulud	-246 582	-42 011	-31 058
Aasta tulem	3 033 410	1 776 065	5 828 824
Bilansimaht	16 983 637	17 510 203	25 131 859
Käibevarad	5 484 320	5 926 990	8 290 648
Põhivarad	11 474 162	11 558 058	16 841 210
Lühiajalised kohustused	4 291 224	2 389 894	4 370 934
Pikaajalised kohustused	953 260	1 605 092	1 414 396
Netovara	11 739 153	13 515 217	19 346 528
Laenud pankadelt	3 916 659	2 744 839	1 605 092
Suhtarvud	2015	2016	2017
Tegevuskulud/Tegevustulud	64,70%	77,50%	54,30%
Laenud/Tegevustulud	34,60%	26,30%	9,90%
Käibevara/Lühiajalised kohustused	127,80%	248,00%	189,70%
Põhivara/Bilansimaht	67,60%	66,00%	67,00%
Laenud/Bilansimaht	23,10%	15,70%	6,40%
Netovara/Bilansimaht	69,10%	77,20%	77,00%

Eesti Kunstiakadeemia tütarettevõtte Muusa Majutus OÜ majandustulemused on positiivsed ja ühiselamu on jätkusuutlik. Muusa Majutus OÜ-l oli kuues tegevusaasta, majutuskohdade täituvus oli 2017.aastal 91%.

Müügitulu kokku oli 472 000 eurot, mis on 4,2% rohkem võrreldes 2016. aastaga.

2017. aasta kasum oli 140 tuhat eurot, mis on 25% suurem võrreldes 2016. aastaga. Muusa Majutus OÜ omab 315 majutuskohhta, mis 2017. aastal oli täidetud 44% Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilastega ja 38% EKA üliõpilastega. 2017.aastal 17% üliõpilastest olid pärit Hiinast, 14 % Lõuna-Koreast, 30% Eestist jm. riikidest. Alates 01.04.2017 muutus hinnakiri, kus ühe koha maksumus oli 90 eurot koos kommunaalkuludega.

Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutuse tulud olid 2017.aastal 178 tuhat eurot. 2016. aastal oli 56 000 eurot. Tööjõukulud 2017. aastal olid 22 000 eurot, mis olid samad 2016.aastal. Tööjõukulud olid seotud peamiselt Narva EKA kunstiresidentuuri kahe inimese töötasuga.

Narva EKA kunstiresidentuuri toetas Kultuuriministeerium 50 000 euroga, Narva Gate OÜ 10 000 euroga ja Eesti Kunstiakadeemia 6 000 euroga.

Ott Kikkase nimelisi stipendiume maksti välja 10 400 euro eest.

5.3. 2017. aasta majandusaasta eesmärkide täitmine.

- (1) Uue õppehoone ehituse jätkamine Kalamajas ja selle raames sisustuse ning tehnoloogia hangete tõrgeteta teostamine. Täitmine. Uue õppehoone ehitus algas jaanuaris 2017 ja jätkub 2018. aastal. Aastal 2017 teostati edukalt soojusenergia varustamise ja köögitehnika hange. Ette valmistati tehnoloogia ja mööbli keerukad hanked, mis viiakse ellu 2018. aasta esimeses pooles. Ettenägematute asjaolude tõttu (eelkõige rekonstrueeritavas hooneosas) lükkub hoone valmimine juulisse 2018.
- (2) Institutsionaalse akrediteerimise, teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise ja õppekavagrupi kvaliteedi hindamise edukas läbimine. Täitmine. Institutsionaalse akrediteerimise hindamiskoostöö akrediteeriti EKA seitsmeks aastaks. Õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedihindamine läbiti edukalt (hindamiskoostöö). Ka teadus- ja arendustegevuse korraline evalveerimine läbiti edukalt (ministri käskkirj).
- (3) Loomepõhise uurimuse jätkuv arendamine ning tutvustamine, samuti selle tulemite arvestamise ja info kogumise põhimõtete väljatöötamine. Täitmine: vt lk 26 (pt 3)
- (4) Uurimisrühmade tugevdamine ning teiste teadusasutustega tehtavate koostööprojektide toetamine. Täitmine: vt lk 26 (pt 3)
- (5) EKA teadustegevuse rahvusvaheline tutvustamine. Täitmine: vt lk 33 (pt 3.7)
- (6) Teadus- ja arendusvaldkonnas tugiteenuste kvaliteedi ja efektiivsuse tõstmine, sh personali projektijuhtimise ja administreerimise kompetentsuse tõstmine. Täitmine: vt lk 27 (pt 3)
- (7) Koostöö tihendamine ettevõtetega, pakutavate teenuste edasiarendamine. Täitmine: vt lk 33 (pt 3.7)
- (8) Teaduskondade huvist ja võimalustest lähtuva raamistiku loomine koostööks ettevõtetega. Täitmine: vt lk 33 (pt 3.7)
- (9) EKA tudengite ettevõtlikkuse toetamine (ettevõtlusnõustamise ja eelinkubatsiooni juhendamise tagamine). Täitmine: vt lk 33 (pt 3.7)

5.4. 2018. aasta majandusaasta eesmärgid.

- (1) Eesti Kunstiakadeemia seaduse väljatöötamine.
- (2) EKA edukas kolimine uude õppehoonesse ja seal sisseseadmine, õppekorralduse vastavusse viimine uue õppehoonega.
- (3) Teadustöötajate kvalifikatsiooninõuete ja töötasustamise korralduse ühtlustamine seoses kõrgharidusseadustiku ja riikliku teadusrahastuse muutmisega.
- (4) Õppekavade optimeerimine, EKA kordade vastavusse viimine uue kõrgharidusseadusega ja õppetöö tugipersonali ülesannete ühtlustamine.
- (5) Õppeaastast 2019/2020 uuele õppeinfosüsteemile ülemineku ettevalmistamine.
- (6) Juhtimisstruktuuride ja tugiprotsesside korrastamine.
- (7) Täienduskoolituse programmi arendamine, rahvusvahelistumine ja sihtrühmade laiendamine.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2017

Sisukord

- 61 Konsolideeritud bilanss
Konsolideeritud tulemiaruanne
- 62 Konsolideeritud rahavoogude aruanne
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

- 63 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad
Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud
arvestus meetodid ja hindamiselused
- 68 Lisa 2. Raha ja pangakontod
- 69 Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed
Lisa 4. Maksukohustised ja -ettemaksed
Lisa 5. Varud
Lisa 6. Tütarettevõtete aktsiad ja osad
- 70 Lisa 7. Kasutusrent
- 71 Lisa 8. Materiaalsed põhivarad
Lisa 9. Laenukohustised
- 72 Lisa 10. Võlad ja ettemaksed
Lisa 11. Sihtfinantseerimise nõuded ja kohustised
- 73 Lisa 12. Tulud
Lisa 13. Toetused ja sihtfinantseerimine
- 74 Lisa 14. Personalikulud
Lisa 15. Majanduskulud
- 75 Lisa 16. Muud kulud
Lisa 17. Finantskulud
Lisa 18. Laenu tagatis ja panditud vara
Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega
- 76 Lisa 20. Sündmused pärast aruandekuupäeva
- 77 Lisa 21. Konsolideerimata finantsaruanded

- 80 Rektoraadi allkirjad 2017.aasta konsolideeritud majandusaasta aruandele
- 81 Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

KONSOLIDEERITUD BILANSS

VARAD			
(eurodes)	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Käibevarad			
Raha ja pangakontod	2	5 524 253	4 727 897
Nõuded ja ettemaksed	3	2 701 576	1 134 223
Varud	5	64 819	64 870
Käibevarad kokku		8 290 648	5 926 990
Põhivarad			
Pikaajalised tagatisdeposiidid		0	25 155
Materiaalsed põhivarad	8	16 841 211	11 558 058
Põhivarad kokku		16 841 211	11 583 213
VARAD KOKKU		25 131 859	17 510 203
KOHUSTISED JA NETOVARA			
(eurodes)		31.12.2017	31.12.2016
KOHUSTISED	Lisa		
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	9	190 695	1 139 737
Võlad ja ettemaksed	10	4 180 239	1 250 157
Lühiajalised kohustised kokku		4 370 934	2 389 894
Pikaajalised kohustised			
<i>Laenukohustised</i>	9	1 414 397	1 605 092
Pikaajalised kohustised kokku		1 414 397	1 605 092
Kohustised kokku		5 785 331	3 994 986
NETOVARA			
Vähemusosalus		684 277	632 416
Kapital		11 148 229	8 144 813
Eelmiste perioodide jaotamata tulem		1 737 059	3 003 416
Aruandeaasta tulem		5 776 963	1 734 572
Netovara kokku		19 346 528	13 515 217
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU		25 131 859	17 510 203

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

(eurodes)	Lisad	2017	2016
Tegevustulud	12	16 093 096	10 423 597
Muud tulud	12	94 789	605
Tegevustulud kokku	12	16 187 885	10 424 202
Personalikulud	14	4 978 657	4 661 075
Majanduskulud	15	3 814 194	3 419 760
Tegevuskulud kokku		8 792 851	8 080 835
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8	106 051	159 544
Muud kulud	16	1 429 101	365 747
Tegevustulem		5 859 882	1 818 076
Kokku finantstulud		591	7 260
Kokku finantskulud	17	31 649	49 271
ARUANDEAASTA TULEM		5 828 824	1 776 065
<i>Sh Emaettevõtte osa tulemist</i>		5 776 963	1 734 572
<i>Vähemusosaluse osa tulemist</i>		51 861	41 493

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)	Lisa	2017	2016
Rahavood majandustegevusest			
Tulem		5 828 823	1 776 065
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8	106 051	159 544
Saadud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks		- 5 103 891	-780 480
Muud finantstulud ja -kulud		31 059	42 012
Korrigeeritud tulem		862 042	1 197 141
Nõuete ja ettemaksete muutus		- 185 405	- 119 627
Varude muutus		52	7 348
Kohustiste ja ettemaksete muutus		2 330 588	59 515
Kokku rahavood majandustegevusest		3 007 277	1 144 377
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivarade ost ja ettemaksed		- 4 771 114	- 379 802
Laekunud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks		3 721 943	0
Muud rahavood investeerimistegevusteks		10 080	0
Saadud intressid		539	7 249
Kokku rahavood investeerimistegevusest		- 1 038 552	-372 553
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi tagasimaksed		-4 168	- 4 103
Saadud laenud		0	1 823 000
Laenude tagastamine	9	-1 135 570	-2 990 727
Muud finantstulud		-45	9
Makstud intressid		-32 586	-88 340
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-1 172 369	-1 260 161
RAHAVOOD KOKKU		796 356	-488 337
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		4 727 897	5 216 234
Raha ja raha ekvivalentide muutus		796 356	- 488 337
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2	5 524 253	4 727 897

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Emaettevõttele kuuluv netovara				Kokku
	Kapital	Jaotamata tulem	Kokku	Vähemusosalus	Kokku
Saldo 31.12.2015	8 099 599	3 048 631	11 148 230	590 923	11 739 153
Aruandeperioodi tulem	0	1 734 572	1 734 572	41 493	1 776 065
Eelmiste perioodide tulemi tõstmine kapitali koosseisu	45 214	- 45 214	0	0	0
Saldo 31.12.2016	8 144 813	4 737 989	12 882 802	632 416	13 515 217
Aruandeperioodi tulem	0	5 776 963	5 776 963	51 861	5 828 824
Eelmiste perioodide tulemi tõstmine kapitali koosseisu	3 003 416	- 3 003 416	0	0	0
Muutus tütarettevõtte esmakordsest konsolideerimisest		2 487	2 487	0	2 487
Saldo 31.12.2017	11 148 229	7 514 023	18 662 252	684 277	19 346 528

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamiselused

2017. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Eesti Kunstiakadeemia (Emaettevõtte) ning tema 2009. a. asutatud tütarettevõtte OÜ Muusa Majutus ning 2013. a. asutatud Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutuse finantsnäitajad.

Majandusaasta algas 1. jaanuar 2017 ja lõppes 31. detsember 2017. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud eurodes.

Eesti Kunstiakadeemia 2017. a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. Eesti Kunstiakadeemiale laieneb Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Kasutatud on raamatupidamise seaduse kohast bilansi- ja tulemiaruaruande skeemi, mis on oma ülesehituselt ning põhimõtetelt võrreldav avalik-õiguslikele asutustele kehtestatud aruannete vormile ja kohandatud vastavalt Eesti Kunstiakadeemia konsolideerimisgruppi vajadustele.

Alates 2012. aasta aruandest kasutatakse tulemiaruaruande liigendamisel detailsemat skeemi, mis annab parema ettekujutuse ülikooli tegevusvaldkondade majandamisest, on ülevaatlikum ning võrreldavam eelarvega. Nendeks peamisteks tegevusaladeks on õppe-, teadus-arendus-, administreeriv-haldav- ja sotsiaaltegevus. Vastavalt on liigendatud nii tulud kui ka personali- ja majanduskulud. Uues liigenduses on tulud ja kulud jaotatud tegevuspõhiselt, võimaldamaks ülevaatlikumat pilti ülikooli erinevate tegevuste majanduslikust mõjust.

Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutus on konsolideeritud alates 1.1.2017. 2016. aasta raamatupidamise aastaaruandes Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutus vastavalt raamatupidamise seaduse § 29 lg 4 konsolideeritud ei olnud.

Finantsvarad ja -kohustised

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

Finantsvara ja -kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kui puudub tingimusteta õigus kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku

finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval, st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid majandustegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutapõhised tehingud ja kirjed

Välisvaluutas toimunud tehingud on raamatupidamises kajastamisel ümber hinnatud tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on aastaaruandes esitatud aruandekuupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Ümberhindlustest tekkinud tulud ja kulud on kajastatud tulemiaruanDES.

Ostjatelt laekumata arvete ja muude nõuete hindamine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Ostjatelt laekumata arved, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning kantud bilansist välja.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit.

Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või netto realiseerimisväärtus.

Varude allahindlusi nende netto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil kuluna.

Pikaajalised finantsinvesteeringud

Tütarettevõtete aktsiad ning osad ja muud pikemaks perioodiks kui üks aasta soetatud väärtpaberid on bilansis kajastatud pikaajaliste finantsinvesteeringutena.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osakapitalist, kui emaettevõtte kontrollib

tütarettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat lepingu või kokkuleppe alusel või kui emaettevõttel on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamus tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetest.

Ema- ja tütarettevõtte finantsnäitajad on grupi raamatupidamise aruandes konsolideeritud rida-realt. Ema- ja tütarettevõtte vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Vähemusosa emaettevõtte kontrolli all oleva ettevõtte tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud eraldi kirjena. Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes kajastatakse investeeringut tütarettevõttesse tuletatud soetusmaksumuses, milleks on omandatud osaluse soetusmaksumus, mida korrigeeritakse vajadusel allahindlusega. Kui kajastatud osaluse tuletatud soetusmaksumus on kõrgem kui ülikooli osalus tütarettevõtte netovaras, mis on vähenenud dividendide väljamaksmise, kahjumi või mõnel muul põhjusel, hinnatakse osaluse tuletatud soetusmaksumus alla kuni osaluse summani tütarettevõtte netovaras. Kui osaluse summa tütarettevõtte netovaras järgnevatel perioodidel suureneb, taastatakse allahindlus kuni osaluse tuletatud soetusmaksumuseni või osaluse summani tütarettevõtte netovaras, olenevalt kumb neist on madalam.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalsete põhivaradena on arvele võetud olulise soetusmaksumusega ja üle ühe aastase eeldatava kasuliku kasutuseaga varad. Kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil, lähtudes eeldatavast majanduslikult kasulikust tööeast.

Immateriaalsed põhivarad võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivaradele. Immateriaalsete põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Põhivaradeks loetakse varad soetusmaksumusega alates 5000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kantakse vara soetamise hetkel 100% kulusse. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle, soetusmaksumusega 800–5000 eurot, peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivarade soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele, lammutuskulud, mis on vältimatud seoses objekti ehitamise või renoveerimisega). Vara soetusmaksumusse ei kapitaliseerita vara kasutuselevõtmisega seotud koolitus- või lähetuskulu. Vara tellimisega seotud kulu (hankekonkursi korraldamine, tellija järelvalve) ei kapitaliseerita, kui seda tehakse oma töötajate poolt ning selle suurus ei ole usaldusväärselt määratav või oluline. Samuti ei kapitaliseerita varade soetamisega seotud makse ja lõive ning laenukasutuse kulutusi. Materiaalset ja immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivarade väärtuse languse korral (osaline või täielik demonteerimine, lammutamine, hävimine, kahjustumine, kadumine) viiakse läbi allahindlus. Varade allahindlust kajastatakse koos amortisatsiooniga. Allahindlused kinnitab riigiraamatupidamiskohustuslase üksuse tegevjuhtkond kirjalikult põhivara allahindluse aktil. Ülikool ei tee kaetava väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui vara väärtus ei ole langenud selle riknemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu. Muudel juhtudel tehakse põhivara väärtuse languse korral kaetava väärtuse test. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (so kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalsed põhivarade objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Väärtuse langusest tekkinud kulu kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kui ilmneb, et vara tegelik kasulik tööiga on oluliselt erinev esialgu hinnatust, muudetakse amortisatsiooniperioodi. Selleks hinnatakse vara järelejäänud kasulikku eluiga vähemalt aastainventuuri ajal. Olemasolevate varade eluiga vaadatakse üle investeringu- (renoveerimis-) plaanide koostamisel ja parenduste (renoveerimissummade) lisamisel põhivara soetusmaksumusele. Amortisatsiooniperioodi muutuse mõju kajastatakse aruandeperioodis ja järgmistes perioodides, mitte tagasiulatuvalt. Juhul, kui põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsioonimäärad. Vara hakatakse amortiseerima alates tema kasutusvalmis saamise hetkest (st alates hetkest, mil ta on kavandatud seisundis ja asukohas) ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest.

Parendused, remont ja hooldus

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Juhul kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne soetusmaksumus (ja sellest tulenevalt tänane bilansiline jääkmaksumus) ei ole teada, siis seda hinnatakse, lähtudes antud komponendi tänasest soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Keskmiised kasulikud tööead ning amortisatsiooninormid põhivara klasside lõikes on:

hooned ja ehitised	20–50 aastat;	2–5%
rajatised	10–40 aastat;	2,5–10%
masinad ja seadmed	5–10 aastat;	10–20%
inventar ja sisseseade	2–10 aastat;	10–50%
arvutustehnika	2–3 aastat;	33–50%
immateriaalne põhivara	3 aastat;	30%

Mitteamortiseeruvaks põhivaraks on arvele võetud kunstiväärtused.

Tulud ja kulud

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulud kirjendatakse raamatupidamises siis, kui müüdud toote või teenuse omandiõigus on üle läinud ostjale ja Eesti Kunstiakadeemial on tekkinud summale nõudeõigus. Tuluna kajastatakse tavapärase majandustegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kajastatakse sellel perioodil, millal teenus osutati.

Toetused ja sihtfinantseerimine

Toetustena käsitletakse avaliku sektori üksuste poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning avaliku sektori üksuste poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- sotsiaaltoetused – toetused füüsilistele isikutele. v.a toetused ettevõtluseks;
- sihtfinantseerimine – teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- kodumaine sihtfinantseerimine – residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja antud sihtfinantseerimine, v.a nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine: kodumaise sihtfinantseerimise eriliik on välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine – toetus, mida Eesti avaliku sektori üksus annab toetuse saajale lisaks Euroopa Liidu fondidest makstavale välismaisele sihtfinantseerimisele;
- välismaine sihtfinantseerimine – mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Tegevustoetused kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimist. Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Põhivara sihtfinantseerimise põhitingimuseks on, et ülikool toetuse saajana peab ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivara. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse tuluna toetuse saamise tekkepõhisel momendil st põhivara soetamise perioodis. Sihtfinantseerimise arvel soetatud põhivara soetusmaksumus kajastatakse vastavalt põhivaraobjekti kuuluvusele kas materiaalse või immateriaalse põhivarana.

Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tulemiaruanDES kajastamisel sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude katteks või varade soetuseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivara soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena bilansikirjel „Saadud ettemaksed”. Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuetena bilansivälistel kontodel.

Mitterahalise sihtfinantseerimise korral eristatakse:

- sihtfinantseerimist kolme osapoolega seotud tehingus, kui toetuse andja või vahendaja kannab raha üle otse kaupade või teenuste tarnijale, kellelt ülikool toetuse saajana kaupu või teenuseid saab;
- sihtfinantseerimist, mille korral toetuse andja annab ülikoolile toetuse saajana üle kaupu või teenuseid ning millega ei kaasne otseselt nende müük tarnija poolt

Rendiarvestus

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldis, juhul kui Ülikoolil lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on aruandekuupäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on Ülikooli juhtkonna hinnangul alla 50%, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva, 31. detsembri 2017 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodi või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2. Raha ja pangakontod

Eesti Kunstiakadeemia konsolideeritud rahalised vahendid seisuga 31.12.2017 olid jaotunud alljärgnevalt:

Pank	Arveldusarveid	Summa valuutas
SEB Pank AS	5 arveldusarvet	4 825 773 EUR
Swedbank AS	5 arvelduskontot	698 480 EUR
KOKKU		5 524 253 EUR

Rahaliste vahendite paigutamisel üleöödeposiiti 2017. aastal saadi intressitulu 526 eurot, intressimääraga 0,01% aastas.

Eesti Kunstiakadeemia konsolideeritud rahalised vahendid seisuga 31.12.2016 olid jaotunud alljärgnevalt:

Pank	Arveldusarveid	Summa valuutas
SEB Pank AS	5 arveldusarvet	4 318 820 EUR
Swedbank AS	6 arvelduskontot	409 077 EUR
KOKKU		4 727 897 EUR

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2017	31.12.2016
Ostjatelt laekumata arved	73 049	55 751
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-10 357	- 6 600
Kokku nõuded ostjate vastu	62 692	49 151
Maksude ettemaksed (lisa 4)	21 931	1 211
Muud nõuded ja tagatisdeposiidid	74 931	47 136
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	79 249	34 959
Saamata sihtfinantseerimine (lisa 11)	2 462 773	1 001 766
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 701 576	1 134 223

Lisa 4. Maksukohustised ja –ettemaksed

	31.12.2017		31.12.2016	
Maksuliik	Ettemaks	Kohustus	Ettemaks	Kohustus
Maksude ettemaksed	21 931	0	1 211	0
Ettevõtte tulumaks		1 829	0	3 112
Käibemaks		178	0	6 204
Kinnipeetud füüsilise isiku tulumaks		65 547	0	67 520
Sotsiaalmaks		123 630	0	127 498
Töötuskindlustusmaks		7 915	0	8 358
Kohustuslik kogumispension		5 843	0	6 052
Kokku	21 931	204 942	1 211	218 744

Lisa 5. Varu

	31.12.2017	31.12.2016
Õppematerjalid	2 855	3 330
Ostetud kaubad müügiks	61 964	61 540
Kokku	64 819	64 870

Lisa 6. Tütarettevõtete aktsiad ja osad

Eesti Kunstiakadeemia tütarettevõtted olid aruandeaastal:

- (1) Tütarettevõtte Muusa Majutus OÜ põhitegevusalaks on tudengite majutus, asukohamaa Eesti;
- (2) Eesti Kunstiakadeemia Sihtasutuse põhitegevuse aladeks on arendada loometegevust ja välja anda stipendiume, preemiad teadus- ja arendus ning loometegevuse toetamiseks, asukohamaa Eesti.

OÜ Muusa Majutus		
		2016
Investeeringu väärtus aasta algul		1 004 442
osaluse %		62,96%
Allahindluse taastamine aruandeperioodi kasumi arvelt		70 529
Investeeringu väärtus aasta lõpul tuletatud soetusmaksumuses (Lisa 21)		1 074 971
osaluse %		62,96%
		2017
Investeeringu väärtus aasta algul		1 074 971
osaluse %		62,96%
Allahindluse taastamine aruandeperioodi kasumi arvelt		88 152
Investeeringu väärtus aasta lõpul tuletatud soetusmaksumuses (Lisa 21)		1 163 123
osaluse %		62,96%

Lisa 7. Kasutusrent

Kasutusrent

Kasutusrendi makseid on aruandeaasta tulemiaruanDES kajastatud alljärgnevalt:

	2017	2016
Hoonete ja ruumide rendikulud	714 072	498 536
Inventari rent	4 921	6 835
Infotehnoloogiliste vahendite rent	10 487	8 955
Kokku	729 480	514 326

Akadeemia kui rendileandja

Alates augustist 2011. a alustas ühiselamu ruumide rendileandmist Muusa Majutus OÜ hoones Kuhlbari 1, Tallinn (soetusmaksumus 3 844 472 ja jääkmaksumus 31.12.2017 seisuga 3 385 323 eurot).

	2017	2016
Eluruumide rentimine elanikele	760	207
Ruumide rentimine	358 008	332 522
sh Muusa Majutus OÜ ühiselamus	354 743	331 332
KOKKU (Sisaldub Lisa 12 kirjel "Tulud haldustegevusest")	358 768	332 729

Mittekatkestatavaid rendilepinguid ei ole.

Lisa 8. Materiaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad

	Maa	Ehitised	Masinad Seadmed Inventar	Lõpetamata ehitised	Mitte- amortiseeruv põhivara	Kokku
Soetusmaksumus						
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2016	3 770 278	3 599 246	561 301	4 719 918	2 603	12 653 346
Soetused ja parendused	0	15 887	32 471	5 322 250	0	5 370 608
Muud muutused	0	0	2 990	0	0	2 990
Mitterahaline soetus	15 606	0	0	0	0	15 606
Ümberklassifitseerimine	0	2 083	0	-2 083	0	-
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2017	3 785 884	3 617 216	596 762	10 040 085	2 603	18 042 550
Akumuleeritud kulum ja allahindlused						
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2016	0	652 450	442 838	0	0	1 095 288
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	0	74 488	31 563	0	0	106 051
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2017	0	726 938	474 401	0	0	1 201 339
Jääkväärtus						
Jääkväärtus seisuga 31.12.2016	3 770 278	2 946 796	118 463	4 719 918	2 603	11 558 058
Jääkväärtus seisuga 31.12.2017	3 785 884	2 890 278	122 361	10 040 085	2 603	16 841 211

Bilansiväliselt peetakse arvestust väheväärtusliku inventari üle, seisuga 31.12.2017 oli bilansivälise varade väärtus 953 346 eurot (2016. aastal 1 031 923 eurot).

Panditud vara on kirjeldatud Lisas 18. Laenu tagatis ja panditud vara.

Lisa 9. Laenukohustised

	Tagasimakse tähtaeg				
	Saldo (EUR)	12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	Intressimäär
	31.12.2017				
SWEDBANK AS	1 602 983	188 586	754 345	660 051	E6 ¹ +1,36%
SEB Liising AS	2 109	2 109	0	0	E1 ² +1,50%
KOKKU	1 605 092	190 695	754 345	660 051	

Muusa Majutus OÜ SEB panga investeerimislaen refinantseeriti 2016.a. Swedbanga poolt summas 1 823 000 EUR, seisuga 31.12.2017 on jääk 1 602 983 EUR, tagasimakse tähtaeg 01.06.2026

¹Märkus: E6 – kuue (6) kuu EURIBOR

²Märkus: E6 – kuue (6) kuu EURIBOR Laenukohustiste alusvaluutaks on EUR

2015. aastal soetas akadeemia kapitalirendi korras väikebussi soetusmaksumusega 12 917 EUR, mille jääkväärtus 31.12.2017 oli 6 243 EUR.

Sõiduki omandiõigus läheb üle liisingumaksete täieliku tasumisega 15.06.2018.

	Tagasimakse tähtaeg				
	Saldo (EUR)	12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	Intressimäär
	31.12.2016				
SEB Pank AS	1 791 569	188 586	0	1 602 983	E6 ¹ +1,36%
SEB Pank AS	946 983	946 983	0	0	E1 ² +1,67%
SEB Liising AS	6 277	4 168	2 109	0	E1 ³ +1,50%
KOKKU	2 744 829	1 139 737	2 109	1 602 983	

Muusa Majutus OÜ SEB panga investeerimislaen refinantseeriti 2016.aastal Swedbanga poolt summas 1 823 000 EUR, seisuga 31.12.2016 oli jääk 1 791 569 EUR, tagasimakse tähtaeg 01.06.2026.

Akadeemia investeerimislaenusumma on 2 475 000 EUR, seisuga 31.12.2016 on jääk 946 983 EUR, tagasimakse lõpptähtaeg 31.10.2017.

¹ Märkus: E1– kuue (6) kuu EURIBOR

² Märkus: E1 – ühe (1) kuu EURIBOR

³ Märkus: E1 – ühe (1) kuu EURIBOR Laenukohustiste alusvaluutaks on EUR

Laenude tagatised on kirjeldatud Lisas 18. Laenu tagatis ja panditud vara.

Lisa 10. Võlad ja ettemaksed

	31.12.2017	31.12.2016
Võlad tarnijatele	741 000	147 686
Võlad töövõtjatele	249 220	231 560
Maksuvõlad (lisa 4)	204 941	218 744
Saadud ettemaksed teenuste eest	110 283	87 383
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (lisa11)	2 860 974	561 122
Viitvõlad	1 877	2 912
Muud kohustused	11 944	750
Kokku	4 180 239	1 250 157

Lisa 11. Sihtfinantseerimise nõuded ja kohustised

Sihtfinantseerimise nõuded

Sihtfinantseerija	31.12.2017	31.12.2016	Selgitus
Välismaised rahastajad	60 037	51 152	Võrgustike vahendid
Sihtasutus Archimedes	2 387 915	899 322	Mobiilsusprogrammid
Haridus- ja Teadusministeerium	8 615	17 968	Projekti ettemakse
Eesti Teadusagentuur Sihtasutus	6 206	26 763	Projekti ettemakse
Sihtasutus Innove	-	6 561	Projekti ettemakse
Kokku	2 462 773	1 001 766	

Sihtfinantseerimise ettemaksed

Sihtfinantseerija	31.12.2017	31.12.2016
HITSA	3 039	13 726
Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus	1 817	-
Kultuuriministeerium	7 660	5 300
Eesti Teadusagentuur SA	12 874	15 582
Välismaised ettevõtted	114 800	81 989
Sihtasutus Archimedes	2 661 967	436 465
Äriühingud	50 757	-
Välisministeerium	8 060	8 060
Kokku	2 860 974	561 122

Sihtfinantseerimise tulud on toodud lisas 13.

Lisa 12. Tulud

Tulud tegevusalade lõikes:

	2017	2016
Õppetegevuse tulud (sh):	8 322 680	7 987 010
Riiklik tegevustoetus	6 860 770	6 862 022
Tasuline tasemeõpe*	389 675	296 437
Ettevalmistuskursused*	24 190	20 075
Täiendkoolitus*	253 623	228 134
Sihtfinantseerimine õppetegevuse toetuseks (Lisa 13)	794 422	580 342
Teadus-arendustegevuse tulud (sh):	953 298	910 646
Riiklik teadustegevuse finantseerimine (Lisa 13)	247 486	323 609
Tulud muust teadus-ja arendustegevusest	85 703	94 704
Sihtfinantseerimine teadus-arendustegevuse toetuseks (Lisa 13)	620 109	492 333
Admin-haldustegevuse tulud (sh):	6 749 979	1 407 621
Tulud administreerivast tegevusest*	69 861	81 690
Tulud haldustegevusest (sh ruumide rent (Lisa 8))*	373 021	342 187
Tulu haldusteenuste (kommunaalteenuste) vahendamisest*	146 416	153 220
Sihtfinantseerimine admin-haldustegevuse toetuseks (Lisa 13)	6 160 681	830 524
Sotsiaaltegevuse tulud (sh):	67 139	118 320
Õppetootused üliõpilastele	32 020	26 685
Õppelaenude kustutamiseks tulud	1 503	1 232
Stipendiumid üliõpilastele (Lisa 13)	33 616	90 403
Muud tulud	94 789	605
Kokku	16 187 885	10 424 202

* Tulud majandustegevusest. Nimetatud tuluna ei käsitleta riiklike- ja muid sihteraldisi.

Konsolideerimisgrupi majandustegevuse müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes:

Tulud majandustegevusest jagunevad:	2017	2016
Eesti	1 437 274	1 216 445
Kokku	1 437 274	1 216 445

Lisa 13. Toetused ja sihtfinantseerimine

Toetused juriidilistelt isikutelt	2017	2016
Välismaine sihtfinantseering	121 784	370 782
Sihtasutus Archimedes	6 972 412	1 336 884
Haridus- ja Teadusministeerium	290 593	256 609
Eesti Kultuurkapital	111 505	201 018
Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove	27 393	6 560
Äriühingud	111 554	0
Muud väiksemad finantseerijad kokku	11 169	8 458
Riigi Kinnisvara AS	4 000	5 520
Rahandusministeerium	38 289	0
Eraisikult stipendiumite maksmiseks	10 400	0
Briti Saatkond	8 500	0
Omaavalitsusasutused	19 772	15 353
Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus	33 506	29 714
Eesti Teadusagentuur Sihtasutus	95 437	86 313
Kokku (Lisa 12)	7 856 314	2 317 211

2017. aastal moodustas tegevuskulude sihtfinantseerimine 1 706 041 eurot (2016.a. 1 498 890 eurot) ja põhivarade sihtfinantseerimine 6 150 273 eurot (2016.a. 818 321 eurot).

Lisa 14. Personalikulud

Kulud tegevusalade lõikes		
	2017	2016
Õppetegevuse tööjõukulud (sh):	2 468 972	2 298 946
Õppejõudude töötasud	1 154 592	1 023 904
Abiõppe spetsialistide töötasud	284 700	287 425
Tunnitasuliste õppejõudude lepingutasud	406 704	409 186
Sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	622 976	578 431
Teadus-arendustegevuse tööjõukulud (sh):	417 557	381 160
Teadustöötajate töötasud	179 230	169 504
Arendustöötajate töötasud	104 216	91 888
Lepinguliste teadus-arendustöötajate lepingutasud	39 687	33 446
Sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	94 424	86 322
Admin-haldustegevuse tööjõukulud (sh):	2 000 637	1 905 235
Juhtide töötasud	368 274	312 464
Keskastmejuhtide töötasud	205 107	154 658
Spetsialistide töötasud	680 625	660 639
Abiteenistujate töötasud	96 471	87 334
Lepinguliste admin-haldustöötajate lepingutasud	147 585	212 412
Sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	502 575	477 728
Muud personalikulud (sh):	91 491	75 734
Erisoodustused	55 986	46 765
Maksukulu	35 505	28 969
Kokku	4 978 657	4 661 075
Töötajate keskmine arv (taandatud täistööajale)	178	168

Lisa 15. Majanduskulud

	2017	2016
Õppetegevuse majanduskulud (sh):	877 673	769 461
Ostetud õppe- ja teadusteenused	460 365	401 800
Õppevahendid ja -materjalid	202 009	132 873
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	73 438	82 234
Õppelähetused üliõpilastele	80 394	88 591
Õppetööga seotud muud kulud	61 467	63 963
Teadus-arendustegevuse majanduskulud (sh):	52 987	80 546
Õpikute ja teaduskirjanduse väljaandmiskulud	30 094	48 190
Sisseostetud uurimis- ja arendustööd	22 893	32 356
Admin-haldustegevuse majanduskulud (sh):	1 995 106	1 696 619
Bürookulud	292 408	220 542
Lähetuskulud	208 030	162 227
Koolituskulud töötajatele	41 084	47 533
Hoonete ja ruumide halduskulud	1 222 142	1 005 700
Kommunaalteenuste vahendamine	46 228	58 239
Infotehnoloogiakulud	158 877	179 485
Inventar ja muud tarvikud	26 337	22 893
Sotsiaaltegevuse kulud (sh):	888 428	873 134
Üliõpilastele õppetoetused, stipendiumid	807 817	808 268
Emeriitidele	79 816	63 900
Töötajatele	795	966
Kokku	3 814 194	3 419 760

Lisa 16. Muud kulud

Muud kulud	2017	2016
Käibemaksukulu	1 401 090	341 086
Maamaks	13 097	12 863
Ettevõtte tulumaks	1 989	2 770
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	6 051	6 922
Muud kulud	6 874	2 106
Kokku	1 429 101	365 747

Lisa 17. Finantskulud

Finantskulud	2017	2016
Intressikulud võetud laenudelt	31 461	83 495
Tuletisinstrumentid	0	-34 535
Muud finantskulud	188	311
Kokku	31 649	49 271

Lisa 18. Laenu tagatis ja panditud vara

EKA ja Riigi Kinnisvara AS (edaspidi tähistatud kui RKAS) sõlmisid 21.09.2015 müügilepingu, mille alusel EKA omandas RKAS-lt Tallinnas aadressil Kotzebue 1 / Põhja pst 7 asuva kinnistu, registriosanumbriga 4095301 (edaspidi tähistatud kui „Kotzebue kinnistu“) hinnaga 6 900 000 (kuus miljonit üheksasada tuhat) eurot. Soetatud hoone ehk kehandi bilansiliseks väärtuseks on 3 800 000 eurot ja maamaksumuseks 3 100 000 eurot 31.12.2017 seisuga.

Seoses Kotzebue kinnistu ostuga RKASlt ja Tartu mnt kinnistute müügiga City Plaza OÜle asendati enne nimetatud tehinguid Tartu mnt 1 kinnistut koormanud AS SEB Pank (registrikood 10004252) kasuks seatud hüpoteek Kotzebue1//Põhja pst 7 kinnistule AS SEB Pank kasuks seatava samaväärse hüpoteegiga. Sellega seoses koormati Kotzebue kinnistu eeltoodud tingimustele vastava hüpoteegiga summas 2 200 000 (kaks miljonit kakssada tuhat) eurot AS SEB Pank (registrikood: 10004252; asukoha aadress: Tornimäe 2, Tallinn, 15010) kasuks laenulepingust nr 2010001236 tulenevate Eesti Kunstiakadeemia kohustuste täitmise tagamiseks. Kuivõrd viidatud laenulepinguga võetud EKA kohustused AS SEB Pank ees täideti maksegraafiku kohaselt 31.10.2017, lõppes hüpoteegiga tagatud kohustis veel enne 2017. aasta lõppemist.

Muusa Majutus OÜ laenu tagatiseks seatud kinnistu Tallinn Kuhlbari 1, Tallinn bilansiline jääkmaksumus seisuga 31.12.2017. a moodustas 2 369 906 eurot (soetusmaksumus 3 844 472 eurot). Sama tagatis oli seatud ka 31.12.2016. a seisuga.

Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega

Eesti Kunstiakadeemia seotud osapoolteks loetakse:

- (1) tegev- ja kõrgem juhtkond (rektoraat ja nõukogu) ja õigusaktidega antud õigus tehingute tegemiseks Eesti Kunstiakadeemia nimel (finantsallikate käsutajad).
- (2) eelmises punktis kirjeldatud isikute pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps ning sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle kõigil eelnevalt nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele ning informatsioon aruandekohustuslase olulise mõju all olevate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingutega, kes ei ole avaliku sektori üksused, tehtud tehingute kohta.

Eesti Kunstiakadeemia rektoraadi töötasud moodustasid majandusaastal 157 467 eurot (2016. aastal 159 342 eurot).

Rektori ametilepingu kohaselt maksab ülikool rektorile lepingu tähtaja lõppemisel rahalist hüvitist.

Eesti Kunstiakadeemia nõukogu ülejäänud liikmetele nõukogu töös osalemise eest tasusid ei makstud.

Muusa Majutus OÜ nõukogu liikmetele maksti tasusid 2017. a. 7 000 eurot (2016. a 7 000 eurot) ja juhatuse liikmele 2017. a. 32 000 eurot (2016. a. 28 000 eurot).

Sihtasutus maksis 2017. aastal nõukogu ja juhatuse liikmele tasu 3 600 eurot (2016.a. 1192 eurot). 2017. aastal asus tööle EKA Narva kunstiresidentuuri juhataja, kellele maksti töötasu 2 875 eurot.

Lisa 20. Sündmused pärast aruandekuupäeva

- (1) Uue õppehoone valmimistähtaeg on 27. juuli 2018. Õppetöö algab uues õppehoones 2018. aasta augustis. Kolimine on ettenähtud etapi viisiliselt vastavalt erinevate hooneosade kolimisvalmiduse järgi. Kolimine algab 2018. aasta juulis.
- (2) 26.03.2018 omandas Eesti Kunstiakadeemia eraisikult kinnistu aadressil Kotzebue tn. 10 summas 410 000 eurot eesmärgiga rajada uue õppehoone lähedusse lisa õpperuume.

Lisa 21. Konsolideerimata finantsaruanded

1) Konsolideerimata bilanss

VARAD			
(eurodes)	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Käibevarad			
Raha ja pangakontod		5 357 008	4 600 558
Nõuded ja ettemaksed		2 652 607	1 086 202
Varud		64 819	64 870
Käibevarad kokku		8 074 434	5 751 630
Põhivarad			
Investeeringud tütarettevõttesse	6	1 163 123	1 074 971
Pikaajalised tagatisdeposiidid		0	25 155
Materiaalsed põhivarad		13 453 288	8 124 838
Põhivarad kokku		14 616 411	9 224 964
VARAD KOKKU		22 690 845	14 976 594
KOHUSTISED JA NETOVARA			
(eurodes)		31.12.2017	31.12.2016
KOHUSTISED			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised			
<i>Pikaajaliste laenude lühiajaline osa</i>		0	946 983
<i>Kapitalirendikohustiste lühiajaline osa</i>		2 109	4 168
<i>Kokku</i>		2 109	951 151
Võlad ja ettemaksed		4 028 807	1 140 533
Lühiajalised kohustised kokku		4 030 916	2 091 684
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised		0	2 109
Pikaajalised kohustised kokku		0	2 109
Kohustised kokku		4 030 916	2 093 793
NETOVARA			
Kapital		11 148 229	8 144 813
Eelmiste perioodide jaotamata tulem		1 734 572	3 003 416
Aruandeaasta tulem		5 777 128	1 734 572
Netovara kokku		18 659 929	12 882 801
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU		22 690 845	14 976 594

2) Konsolideerimata tulemiaruanne

(eurodes)	Lisa	2017	2016
Tegevustulud		15 566 220	9 977 461
Muud tulud		94 789	0
Tegevustulud kokku		15 661 009	9 977 461
Personalikulud		4 884 474	4 598 197
Majanduskulud		3 645 734	3 287 691
Tegevuskulud kokku		8 530 208	7 885 888
Põhivarade kulum ja väärtuse langus		41 878	82 128
Muud kulud		1 392 167	326 544
Tegevustulem		5 696 756	1 682 901
 Kokku finantstulud		 88 730	 77 778
<i>sh Tulu tütarettevõtte osalus väärtuse muutusest</i>	6	88 152	70 529
Kokku finantskulud		8 358	26 108
ARUANDEAASTA TULEM		5 777 128	1 734 571

3) Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)	2017	2016
Rahavood majandustegevusest		
Tulem	5 777 128	1 734 572
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	41 878	82 128
Saadud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	-5 103 891	-780 480
Tütarettevõtte investeeringu väärtuse muutus	-88 152	-70 529
Muud finantstulud ja -kulud	7 780	18 859
Korrigeerimised kokku	634 743	984 550
Nõuete ja ettemaksete muutus	-159 303	-116 504
Varude muutus	52	7 348
Kohustiste ja ettemaksete muutus	2 289 592	57 195
Kokku rahavood majandustegevusest	2 765 084	932 589
 Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivarade ost ja ettemaksed	-4 755 228	-377 720
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	3 706 339	0
Saadud intresse	527	7 249
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 048 362	-370 471
 Rahavood finantseerimistegevusest		
Investeeringislaenu tagastamine	-946 983	-1 033 072
Kapitalirendi tagasimaksed	-4 168	-4 103
Makstud intresse	-9 121	-26 922
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-960 272	-1 064 097
RAHAVOOD KOKKU	756 450	-501 979
 Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	 4 600 558	 5 102 537
Raha ja raha ekvivalentide muutus	756 450	-501 979
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5 357 008	4 600 558

4) Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

	Kapital	Jaotamata tulem	Kokku
Saldo 31.12.2015	8 099 599	3 048 630	11 148 229
Aruandeperioodi tulem	0	1 734 572	1 734 572
Eelmiste perioodide tulemi tõstmine kapitali koosseisu	45 214	-45 214	0
Saldo 31.12.2016	8 144 813	4 737 988	12 882 801
Aruandeperioodi tulem	0	5 777 128	5 777 128
Eelmiste perioodide tulemi tõstmine kapitali koosseisu	3 003 416	-3 003 416	0
Saldo 31.12.2017	11 148 229	7 511 700	18 659 929

Emettevõtte korrigeeritud konsolideerimata netovara

	31.12.2017	31.12.2016
Konsolideerimata netovara	18 659 929	12 882 802
Tütaretevõtte väärtus konsolideerimata bilansis	-1 163 123	-1 074 971
Tütaretevõtte väärtus kapitaliosaluse meetodil	1 163 123	1 074 971
Kokku	18 659 929	12 882 802

Rektoraadi allkirjad 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandele

Eesti Kunstiakadeemia 31.12.2017 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest.

Rektoraat on koostanud 2017. aasta tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande. Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeautiitori aruanne. Eesti Kunstiakadeemia rektoraat on konsolideeritud majandusaasta aruande läbi vaadanud ja ülikooli nõukogule esitamiseks heaks kiitnud.

/allkirjastatud digitaalselt/

Prof.Mart Kalm, rektor

/allkirjastatud digitaalselt/

Prof. Anne Pikkov, õppeprorektor

/allkirjastatud digitaalselt/

Maria Jäärats, teadusprorektori kohusetäitja

/allkirjastatud digitaalselt/

Andres Tammsaar, haldus-ja finantsdirektor/

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone	+372 6 268 700
Fax	+372 6 268 777
Internet	www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Kunstiakadeemia nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Kunstiakadeemia ja tema tütarettevõtete (koos nimetatud Kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2017, konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 54 kuni 75 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Teostasime oma auditi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meile nende standarditega pandud kohustusi on täiendavalt kirjeldatud käesoleva aruande alalõigus „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Eesti Vabariigi konsolideeritud raamatupidamise aruande auditile kohalduvate eetikanõuetega ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt neile nõuetele. Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei sisalda konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama, kas Kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb Kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduure ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või väaresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhtkonna poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditiitori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et Kontsern ei jätku oma tegevust;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;
- hangime Kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

14. mai 2018

/digitaalselt allkirjastatud/

Andris Jegers

Vandeauditiitori number 171

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Narva mnt 5, 10117 Tallinn

Ujuvsaun VALA valmis 2017 suvel Soomaal toimunud rahvusvahelises suveakadeemias prof Hannes Praksi ja Sami Rintala juhendamisel.